VALOE

VALOE OYJ

VUOSIKATSAUS 2015

VALOE

SISÄLTÖ

Tiivistelmä	5
Toimitusjohtajan katsaus	6
Strategia	8
Tuotteet ja palvelut	9
Hallituksen toimintakertomus	12
Osakkeenomistajat	15
Tunnusluvut	24
Tunnuslukujen laskentaperiaatteet	25
TILINPÄÄTÖS	
Konsernitilinpäätös (IFRS)	
Konsernin laaja tuloslaskelma	26
Konsernitase	27
Konsernin rahavirtalaskelma	28
Oman pääoman muutoslaskelma	29
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	30
Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)	
Emoyhtiön tuloslaskelma	59
Emoyhtiön tase	60
Emoyhtiön rahoituslaskelma	61
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	62
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset	71
Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	72
Tilintarkastuskertomus	73
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	75
Yhtiötiedot	83

VALOE LYHYESTI

- Valoe on innovatiivinen suomalainen teknologiayritys, joka on erikoistunut aurinkoenergian tehokkaaseen käyttöönottoon.
- Valoe kehittää ja myy maailmalle suomalaista aurinkosähköteknologiaa.
- Valoen tarjoamista tuotteista ja palveluista tärkeimmät ovat yhtiön kehittämään taustavirtajohteeseen perustuvat automaattiset aurinkosähköpaneelitehtaat, tuotantolinjat ja niiden osat.
- Valoen tuotevalikoimaan kuuluvat myös erikoiskomponentit, joista tällä hetkellä merkittävin on yhtiön itse kehittämä taustavirtajohdin.
- Valoe myy myös Suomessa valmistamiaan uuden sukupolven taustajohdinpaneeleita ja toimittaa suunnittelemiaan aurinkosähkövoimaloita.
- Valoen strategia perustuu vahvaan kumppanuusverkostoon. Yrityksen valmistuspartnerit käyttävät Valoen paneeliteknologiaa, laitteistoja ja reseptiikkaa.
- Valoe-konsernin toimintaympäristö on maailmanlaajuinen. Yhtiön puhtaan energian asiakkaat ovat yhtiöitä, jotka toimittavat tuotteitaan paikallisesti tai maailmanlaajuisesti.
- Valoen pääkonttori on Mikkelissä.
- Valoen osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä.

VUOSI 2015 LYHYESTI

- Valoen rakennemuutos elektroniikkateollisuuden automaatiotoimittajasta puhtaaseen energiaan, erityisesti aurinkosähköön keskittyneeksi teknologiayhtiöksi saatiin loppuun vuoden 2015 aikana.
- Valoe sai katsauskauden päättymisen jälkeen, helmikuussa 2016, Etiopiasta aurinkopaneelitehdasta koskevan tilauksen, joka on arvoltaan noin 15,8 miljoonaa euroa.
- Yhtiökokous valtuutti hallituksen laskemaan liikeelle enintään 900.000.000 uutta osaketta. Hallitus laski vuoden 2015 aikana liikkeelle vaihtovelkakirjalainan sekä päätti antivalmistelujen aloittamisesta. Näiden toimenpiteiden tarkoitus oli turvata yhtiön käyttöpääomatilanne sekä varmistaa yhtiön oman pääoman riittävyys kunnes yhtiön liiketoiminta kääntyy voitolliseksi. Vaihtovelkakirjalainan kokonaismäärä oli 7.700.000 euroa ja se merkittiin kokonaisuudessaan.
- Valoe-konsernin liikevaihto pieneni 16,9 prosenttia 0,7 miljoonaan euroon (0,8 milj. euroa vuonna 2014).
- Liiketulos oli -3,5 miljoonaa euroa (-10,9 milj. euroa) ja tulos ennen veroja -4,7 miljoonaa euroa (-11,7 milj. euroa). Osakekohtainen tulos oli -0,005 euroa (-0,014 euroa).
- Valoe Oyj:n omavaraisuusasaste vuoden 2015 lopussa oli 15,6 % ja Valoe-konsernin -235,7 prosenttia (-130,9 %).
- Valoe julkaisi joulukuussa vuotta 2016 koskevan markkinaohjeistuksen, jonka mukaan yhtiön liikevaihto on 11 – 13 miljoonaa euroa ja käyttökate 1,5 – 2,0 miljoonaa euroa. Vuoden 2016 taloudellisten lukujen toteutuminen edellyttää Etiopian projektin toteutumista sovitussa aikataulussa.
- Kaikki Valoen pörssitiedotteet ja muut tiedotteet löytyvät yhtiön kotisivuilta: www.valoe.com.

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS
IIKKA SAVISALO

Arvoisat osakkeenomistajat

Valoen tilikausi 2015 on ollut tapahtumarikas. Vuosi alkoi uudella tarmolla yhtiön keskittäessä kaikki voimansa aurinkoenergiaratkaisujen kehittämiseen ja myyntiin. Cencorp Oyj -nimi siirtyi liiketomintakaupassa uudelle omistajalle. Yhtiön oli näin ollen löydettävä uusi nimi, joka kuvaisi yhtiön uutta aurinkoenergiatoimialaa. Eri vaihtoehtoja puntaroituaan yhtiö rekisteröi 13.5.2015 uudeksi nimekseen Valoe Oyj. Valoe-nimi syntyy sanoista valo ja energia. Aurinkoenergia syntyy ninmenomaan auringon valosta. Uusi nimi on saanut asiakkailta ja muilta sidosryhmiltä paljon positiivista palautetta.

Valoen liiketoimintastrategia julkaistiin vuonna 2014 ja siitä asti se on pysynyt muuttumattomana. Aurinkoenergiamarkkinat ovat niinikään kehittyneet ennustustemme mukaisesti. Valoe uskoo strategiaansa, joka perustuu paikallisten valmistuspartnerisopimusten solmimiseen ja aurinkopaneelitehtaiden ja avainkomponenttien myymiseen valmistuspartnerille. Vaikka ensimmäisten partnerisopimusten ja niihin liittyvien rahoitussopimusten aikaansaaminen on kestänyt odotettua kauemmin, yhtiö uskoo strategiansa olevan oikea tavoiteltaessa poikkeuksellisen kovia kasvulukemia lähivuosina. Strategian merkittävä virstanpylväs saavutettiin, kun Valoe solmi ensimmäisen partnerisopimuksensa Etiopiaan helmikuussa 2016.

Tilikausi 2015 oli kovaa kamppailua rahoituksen riittävyydestä. Muutos parempaan nähtiin Valoen vaihtovelkakirjankirjan tultua ylimerkityksi kesällä 2015. Niin Valoen vanhat merkittävät osakkeenomistajat kuin useat uudetkin varsin korkeaprofiiliset sijoittajat osoittivat luottamuksensa yhtiön strategiaa kohtaan merkitsemällä ehdoitaan edullista lainaa.

Joulukuussa 2015 Valoe arvioi pitkään kestäneen muutosvaiheen olevan ohi ja antoi tilikaudelle 2016 ohjeistuksen, jossa ennustetaan merkittävää kasvua sekä toiminnan kääntymistä voitolliseksi. Tilikauden lopulla Valoe sai myös tukea Tekesiltä, joka myönsi yhtiölle merkittävän 4,1 miljoonan euron lainan taustajohtimeen perustuvien aurinkokennojen kehittämiseksi.

Tilikauden 2016 tärkeimmät tavoitteet liittyvät ensimmäisen tehdastoimituksen onnistuneeseen läpiviemiseen sekä uusien valmistuspartnerisopimusten solmimiseen. Yhtiöllä on meneillään useita lupaavia hankkeita uusien partnerisopimusten aikaansaamiseksi. Tuotekehitysponnistukset yhtiö keskittää lähinnä moduulireseptiikan edelleen kehittämiseen sekä oman taustavirtajohdinkennon arkkitehtuurin kehittämiseen. Kennojen valmistuksessa Valoe luottaa edelleen ulkoisen valmistuspartnerin kapasiteettiin, vaikkakin tavoitteena on luoda yhtiölle myös oma pieni kennonvalmistuskapasiteetti. Valoe on edelleen kiinnostunut myös sähkön varastoinnista sekä polttokennoteknologiasta, joiden uskotaan olevan jatkossa yhä merkittävämmässä asemassa seuraavan sukupolven aurinkovoimalatoimituksissa.

Kaikenkaikkiaan vuosi 2016 tulee olemaan kasvun vuosi, jonka aikana tulemme tekemään työtä nostaaksemme yhtiön yhdeksi Suomen nopeimmin kasvavista vientiyhtiöistä. Tähän tarvitsemme henkilökuntamme sitkeää ja väsymätöntä panosta. Tavoitteenamme on niinikään yhtiön talouden ja rahoitustilanteen vakiinnuttaminen siten, että osakkeemme voi jatkossa olla sijoituskohde myös kohtuulisen riskin sijoituksia suunnitteleville sijoittajille.

Kiitos kaikille sidosryhmillemme tuestanne tavoitteidemme saavuttamisessa vuoden 2015 aikana.

Iikka Savisalo
Toimitusjohtaja

VALOEN STRATEGIA

VISIOMME

Tulevaisuuden energia tulee auringosta.

MISSIOMME

Haluamme mahdollistaa aurinkosähkön hyödyntämisen missä tahansa ja milloin tahansa 24-7-365.

Tämän teemme yhdessä valmistus-, teknologia- sekä jakelupartnereidemme kanssa.

STRATEGIAMME

Uskomme aurinkosähkön käytön voimakkaaseen kasvuun. Ehtymättömän ja ilmaisen aurinkosähkön käyttö laajenee erityisesti alueille, joilla ei ole rakennettua sähköverkkoa. Paikallinen sähkön tuotanto on tehokas ja edullinen energiamalli. Aurinkoa on tarjolla riittävästi tyydyttämään maapallon sähkön tarpeet, kunhan energian tallennus ja varastointi opitaan.

Tulevaisuudessa aurinkoenergian hyödyntämisen rajoitteet tullaan ratkaisemaan. Valoe panostaa tuotekehitykseensä ja yhteistyöhön aurinkosähköteknologian globaalin kärkijoukon kanssa. Valoe seuraa liiketoimintaansa läheisesti liittyvää kehitystyötä ja sovittaa käyttökelpoiset teknologiat omaan tuotekonseptiinsa. Yhtiö pyrkii nopeaan ja kannattavaan kasvuun.

VALOEN TUOTTEET JA PALVELUT

Valoen liiketoiminta muodostuu neljästä eri toiminnosta:

1. Aurinkosähköpaneelien ja –järjestelmien myynti ja toimitukset

Paneelien ja aurinkosähköjärjestelmien myynti on ehkä Valoen näkyvin, mutta liikevaihtopotentiaaliltaan pienin tuoteryhmä. Kaikki Valoen aurinkosähköpaneelit valmistetaan toistaiseksi yhtiön tehtaalla Mikkelissä. Niitä toimitetaan pääasiallisesti yhtiön jakelijoille- tai tuleville valmistuspartnereille. Lisäksi yhtiö toimittaa aurinkosähkövoimaloita ja -järjestelmiä koti- ja ulkomaisille asiakkaille. Valoe tehostaa paneeliensa ja aurinkosähköjärjestelmiensä myyntiä Suomessa rakentamalla järjestelmällisesti jälleenmyyntikanavia tuotteilleen.

Yhtiön Mikkelin tehtaan nykyinen kapasiteetti on suunniteltu tuottamaan vuodessa enintään 6 – 8 miljoonan euron arvosta aurinkosähköpaneeleita tämänhetkisin maailmanmarkkinahinnoin. Paneelien myynti ei siten muodosta oleellista osaa yhtiön tavoittelemasta myynnistä.

Valoen paneelit ovat läpäissyt saksalaisen Fraunhofer ISE:n vaativan testiohjelman mahdollistaen paneelin sertifioinnin kaikilla yhtiön tavoittelemilla myyntialueilla.

2. Tuotantolinjojen ja niiden osien kehittäminen ja myynti

Tyypillisesti uusiin paneelien tuotantolinjoihin voisivat investoida kehittyneillä markkinoilla, esimerkiksi Kiinassa, toimivat valmistajat. Namä Valoen potentiaaliset asiakkaat valmistavat nyt perinteisiä, ns. H-tyypin, pintajohdotettuja aurinkosähköpaneeleja. Valoe tietää, että useat valmistajat aikovat siirtyä valmistamaan seuraavan sukupolven taustajohdinpaneeleita. Tällaisilla asiakkailla on useimmiten hallussaan oma paneelireseptiikka ja ne tarvitsevat ainoastaan yksittäisiä tuotantokoneita tai -linjoja. Tyypillinen markkinahinta taustajohdinpaneelien tuotantokoneista tai valmistuslinjasta on Valoen arvion mukaan 4-8 miljoona euroa.

3. Valmistuspartneriverkoston rakentaminen

Valoen strategian kulmakivi on solmia valmistuspartnerisopimuksia, joissa alalle pyrkivät, uudet aurinkopaneelien valmistajat sitoutuvat sekä Valoen tuotantoteknologiaan että paneelireseptiikkaan. Valoe toimittaa partnerille paneelitehtaan avaimet käteen -periaatteella ja sitoutuu asiakkaansa partneriksi jäämällä valmistusyhtiöön vähemmistöosakkaaksi. Valmistuspartneriyritykset toimivat pääasiassa kehittyvillä markkinoilla tuottaen aurinkosähköpaneeleja paikallisille sekä lähialueiden markkinoille. Tyypillinen tehtaan avaimet käteen -toimitus ylittää arvoltaan 10 miljoonaa euroa. Valoe pyrkii solmimaan seuraavan viiden vuoden aikana vähintään 10 valmistuspartnerisopimusta.

4. Paneelien komponenttien myynti lähinnä valmistuspartnereille

Valoen strategian tärkein ja liikevaihtopotentiaaliltaan merkittävin osa on erikoiskomponenttien toimitukset lähinnä valmistuspartnereilleen. Ensimmäinen Valoen tarjoama erikoiskomponentti on yhtiössä itse kehitetty, jokaiseen paneeliin yhtenä sen tärkeimmistä komponenteista kuuluva taustavirtajohde. Yksi normaalikokoinen, taustavirtajohdetekniikkaa soveltava paneelitehdas tarvitsee täydellä teholla toimiessaan noin 300.000 – 500.000 taustavirtajohdetta vuodessa. Tällä hetkellä oletettavalla lähitulevaisuuden hintatasolla arvioituna tarvitsee jokainen tuotantolinja taustavirtajohteita 5 – 11 miljoonan euron arvosta vuosittain.

Tulevaisuudessa Valoe suunnittelee myös tarjoavansa partnereilleen muita erikoiskomponentteja. Tällaisia komponentteja voivat olla esimerkiksi erilaiset älykomponentit, virran varastointiin liittyvät komponentit sekä erityiset taustavirtajohteeseen perustuvat kennoteknologiat.

Vasemmalla ylhäältä:

Valoen aurinkosähköasennus yrityksen katolla Etelä-Suomessa

Valoen paneelit aurinkovoimalassa Intiassa. Projekti toteutettiin yhteistyössä Wärtsilän kanssa.

Omakotitalon aurinkosähköjärjestelmä asennettuna autotallin katolle.

Oikealla ylhäältä:

Valoen aurinkovoimala asennettuna kartanon navetan katolle asennettuna (historiallinen suojelukohde).

Kymenlaakson AMK:n aurinkosähkövene, johon Valoe toimitti erikoispaneelit, sjoittui aurinkosähköveneiden MM-kilpailuissa kolmanneksi ja voitti avoimen sarjan Monacon Monte Carlo Cupissa.

Valoen aurinkosähkövoimala maatilalla Etelä-Suomessa.

CIVON
CIVON V01
006
Solar1
MONTE-CARLO CUP 10-12 JULY 2014
KYAMK
University of Applied Sciences
cencorp
Jacomp
ABB
Fortum
BANG & BONSOMER
KEVRA
ASHLAND
OCEANVOLT

Hallituksen toimintakertomus

TALOUDELLINEN KEHITYS

Valoe jatkoi koko tilivuoden työtään aurinkopaneelitehtaiden myymiseksi ja kehitti myyntikyvykkyyttään myös kotimaassa. Tilikauden päätyttyä Valoe sai ensimmäisen tehdastilauksensa Etiopiasta. Tilaus muuttaa yhtiön kannattavuutta oleellisesti, mikäli toimitus onnistuu suunnitellusti.

Valoe raportoi jatkossa tuloksensa yhtenä kokonaisuutena. Puhtaan energian sovellukset muodostavat nyt yhtiön koko toiminnan. Yhtiö siirsi elektroniikkateollisuuden automaatioliiketoimintansa Cencorp Automation Oy:lle ja myi tästä yhtiöstä ensin 70 % ja joulukuussa 2014 jäljellä olevat 30 % FTTK:lle. Välimiesoikeus on 18.4.2016 antamassaan tuomiossa vahvistanut 30 prosentin omistusosuuden Cencorp Automation Oy:n osakkeista siirtyneen Valoelta FTTK Company Limitedille 21.1.2015. FTTK:n kanssa tehdyn kaupan myyntivoitto oli 0,276 miljoonaa euroa ja se tuloutettiin kokonaisuudessaan vuonna 2014, eikä Cencorp Automation Oy:n lukuja ole konsolidoitu Valoen taloudelliseen raportointiin vuonna 2015. Valoen tulosraportoinnissa on lopetettujen toimintojen (FTTK:lle myydyt LAS- ja LCM-tulosyksiköt) tulos esitetty yhdellä rivillä erillään jatkuvista toiminnoista. Konsernin esittämä taloudellinen informaatio on yhdenmukainen johdon sisäisen raportoinnin ja yhtiön organisaatiorakenteen kanssa.

Valoen oma pääoma oli 31.12.2014 laskenut alle puoleen osakepääomasta. Tästä johtuen hallitus kutsui keväällä 2015 koolle yhtiökokouksen päättämään toimenpiteistä yhtiön taloudellisen aseman tervehdyttämiseksi ja mm. osakepääoman alentamiseksi. Ylimääräinen yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen laskemaan liikeelle enintään 900.000.000 uutta osaketta. Hallitus on sittemmin valtuutukseen perustuen laskenut liikkeelle 7.700.000 euron vaihtovelkakirjalainan, joka merkittiin kokonaisuudessaan, sekä päättänyt antivalmistelujen aloittamisesta. Yhtiön osakepääoma on yhtiökokouksen päätöksellä alennettu 80.000 euroon. Vaihtovelkakirjalainan onnistumisen ja osakepääoman alentamisen johdosta emoyhtiö Valoe Oyj:n omavaraisuusaste pääomalainat mukaan lukien oli 31.12.2015 noin 15,6 % prosenttia.

Suluissa on vertailuluku vastaavalta ajanjaksolta vuonna 2014, jollei toisin mainita.

Valoen Pekingin tehdas on suljettu, eikä Valoe-konsernilla ole enää taseessaan Pekingin tehtaaseen liittyviä tulevaisuuden odotuksia. Konsernitaseessa ovat kuitenkin Pekingin tytäryhtiön nettovelat kokonaisuudessaan, yhteensä noin 3,9 miljoonaa euroa.

Valoen kirjanpito Pekingissä päättyi helmikuussa 2015 yhtiöstä riippumattomista syistä, kun kaikki työntekijät irtisanoutuivat ja Valoen pääsy Pekingin kirjanpitoaineistoon estyi. Pekingin yhtiön toiminnot oli lopetettu jo vuoden 2014 alkupuolella, eikä oleellisia kirjanpitotapahtumia sen jälkeen enää ollut. Valoe päättää 30.6.2016 mennessä, miten Pekingin yhtiö lopetetaan.

Valoe käy parhaillaan Kiinan tehtaaseensa liittyvien velkojien sekä Savisalon perheen lähipiiriyhtiön kanssa neuvotteluja, joiden onnistuessa Valoe vapautuisi kokonaan tai ainakin suurimmalta osin Kiinan tehtaan toimintoihin liittyvistä veloista ja vastuista, mikä parantaisi Valoe-konsernin tulosta ja tasetta. Valoe-konsernin tilinpäätös tulisi oleellisilta osiltaan muodostumaan Valoe Oyj:n (emoyhtiö) tilinpäätöksestä.

Valoe tiedotti 5.4.2016, että Savcor Communications Pty. Ltd on ilmoittanut Valoelle sopineensa australialaisen EMEFCY Group Ltd:n (ent. Savcor Group Ltd.) kanssa että Valoen noin 0,8 miljoonan euron laina korkoineen entiseltä, australialaiselta Savcor Group Ltd:ltä on siirtynyt Savcor Communications Ltd:lle.

Laina erääntyy 31.12.2016 elleivät osapuolet sitä ennen muuta sovi. Lainan korko on 10,75%. Lainalle ei ole asetettu vakuuksia. Valoe on aloittanut neuvottelut Savcor Communications Ltd:n kanssa uusista lainaehdoista ja pyrkii pääsemään sellaiseen neuvottelutulokseen, jossa laina muutettaisiin omanpääomanehtoiseksi.

Valoe päätti kirjata alas ensimmäisellä vuosineljänneksellä 2015 tulouttamansa 0,7 miljoonan euron korvausvaatimuksensa australialaiselta Savcor Group Ltd Creditors Trustilta (ent. Savcor Group Ltd) vuoden 2015 tilinpäätökseen. Korvausvaatimus perustui Savcor Group Ltd:n ja Cencorp Oyj:n (nyk. Valoe Oyj) väliseen vuonna 2009 solmittuun Kiinan tehtaita koskevaan yrityskauppasopimukseen. Valoe vaati Savcor Group Ltd Creditors Trustia maksamaan Kiinassa maksuun määrätyt verot, jotka kohdistuivat Savcor Group Ltd:n omistusaikaan. Valoen saaman tiedon mukaan on käynyt ilmeiseksi, että australialaisessa selvitystilamenettelyssä olevalla Savcor Group Ltd Creditors Trustilla ei ole enää riittävästi omaisuutta tai tuloja, joilla se Valoen arvion mukaan pystyisi maksamaan korvausvaatimuksen mukaista summaa, vaikka Valoen vaatimus myöhemmin hyväksyttäisiinkin. Valoe kirjasi vuoden 2015 viimeisellä neljänneksellä ym. vaateesen johtaneen 0,7 miljoonan euron kulun. Tämä kertaluonteinen kulu liittyi Pekingin tehtaaseen ja johtui jälkikäteen muuttuneesta verotuskäsittelystä liittyen laitteiden maahantuontiin vuonna 2008.

LIIKEVAIHTO JA TULOS

Valoe-konsernin jatkuvien toimintojen liikevaihto vuonna 2015 oli 0,7 miljoonaa euroa (0,8 miljoonaa euroa). Tilauskanta joulukuun lopussa oli noin 0,05 miljoonaa euroa (0,3 miljoonaa euroa). Käyttökate oli -2,8 miljoonaa euroa (-3,3 miljoonaa euroa). Liiketulos oli -3,5 miljoonaa euroa (-10,9 miljoonaa euroa). Tulos ennen veroja oli -4,7 miljoonaa euroa (-11,7 miljoonaa euroa). Kauden tulos oli -4,7 miljoonaa euroa (-11,7 miljoonaa euroa). Osakekohtainen tulos oli -0,005 euroa (-0,014 euroa) ja laimennettu osakekohtainen tulos -0,005 euroa (-0,014 euroa). Omavaraisuusaste joulukuun lopussa oli -235,7prosenttia (-130,9 %). Omavaraisuusaste pääomalainat mukaanlukien oli -128,9 prosenttia (-88,8 %). Emoyhtiön, Valoe Oyj:n omavaraisuusaste oli -61,0 % ja pääomalainat mukaanlukien + 15,6%.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Valoe toimii puhtaan energian toimialalla. Valoe-konsernin toimintaympäristö on maailmanlaajuinen. Yhtiön asiakkaat ovat yhtiöitä, jotka toimittavat tuotteitaan paikallisesti tai maailmanlaajuisesti.

Valoen merkittävimmät tuote- ja palvelukokonaisuudet on tarkoitettu palvelemaan PV (PV = Photo Voltaic)-aurinkosähkömarkkinoita. Valoen reseptiikalla ja tuotantoautomaatiolaitteilla pystytään valmistamaan edistyksellisiä taustavirtajohteeseen perustuvia aurinkosähköpaneeleita.

Yleinen markkinailmapiiri aurinkosähköinvestoinneissa parantui merkittävästi jo vuoden 2013 lopulla. Sama kehitys jatkui koko vuoden 2014 ajan ja edelleen vuoden 2015 aikana. Monet jo asemansa vakiinnuttaneet aurinkosähköpaneelien valmistajat ovat alkaneet suunnitella uusia kapasiteetti-investointeja osin tuotantonsa lisäämiseksi ja osin korvaamaan vanhentuvaa ns. H-tyypin aurinkosähköpaneelien valmistuskapasiteettia.

Valoe on jo aiemmin ilmoittanut uskovansa tulevaisuuden liiketoimintansa painopisteen olevan kehittyvissä maissa. Yhtiön näkemys on vahvistunut vuoden 2015 aikana ja vuoden 2016 helmikuussa Etiopiasta saatu tilaus vahvistaa näkemystä entisestään. Moni megatrendi kuten esimerkiksi kansalliset ilmastonsuojelutavoitteet, kehittyvien maiden halu parantaa teollista tuotantokykyään ja energiaomavaraisuuden lisääminen suosii aurinkosähköpaneelien paikallista valmistusta. Tällä hetkellä valtaosa maailman paneelivalmistuksesta on keskittynyt Kiinaan. Paneelit valmistetaan suurissa käsityövaltaisissa yksiköissä ja jaellaan sieltä maailman markkinoille asennettaviksi.

Kehittyneiden maiden aurinkosähkö on merkittäviltä osin tuotettu suurissa, avoimeen maisemaan sijoitetuissa voimaloissa, jotka syöttävät tuottamansa sähkön kantaverkkoon. Tällaisissa voimalaitoksissa voidaan mm. logistiikan kustannukset optimoida, eikä esimerkiksi paneelin pinta-alakohtaista hyötysuhdetta ole pidetty merkityksellisenä. Kehittyvissä maissa juuri logistiikkakustannukset muodostuvat erittäin merkittäviksi ja kysyntä painottuu ns. minigrid-ratkaisuihin, joissa aurinkosähkövoimalat hajautetaan ja niille rakennetaan uusi paikallinen sähköverkko. Verkkoja liitetään toisiinsa ja uusiin pienvoimaloihin sähkön käytön, jakelun ja tuotannon lisääntyessä tasatahtiin. Pienehköt voimalat ovat usein ns. hybridejä, joissa aurinkovoimalat toimivat yhdessä diesel-, vesi- tai tuulivoimaloiden verkostoissa, ja joihin voidaan yhdistää erilaisia energiavarastoja.

Edellä kuvatuissa ympäristöissä paikallinen tuottaja voi huomattavasti paremmin hallita logistiikkakustannuksensa sekä hyödyntää paikallista valmistusta suosivaa lainsäädäntöä. Useat Valoen neuvottelukumppanit ovatkin huomanneet paikallisen valmistuskustannuksen alittavan Kiinasta tuotujen paneelien hinnan. Paikallisessa tuotannossa myös mahdollisuudet valvoa paneelien laatua paranevat. Valoen käsityksen mukaan taustavirtajohdepaneeleille tyypillinen tasalaatuisuus parantaa lähes aina paneelin keskimääräistä sähköntuottokykyä.

RAHOITUS

Liiketoiminnan rahavirta ennen investointeja oli tammi-joulukuussa -3,1 miljoonaa euroa (-4,0 miljoonaa euroa). Myyntisaamiset olivat katsauskauden lopussa 0,1 miljoonaa euroa (1,0 miljoonaa euroa). Yhtiön nettorahoituskulut olivat 1,2 miljoonaa euroa (0,8 miljoonaa euroa).

Valoe-konsernin omavaraisuusaste oli joulukuun lopussa -235,7 prosenttia (-130,9 %) ja osakekohtainen oma pääoma oli -0,015 euroa (-0,011 euroa). Omavaraisuusaste pääomalainat mukaanlukien oli -128,9 prosenttia (-88,8 %). Katsauskauden päättyessä konsernin rahavarat olivat 0,03 miljoonaa euroa (0,2 miljoonaa euroa) ja käyttämättömien vientilimiittiluoton ja pankkitakauslimiitin määrä oli 0,0 miljoonaa euroa (0,0 miljoonaa euroa).

Valoen pääomarakenteen vahvistamiseksi yhtiö päätti toukokuun 2015 lopussa laskea liikkeelle enintään 5.000.000 euron suuruisen vaihtovelkakirjalainan (Vaihtovelkakirjalaina I/2015. Vaihtovelkakirjalainan kokonaismäärää korotettiin ylimerkinnän johdosta 7.700.000 euroon. Vaihtovelkairjalaina merkittiin kokonaisuudessaan ja yhtiön hallitus hyväksyi kaikki tehdyt merkinnät 9.10.2015. Vaihtovelkakirjalainan mukainen yksi 0,01 euron lainaosuus oikeuttaa velkakirjan haltijan merkitsemään yhden uuden osakkeen. Lainaosuuksien perusteella tehtävien osakemerkintöjen seurauksena Valoe antaa enintään 770.000.000 uutta osaketta. Laina-aika ja vaihto-oikeus päättyy 1.8.2018.

Valoen rahoitustilanne parani merkittävästi onnistuneen vaihtovelkakirjalainan I/2015 johdosta. Rahoitustilanne on kuitenkin edelleen tiukka. Helmikuussa 2016 saatu 15,8 miljoonan euron tilaus, josta 9,5 miljoonaa euroa maksetaan rahana, muuttaa yhtiön johdon käsityksen mukaan rahoitustilanteen selvästi vakaammaksi sillä edellytyksellä, että tavanomainen vientitoimituksiin liittyvä toimitusaikainen rahoitus ja pankkitakaus ennakkomaksulle saadaan järjestymään ja tilaus toimitetaan sovitusti.

Tilikauden 2015 päättymisen jälkeen Valoen rahoitustilanne on tiukentunut. Valoe tarvitsee Etiopia-tilauksen ennakkomaksulle tavanomaisen, vientikauppaan liittyvän vakuusjärjestelyn ja toimitusaikaista rahoitusta noin 2,0 - 4,0 miljoonaa euroa toimittajiltaan ja rahoituslaitoksilta.

Valoe on toimintakertomuksen julkaisemiseen mennessä saanut noin 1,3 miljoonan euron lainasitoumukset Etiopiasta saadun noin 15,8 miljoonan euron tilauksen toimitusaikaiseen rahoitukseen yhtiön lähipiiristä omistajilta ja vaihtovelkakirjalainan haltijoilta. Valoen käsityksen mukaan tämä rahoituserä mahdollistaa tilauksen toimituksen täysipainoisen jatkamisen ja antaa aikaa lisärahoituksen ja takausten hankinnalle. Neuvottelut lisärahoituksesta ja ennakkomaksun takauksesta ovat käynnissä, mutta ne ovat edelleen kesken.

Yhtiön johdon tämän hetkisen käsityksen mukaan toimituksen aikainen rahoitus tai tarvittavat takaukset saadaan järjestymään toimituksen edellyttämässä aikataulussa. Jos yhtiö saa toimitusaikaisen rahoituksen järjestettyä, Etiopian tilaus johtaa yhtiön liiketoiminnan kassavirran kääntymiseen positiiviseksi vuoden 2017 ensimmäisen neljänneksen aikana, eikä muuta välirahoitusta yhtiön johdon käsityksen mukaan enää tarvittaisi.

Yhtiö on suunnitellut myös pidemmän aikavälin rahoituksen hankkimista osakeannilla kasvunsa rahoittamiseksi. Osakeanti on tarkoitus suunnata kotimaisille sekä kansainvälisille sijoittajille. Mahdollisen osakeannin ajankohdasta ei ole vielä tietoa.

Valoe ja Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus TEKES sopivat katsauskaudella Valoen jatkorahoituksesta. Tekes rahoittaa Valoen aurinkosähköpaneelien jatkokehitystä sekä taustavirtajohdinkennojen kehitystä n. 4 miljoonan euron korkotukilainalla. Lainan määrä voi olla enintään 70% projektin kokonaiskustannuksista, joiden on arvioitu olevan noin 5,8 miljoonaa euroa. Laina on nostettavissa vuosien 2016 ja 2019 välisenä aikana. Laina-aika on 7 vuotta.

Yhtiön aiemmin kertoman mukaisesti monet tuotantoteknologiatoimituksia koskevat neuvottelut ovat edistyneet.

Tilikauden päättymisen jälkeen, tilinpäätöksen julkaisuhetkellä Valoe neuvottelee edelleen Danske Bankin kanssa siitä, että sen käytössä oleva 0,95 miljoonan euron luotollisen tilin rahoitussopimusta jatkettaisiin. Edelleen Valoe neuvottelee Danske Bankin kanssa siitä, missä aikataulussa 0,45 miljoonan euron vientirahoituslimiitti maksetaan takaisin. Valoe on sopinut Savcor Group Oy:n n. 0,364 miljoonan euron vaihtovelkakirjalainan jatkamisesta 31.3.2017 asti. Savcor Invest B.V:n 1,0 miljoonan euron lainasta korkoineen noin 0,876 miljoonan euron osuus muutettiin Valoe Vaihtovelkakirjalaina I/2015:ksi ja loppuosan noin 0,324 miljoonan euron jatkamisesta on sovittu 31.3.2017 asti. SCI Invest Oy:n noin 0,841 miljoonan euron vaihtovelkakirjalaina korkoineen on muutettu Valoe Vaihtovelkakirjalaina I/2015:n mukaisiksi lainaosuuksiksi.

Ennenkuin edellä tässä toimintakertomuksessa mainitut rahoitus, vakuus- ja muut järjestelyt ovat varmistuneet Valoen rahoitustilanne jatkuu tiukkana ja siihen asti myös yhtiön kahdentoista kuukauden rahoituksen riittävyyteen liittyy erittäin merkittäviä riskejä. Mikäli yhtiö ei onnistu turvaamaan riittävää Etiopian kauppaan liittyvää toimitusaikaista rahoitusta, voi yhtiön toiminnan jatkuvuus olla vaarassa. Mikäli Etiopian tilauksen em. rahoitus ja vakuusjärjestely viivästyisi tai markkinatilanne muuttuisi heikommaksi yhtiön arvioimasta, voi tilausten muuttuminen liikevaihdoksi hidastua ja näin vaikuttaa merkittävästi aikatauluun, jossa kassavirta ennen investointeja kääntyisi positiiviseksi. Tällöin yhtiön rahoitustilanne tiukentuisi entisestään. Valoen rahoitus- ja muita riskejä on käsitelty tarkemmin jäljempänä tämän toimintakertomuksen osiossa ”Riskienhallinta, riskit ja epävarmuustekijät”.

TUOTEKEHITYS

Valoen tähän mennessä saavuttamat valmiudet ja tuotteiden tekninen menestys on perustunut voimakkaaseen tuotekehityspanostukseen. Valoen itsensä kehittämä paneeli ja sen valmistustekniikka ovat jo osoittautuneet hyvin toimiviksi ja tuotekehitykselle asetetut tavoitteet on ylitetty. Kaupallinen menestys riippuu jatkossa suuressa määrin tuotekehityksen onnistumisesta. Tekesiltä joulukuussa 2015 saatu noin neljän miljoonan euron laina varmistaa osaltaan Valoen tuotekehityksen jatkumisen systemaattisena ja panostuksen suuntaamisen niihin kehityskohteisiin, jotka nopeimmin vaikuttavat yhtiön markkina-aseman parantumiseen.

Valoen strategian onnistumisen edellyttämät tuotteet ovat jo testatut ja ne toimivat. Mikäli Valoe onnistuu tuotekehityksessään ja saavuttaa tuotekehitykselle asettamansa tavoitteet , se saattaa saada käyttöönsä kenno- ja paneelitekniikkaa, joka edelleen parantaa Valoen tarjoamien tuotteiden ja palveluiden kilpailukykyä. Voimakasta tuotekehityspanostusta jatketaan ja sekä kansallista että Euroopan tutkimusrahoitusta pyritään käyttämään sen rahoittamiseksi jatkossakin.

Konsernin tuotekehityskulut olivat tammi-joulukuussa 1,1 miljoonaa euroa (1,7 miljoonaa euroa) eli 132,8 (25,7) prosenttia liikevaihdosta. Konsernin jatkuvien liiketoimintojen tuotekehityskulut olivat tammi-joulukuussa 1,1 miljoonaa euroa (1,1 miljoonaa euroa) eli 154,2 (131,8) prosenttia liikevaihdosta.

INVESTOINNIT

Katsauskauden bruttoinvestoinnit jatkuviin liiketoimintoihin olivat tammi-joulukuussa 0,4 miljoonaa euroa (0,4 miljoonaa euroa). Investoinnit kohdistuivat sekä katsauskaudella että vertailukaudella pääosin kehittämismenoihin.

HENKILÖSTÖ

Konsernin palveluksessa oli joulukuun lopussa 20 (26) henkilöä, joista 19 henkilöä työskenteli Suomessa ja yksi henkilö USA:ssa. Vuonna 2015 konsernin palkka- ja palkkiokulut olivat yhteensä 1,6 miljoonaa euroa (3,3 miljoonaa euroa).

OSAKKEET JA OMISTAJAT

Valoen osakepääoma katsauskauden päättyessä 31.12.2015 oli 80.000,00 euroa. Osakemäärä oli 862.472.136 osaketta. Yhtiöllä on yksi osakesarja, jonka osakkeet tuottavat yhtäläiset oikeudet yhtiössä. Valoen hallussa ei ollut tilikauden päättyessä yhtiön omia osakkeita.

Yhtiöllä oli joulukuun 2015 lopussa yhteensä 6 259 osakkeenomistajaa ja osakkeista 20,3 prosenttia oli ulkomaalaisomistuksessa. Kymmenen suurimman osakkeenomistajan hallussa oli 31.12.2015 yhteensä 79,6 prosenttia yhtiön osakkeista ja äänistä.

Suurimmat omistajat 31.12.2015

		osakkeita	prosentteja
1	SAVCOR GROUP OY	328 451 387	38,08
2	EMEFCY LIMITED (ent.SAVCOR GROUP LIMITED)	133 333 333	15,46
3	GASELLI CAPITAL OY	95 000 000	11,01
4	KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ ETERA	63 673 860	7,38
5	SAVCOR INVEST B.V.	39 374 994	4,57
6	FRATELLI OY	9 223 250	1,07
7	SCI INVEST OY	6 870 645	0,80
8	NORDEA PANKKI SUOMI OYJ	4 482 364	0,52
9	VUORENMAA TIMO ANTERO	3 841 860	0,45
10	PARPOLA VILLE	2 498 759	0,29
	MUUT	175 721 684	20,37
	YHTEENSÄ	862 472 136	100,00

Suurimpien omistajien listassa ei ole mm. huomioitu niitä muutoksia omistukseen, jotka toteutuisivat, jos 9.10.2015 hyväksyttyjä vaihtovelkakirjalaina I/2015 merkintöjä aikanaan vaihdettaisiin 0,01 euron hinnalla osakkeiksi. Merkintöjä tehtiin yhteensä 7.700.000 euron arvosta vastaten enintään 770.000.000 uutta osaketta.

Yhtiö on liputtanut 5.4.2016 että Savisalon perheen kokonaan omistama yhtiö Savcor Communications Pty on ostanut EMEFCY Limitedin omistamat Valoen osakkeet.

Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja määräysvaltayhteisöineen omistivat 31.12.2015 yhteensä 377.195.785 osaketta, mikä oli noin 43,7 prosenttia yhtiön osake- ja äänimäärästä. Yhtiön toimitusjohtaja Iikka Savisalo määräysvaltayhteisöineen omisti kauden lopussa 374.697.026 yhtiön osaketta ja 5.194.481 vaihtovelkakirjalaina I/2012 liittyvää optio-oikeutta.

Valoen osakkeen kurssi vaihteli tammi-joulukuussa 0,007 euron ja 0,02 euron välillä. Keskikurssi oli 0,013 euroa ja päätöskurssi joulukuun lopussa 0,019 euroa.Valoen osakkeen vaihto oli tammi-joulukuussa 1,3 miljoonaa euroa ja 105,0 miljoonaa osaketta. Osakkeiden markkina-arvo joulukuun lopussa oli 16,4 miljoonaa euroa.

Yhtiön hallitus päätti katsauskauden aikana optiojärjestelmästä. Optio-oikeuksia annetaan yhteensä enintään 130.000.000 kappaletta ja ne oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 130.000.000 yhtiön uutta osaketta. Optio-oikeudet annetaan vastikkeetta. Hallitus päättää vuosittain optio-oikeuksien jakamisesta konsernin avainhenkilöille. Optio-oikeuksista 50.000.000 merkitään tunnuksella 2015A, 40.000.000 merkitään tunnuksella 2015B ja 40.000.000 merkitään tunnuksella 2015C.

Ingman Finance Oy ja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Etera vaihtoivat katsauskauden aikana Vaihtovelkakirjalaina I /2013:n koko pääoman ja koron vaihtovelkakirjalaina I / 2015 mukaisiksi lainaosuuksiksi.

Vaihtovelkakirjalaina I/2012:aan liittyvät 5.194.481 optiota ovat Savcor Group Oy:n hallussa.

VOIMASSAOLEVAT OSAKEANTIVALTUUTUKSET

Yhtiöllä ei ole voimassaolevia osakeantivaltuutuksia vaihtovelkakirjalaina I /2015 tultua merkityksi kokonaan ja optio-ohjelman tultua päätetyksi katsauskauden aikana.

TILIKAUDEN 2015 AIKAISET MERKITTÄVÄT TAPAHTUMAT PÖRSSITIEDOTTEIDEN MUKAISESTI

16.2.2015: PEKINGIN TEHTAASEEN KOHDISTUVAT ALASKIRJAUKSET

Katsauskaudella tammikuu – joulukuu 2014 jatkuviin toimintoihin on tehty yhteensä 6,2 miljoonan euron alaskirjaus Pekingin tehtaan vaihto- ja käyttöomaisuuteen.

Yhtiön hallitus päätti 20.8.2014 tehdä 3,2 miljoonan euron alaskirjaukset Pekingin tehtaasta ja siellä olevista tuotantokoneistaja siirsi aurinkosähkömoduuleihin liittyvän CBS-komponenttituotantonnon Mikkelin tehtaalleen.

Koska Valoe ei löytänyt Pekingin tehtaansa RFID- ja matkapuhelimien joustavan elektroniikan valmistusliiketoiminnalle ostajaa, joka voisi hyödyntää teknologiaa omassa tuotantoprosessissaan yhtiö teki 16.2.2015 Pekingin tehtaaseen kohdistuvan toisen, 3,0 miljoonan euron, alaskirjauksen vuoden 2014 tilinpäätökseen. Alaskirjausten jälkeen koko Pekingin tehtaan arvo on alaskirjattu. Alaskirjauksesta huolimatta Valoe jatkaa kuitenkin toimenpiteitä RFID- ja matkapuhelimien joustavan elektroniikan valmistusliiketoimintaan liittyvän teknologian ja tuotantokoneiden myymiseksi.

2.3.2015: MUUTOS FTTK:N JA VALOEN VÄLISEN KAUPAN AIKATAULUUN KOSKIEN LOPPUA 30 PROSENTTIA CENCORP AUTOMATION OY:N OSAKKEISTA

Valoe ilmoitti 2.3.2015, että se on aiemmin arvioinut, että FTTK Company Limitedin (”FTTK”) ja Valoen välinen kauppa, koskien loppua 30 prosenttia Cencorp Automation Oy:n osakkeista saataisiin saatettua loppuun 1.3.2015 mennessä. Koko kauppahinta on maksettu, mutta kaupan voimaantulo on lykkääntynyt. Syynä aikataulumuutokseen on yhden kesken olevan elektroniikkateollisuuden automaatioliiketoimintaan liittyvän asiakasprojektin kustannusten jako Valoen ja FTTK:n välillä. Kauppa pyritään saattamaan loppuun mahdollisimman nopeasti.

17.3.2015 ja 29.6.2015: VALOEN RAHOITUSNEUVOTTELUJEN JA ENSIMMÄISEN VALMISTUSPARTNERISOPIMUKSEN ARVIOITU TOTEUTUMINEN. RAHOITUSTILANNE JATKUU EDELLEEN ERITTÄIN TIUKKANA.

Valoe on aiemmin arvioinut, että yhtiön pitkän aikavälin rahoitusratkaisu saataisiin aikaiseksi vuoden 2015 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana, ja että pitkän aikavälin rahoitusneuvottelujen toteutumisaikatauluun vaikuttaa ratkaisevasti ensimmäisen aurinkosähkömoduulien tuotantoteknologian valmistuspartnerisopimuksen allekirjoittaminen vuoden 2015 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Yhtiö ilmoitti 17.3.2015, että se muuttaa ensimmäiseen valmistuspartnerisopimukseen ja yhtiön pitkän aikavälin rahoitusratkaisuun liittyvien neuvottelujen tavoiteaikataulua vuoden 2015 ensimmäisen vuosineljänneksen lopusta toiselle vuosineljännekselle.

29.6.2015 Valoe ilmoitti aurinkosähköön liittyvien valmistuspartnerisopimusneuvotteluiden edistyneen rahoitustilanteen jatkuessa kuitenkin erittäin tiukkana seuraavasti:

Valoe on saanut päätökseen kaupalliset neuvottelut ensimmäisestä valmistuspartnerisopimuksesta ulkomaisen asiakkaan kanssa. Moduulitehtaan myynti riippuu kuitenkin paikallisesta projektirahoituksesta, jota koskevat neuvottelut ovat kesken eikä niiden onnistumisesta ole vielä varmuutta. Valoen arvion mukaan paikallista projektirahoitusta koskevat neuvottelut saadaan päätökseen syyskuun 2015 loppuun mennessä. Yhtiö tiedottaa mahdollisesta valmistuspartnerisopimukseen liittyvästä tilauksesta erikseen vasta projektirahoituksen varmistuttua.

Lisäksi yhtiö ilmoitti, että edellä mainitun lisäksi se neuvottelee parhaillaan aurinkosähkömoduulitehtaiden tai yksittäisten tuotantolinjojen toimittamisesta usean Valoen valmistusteknologiasta kiinnostuneen asiakkaan kanssa eri puolilla maailmaa. Nämä neuvottelut ovat edistyneet, mutta ovat kesken.

Valoe on aiemmin arvioinut, että yhtiön pitkän aikavälin rahoitus saataisiin ratkaistuksi vuoden 2015 toisen vuosineljänneksen aikana, ja että pitkän aikavälin rahoitusneuvottelujen toteutumisaikatauluun vaikuttaa ratkaisevasti ensimmäisen aurinkosähkömoduulien tuotantoteknologian valmistuspartnerisopimuksen allekirjoittaminen vuoden 2015 toisen vuosineljänneksen aikana. Sittemmin yhtiö on ilmoittanut laskevansa liikkeelle vaihtovelkakirjalainan välirahoituksensa turvaamiseksi ja aloittavansa osakeannin valmistelun siten, että anti toteutuisi vielä vuoden 2015 aikana. Pitkän aikavälin rahoitusratkaisu on tarkoitus järjestää em. osakeannilla kotimaisille- ja kansainvälisille sijoittajille.

Valoe on 29.5.2015 laskenut liikkeelle vaihtovelkakirjalainan. Vaihtovelkakirjalainan kokonaismäärä on 5.000.000 euroa ja merkintäaika jatkuu 30.7.2015 asti. Minimimerkintä on 100.000 euroa. Vaihtovelkakirjalainan ehdot on tiedotettu erillisellä tiedotteella 29.5.2015.

Sekä rahoitusta että tuotantoteknologiatoimituksia koskevat neuvottelut ovat edistyneet. Tästä huolimatta Valoen rahoitustilanne jatkuu edelleen erittäin tiukkana. Yhtiön kahdentoista kuukauden rahoituksen riittävyyteen liittyy erittäin merkittäviä riskejä. Valoen johdon tämän hetkisen käsityksen mukaan yhtiö tarvitsee edelleen välirahoitusta siihen asti kunnes pitkän aikavälin rahoitusratkaisu suunnitellulla osakeannilla on varmistunut ja yhtiön liiketoiminnan kassavirta on kääntynyt positiiviseksi. Välirahoitus on tarkoitus turvata 29.5.2015 liikkeelle lasketulla vaihtovelkakirjalainalla. Yhtiön käyttöpääomavaje on merkittävä siihen asti kunnes ensimmäinen aurinkosähkömoduulien tuotantoteknologian toimitus tuottaa positiivista kassavirtaa. Mikäli yhtiö ei onnistu turvaamaan riittävää lyhyen- ja pitkän aikavälin rahoitusta voi yhtiön toiminnan jatkuvuus olla vaarassa.

Ensimmäisen valmistuspartnerisopimuksen projektirahoituksen toteutumiseen sekä vaihtovelkakirjalainan ja osakeannin onnistumisiin liittyy riskejä. Ei ole varmuutta, onnistuuko yhtiö keräämään vaihtovelkakirjalainalla enintään viisi miljoonaa euroa pääomarakenteensa vahvistamiseksi tai osakeannilla pääomaa puhtaan energian liiketoimintasuunnitelmansa toteuttamiseksi ja pitkän aikavälin rahoitusratkaisunsa varmistamiseksi. Edelleen ei ole varmaa, että paikallinen projektirahoitus valmistuspartnerisopimuksen mukaisen moduulitehtaan rakentamiseksi saadaan neuvotelluksi. Mikäli paikallista projektirahoitusta ei saada, niin kyseessä oleva valmistuspartnerisopimus ja siihen liittyvä mahdollinen tilaus eivät toteudu.

Valoen rahoitustilanne jatkuu edelleen erittäin tiukkana. Yhtiön kahdentoista kuukauden rahoituksen riittävyyteen liittyy erittäin merkittäviä riskejä. Valoen johdon tämän hetkisen käsityksen mukaan yhtiö tarvitsee välirahoitusta siihen asti kunnes pitkän aikavälin rahoitusratkaisu on varmistunut ja yhtiön liiketoiminnan kassavirta on kääntynyt positiiviseksi. Neuvottelut myös välirahoituksen järjestämiseksi ovat käynnissä. Yhtiön käyttöpääomavaje on merkittävä siihen asti kunnes ensimmäinen aurinkosähkömoduulien tuotantoteknologian toimitus tuottaa positiivista kassavirtaa. Mikäli yhtiö ei onnistu turvaamaan riittävää lyhyen ja pitkän aikavälin rahoitusta voi yhtiön toiminnan jatkuvuus olla vaarassa.

Neuvottelut ensimmäisestä valmistuspartnerisopimuksesta ulkomaisen asiakkaan kanssa pitkittyivät toisen vuosipuoliskon aikana, mistä Valoe tiedotti erillisillä tiedotteilla. Valmistuspartnerisopimukseen liittyvä aurinkosähkopaneelitehdasta koskeva tilaus varmistui 10.2.2016, ja siitä on kerrottu tarkemmin Tilikauden jälkeisissä merkittävissä tapahtumissa vuosikatsauksen liitetiedoissa.

31.3.2015: VALOE ON SOPINUT DANSKE BANKIN LUOTOLLISEN TILIN RAHOITUSSOPIMUKSEN VOIMASSAOLON JATKAMISESTA, VIENTIRAHOITUSLIMIITIN JA TAKAUSLIMIITIN PÄÄTTYMISESTÄ SEKÄ SAVCOR GROUP OY:N, SAVCOR INVEST BV:N JA SCI INVEST OY:N LAINOJEN ERÄPÄIVIEN SIIRROSTA

Valoe ilmoitti 31.3.2015, että se on sopinut Danske Bankin kanssa, että sen käytössä oleva 0,95 miljoonan euron luotollisen tilin rahoitussopimusta jatketaan 30.9.2015 asti. Vientirahoituslimiittiä ja takauslimiittiä ei jatketa. Valoella ei ole tällä hetkellä merkittävää määrää sellaisia projekteja, joiden toimittamiseen tarvittaisiin kyseisiä vienti- ja takauslimiittejä. Valoe pyrkii jatkossa neuvottelemaan käyttöönsä tarvittavat vienti- ja takauslimiitit siinä vaiheessa, kun se on solminut uusia vientisopimuksia. Valoe on 19.3.2015 tiedottanut, että se muuttaa ensimmäiseen valmistuspartnerisopimukseen liittyvien neuvotteluiden tavoiteaikataulua vuoden 2015 ensimmäisen vuosineljänneksen lopusta toiselle vuosineljännekselle.

Valoe on sopinut Savcor Group Oy:n n. 0,364 miljoonan euron vaihtovelkakirjalainan jatkamisesta 30.9.2015 asti, SCI Invest Oy:n noin 0,746 miljoonan euron vaihtovelkakirjalainan jatkamisesta 30.9.2015 asti ja Savcor Invest B.V:n 1,0 miljoonan euron lainan jatkamisesta 30.9.2015 asti.

1.4.2015: FINANSSIVALVONNAN POIKKEUSLUPA VALOEILLE

Valoe ilmoitti 1.4.2015, että se on saanut Finanssivalvonnalta poikkeusluvan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen julkistamiseen arvopaperimarkkinalain mukaisesta määräajasta poiketen. Poikkeusluvan mukaan Valoen pitää julkaista tilinpäätös ja toimintakertomus viimeistään 30.4.2015.

29.4.2015: VALOE TEKEE KULU- JA ALASKIRJAUKSIA EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEEN 31.12.2014. YHTIÖN OMA PÄÄOMA LASKEE ALLE PUOLEEN OSAKEPÄÄOMASTA. KIRJAUKSILLA EI OLE VAIKUTUSTA JULKAISTUIHIN KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LUKUIHIN

Valoe ilmoitti 29.4.2015, että on päättänyt kirjata alas tytäryhtiönsä Savcor Pacific Ltd:n (jäljempänä ”Pacific”) osakkeiden arvon vuoden 2014 tilinpäätökseen. Pacific omistaa Pekingin yhtiön osakekannan. Pekingin suljetun tehtaan koneiden ja laitteiden myyntitoimenpiteiden ollessa yhä kesken, yhtiö kirjaa Pacificin arvon alas varovaisuusperiaatteen mukaisesti. Lisäksi yhtiö kirjaa varovaisuusperiaatetta noudattaen kuluksi ja emoyhtiölle kuuluvaksi vastuuksi Pekingin yhtiöön liittyvän takausvastuun. Valoein tämän hetkisen käsityksen mukaan takausvastuu ei tule realisoitumaan. Kirjaukset eivät muuta 18.2.2015 julkaistun tilinpäätöstiedotteen konsernitilinpäätöksen lukuja.

Edellä mainitusta johtuen Valoen oma pääoma laskee alle puoleen osakepääomasta per 31.12.2014. Tästä johtuen hallitus tulee kutsumaan koolle yhtiökokouksen päättämään mahdollisista toimenpiteistä yhtiön taloudellisen aseman tervehdyttämiseksi. Asia tullaan käsittelemään yhtiön varsinaisessa yhtiökokouksessa, johon kokouskutsu julkistetaan myöhemmin erillisellä tiedotteella.

Valoe on käytännössä jo aiemmin aloittanut toimenpiteet yhtiön taloudellisen aseman tervehdyttämiseksi. Tänään 29.4.2015 pidettävässä ylimääräisessä yhtiökokouksessa hallitus esittää yhtiökokoukselle enintään 900.000.000 osakkeen valtuutusta mm. yhtiön rahoitusjärjestelyiden nopean toteuttamisen mahdollistamiseen sen jälkeen, kun rahoitusneuvottelut on saatu päätökseen. Valoe julkaisee vuoden 2014 tilinpäätöksensä 30.4.2015.

29.4.2015: VALOEN YLIMÄÄRÄISEN YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

Valoe ilmoitti 7.4.2015, että sen hallitus on päättänyt siirtää aiemmin ilmoitetusta poiketen varsinaisen yhtiökokouksen pidettäväksi myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana. Aiemmin ilmoitetun mukaisesti varsinainen yhtiökokous olisi ollut tarkoitus pitää 29.4.2015. Syynä siirtoon on se, että yhtiön tilinpäätös tilikaudelta 2014 ei ole vielä valmistunut. Valoe on saanut Finanssivalvonnalta poikkeusluvan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen julkistamiseen arvopaperimarkkinalain mukaisesta määräajasta poiketen.Poikkeusluvan mukaan Valoen pitää julkaista tilinpäätös ja toimintakertomus viimeistään 30.4.2015. Valoen hallitus on 7.4.2015 päättänyt kutsua 29.4.2015 koolle ylimääräisen yhtiökokouksen.

Ylimääräisen yhtiökokouksen tekemät päätökset:

Yhtiöjärjestyksen kohta 1 päätettiin muuttaa kuulumaan seuraavasti: ”1 § Yhtiön toiminimi ja kotipaikka: Yhtiön toiminimi on Valoe Oyj, ruotsiksi Valoe Abp ja englanniksi Valoe Corporation. Yhtiön kotipaikka on Mikkeli.” Yhtiön uuden nimen rekisteröintipäivä ei ole vielä selvillä. Yhtiö tiedottaa rekisteröintipäivän myöhemmin erikseen.

Yhtiöjärjestyksen kohta 2 päätettiin muuttaa kuulumaan seuraavasti: ”2 § Yhtiön toimiala: Yhtiön toimialana on kehittää, myydä ja valmistaa puhtaan energian tuottamista palvelevia teollisia ratkaisuja. Yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteää omaisuutta ja arvopapereita.”

Yhtiöjärjestyksen kohta 4 päätettiin muuttaa kuulumaan seuraavasti: ”4 § Hallitus: Yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon kuuluu vähintään 3 ja enintään 7 jäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy ensimmäisen vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallitus valitsee keskuudestaan hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallitus on päätösvaltainen, jos enemmän kuin puolet sen jäsenistä on kokouksessa läsnä. Asiat ratkaistaan yksinkertaisella äänestenemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.”

Päätettiin, että yhtiöjärjestyksen nykyinen 13 §, koskien tilikautta siirretään yhtiöjärjestyksen kohdaksi 12 ja nykyinen 12 §, jonka kohdalla lukee poistettu jätetään yhtiöjärjestyksestä pois kokonaan. Yhtiöjärjestyksessä on siten jatkossa 12 kohtaa.

Päätettiin, että yhtiökokous aiemmat valtuudet peruuttaen valtuuttaa hallituksen päättämään yhdestä tai useammasta maksuttomasta ja/tai maksullisesta osakeannista, joka sisältää oikeuden päättää osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n tarkoittamien optio-oikeuksien ja muiden osakkeeseen oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta siten, että valtuutuksen perusteella annettavien uusien osakkeiden tai osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n mukaisten optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisen perusteella osakkeiden määrä olisi yhteensä enintään 900.000.000 osaketta, joka vastaa enintään noin 51,1 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista valtuutuksen perusteella tehtävällä päätöksellä annettujen ja/tai osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n mukaisten optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien perusteella annettavien osakkeiden jälkeen. Valtuutuksessa ei ole suljettu pois hallituksen oikeutta päättää myös suunnatusta osakkeiden tai osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n mukaisten optio-oikeuksien tai erityisten oikeuksien antamisesta. Valtuutusta esitetään käytettäväksi yhtiön kannalta tärkeisiin järjestelyihin, kuten pääomarakenteen vahvistamiseen, investointien rahoittamiseen, yritys- ja liiketoimintakauppojen tai muiden liiketoiminnan järjestelyiden tai omistusrakenteen laajentamiseen tai henkilöstön kannustamiseen tai sitouttamiseen tai sellaisiin muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin, joissa osakkeiden tai osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n tarkoittamien optio-oikeuksien tai osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamiseen on painava taloudellinen syy. Osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta voidaan poiketa edellyttäen, että siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Valtuutus on voimassa 30.6.2017 asti.

13.5.2015: YHTIÖN UUSI TOIMINIMI VALOE OYJ ON REKISTERÖITY KAUPPAREKISTERIIN

Yhtiön 29.4.2015 pidetyssä ylimääräisessä yhtiökokouksessa hyväksytty uusi toiminimi Valoe Oyj on merkitty kaupparekisteriin 13.5.2015.

28.5.2015: VALOEN VARSINAISEN YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET JA HALLITUKSEN JÄRJESTÄYTYMINEN

Valoen varsinainen yhtiökokous pidettiin 28.5.2015 Mikkelissä. Yhtiökokous vahvisti tilikauden 2014 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden yhtiön hallituksessa tilikauden 2014 aikana toimineille henkilöille ja toimitusjohtajalle. Hallituksen ehdotuksen mukaisesti päätettiin, että tilikaudelta 1.1.-31.12.2014 ei jaeta osinkoa. Niin ikään päätettiin, että 31.12.2014 päättyneen tilikauden tappio kirjataan kertyneet voittovarat-tilille.

Hallituksen jäsenmääräksi päätettiin 3 jäsentä. Uutena jäsenenä hallitukseen valittu Ville Parpola (s. 1972) on koulutukseltaan oikeustieteen maisteri ja toimii Savcor –yhtiöiden lakiasiainjohtajana. Parpolalla on pitkä kokemus Valoe Oyj:stä. Hän on toiminut lakiasiainjohtajana Valoen edeltäjissä PMJ automec Oyj:ssä ja Cencorp Oyj:ssä vuosina 1999 – 2010. Parpola toimii hallituksen puheenjohtajana Tonfisk Design Oy:ssä, Oy Marville Ab:ssa, Idem Finland Oy:ssä ja Lumonator Oy:ssä. Parpola omistaa 2.498.759 Valoen osaketta.

Teollisuusneuvos Hannu Savisalo ja toimitusjohtaja Iikka Savisalo jatkavat hallituksessa vanhoina jäseninä.

Yhtiökokouksen jälkeen pidetyssä hallituksen järjestäytymiskokouksessa hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Hannu Savisalo ja varapuheenjohtajaksi Ville Parpola. Hallitus päätti, ettei yhtiön liiketoiminnan laajuus huomioiden ole tarkoituksenmukaista perustaa hallitukselle erillisiä valiokuntia.

Yhtiökokous päätti, että hallituksen puheenjohtajalle sekä varapuheenjohtajalle maksetaan molemmille palkkiona 40.000 euroa vuodessa ja hallituksen jäsenille maksetaan 30.000 euroa vuodessa. Hallituksen jäsenten matkakulut korvataan yhtiön matkustussäännön mukaan.

Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin KPMG Oy Ab päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Petri Kettunen.

Yhtiökokous päätti alentaa yhtiön 3 425 059,10 euron osakepääomaa 3 345 059,10 eurolla tappioiden kattamiseksi. Yhtiön 31.12.2014 ja sitä ennen päättyneiden tilikausien aikana kertyneet tappiot katettaisiin osittain alentamalla yhtiön osakepääomaa 3 345 059,10 eurolla ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoa 44 031 988,69 eurolla, vararahastoa 211 384,16 eurolla sekä ylikurssirahastoa 4 695 570,81 eurolla. Toimenpiteiden jälkeen yhtiön uusi osakepääoma on 80 000,00 euroa. Alentamiset kohdistetaan tappioihin niiden syntyjärjestyksessä vanhimmista tappioista alkaen.

Kokouksen lopuksi hallitus selvitti yhtiökokoukselle yhtiön taloudellista tilannetta yhtiökokouskutsun kohdan 17 mukaisesti. Yhtiökokous keskusteli toimenpiteistä yhtiön taloudellisen aseman tervehdyttämiseksi varsinaisen yhtiökokouksen ja 29.4.2015 pidetyn ylimääräisen yhtiökokouksen päätösten pohjalta.

29.5.2015: VAIHTOVELKAKIRJALAINA JA OSAKEANNIN VALMISTELUJEN ALOITTAMINEN

Valoe ilmoitti 29.5.2015 laskevansa liikkeelle enintään 5.000.000 euron suuruisen vaihtovelkakirjalainan yhtiön pääomarakenteen vahvistamiseksi. Vaihtovelkakirjalainan lainaosuudet voidaan vaihtaa enintään 500.000.000 yhtiön uuteen osakkeeseen. Osakkeen merkintähinta on 0,01 euroa. Vaihtovelkakirjalaina tarjotaan osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen hallituksen erikseen hyväksymille tahoille. Vaihtovelkakirjalainaa voi merkitä myös Valoelta vaihtovelkakirjalainan merkintäaikana olevaa riidatonta vähintään 100.000 euron lainasaatavaa vastaan muuttamalla lainan pääoma- ja/tai korkosaatava vaihtovelkakirjalainan ehtojen mukaiseksi vaihtovelkakirjalainaksi. Vaihtovelkakirjalainan vähimmäismerkintä ja yksi lainaosuus on 100.000 euroa.Laina-aika alkaa vaihtovelkakirjalainan maksamisesta yhtiölle ja päättyy 1.8.2018, jolloin vaihtovelkakirjalaina erääntyy lainaehtojen mukaisesti kokonaisuudessaan takaisinmaksettavaksi.

Osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketaan, koska erityiset oikeudet annetaan lainaosuuksien muodossa yhtiön pääomarakenteen vahvistamiseksi tarvittavan rahoituksen saamiseksi rahoituksen koko huomioon ottaen kustannustehokkaalla tavalla, joten erityisten oikeuksien antamiselle on siten yhtiön kannalta painava taloudellinen syy.

Vaihtovelkakirjalainan pääomalle maksetaan vaihtovelkakirjalainan nostopäivästä lukien kahdeksan (8) prosentin vuotuinen korko. Korko lisätään lainapääomaan kerran vuodessa aina 30.7. Korko maksetaan osakkeilla laina-ajan päätyttyä.

Velkakirjan haltijalla on oikeus osallistua yhtiön mahdollisesti tulevaisuudessa järjestämiin sellaisiin osakeanteihin, joissa osakeannin merkintäaika päättyy viimeistään 1.8.2018 mennessä, 20 prosenttia kyseisissä osakeanneissa tarjottujen osakkeiden merkintähintaa alemmalla merkintähinnalla.

Yksi 100.000 euron lainaosuus oikeuttaa velkakirjan haltijan merkitsemään 10.000.000 yhtiön uutta osaketta. Lainaosuuksien perusteella tehtävien osakemerkintöjen seurauksena yhtiö antaa enintään 500.000.000 yhtiön uutta osaketta. Yhtiöllä on yksi (1) osakelaji.

Lisäksi Valoe ilmoitti aloittavansa myös osakeannin valmistelun. Osakeannin tavoitteena on kerätä pääomaa yhtiön puhtaan energian liiketoimintasuunnitelman toteuttamiseksi. Osakeanti on tarkoitus toteuttaa kuluvan vuoden loppuun mennessä. Yhtiö tiedottaa erikseen osakeannin ehdoista ja aikataulusta.

Valoe korotti myöhemmin vaihtovelkakirjalainan enimmäismäärän 7.700.000 euroon ja jatkoi merkintäaikaa siten, että merkintäaika päättyi 9.10.2015, jolloin julkistettiin vaihtovelkakirjalainen lopullinen tulos.

18.6.2015: MUUTOS VALOE OYJ:N OSAKEPÄÄOMAAN

Valoe Oyj:n 28.5.2015 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti alentaa yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoa 44 031 988,69 eurolla, vararahastoa 211 384,16 eurolla, ylikurssirahastoa 4 695 570,81 eurolla ja osakepääomaa 3 345 059,10 eurolla 31.12.2014 ja sitä ennen päättyneiden tilikausien aikana kertyneiden tappioiden kattamiseksi. Osakepääoman alentaminen on merkitty 18.6.2015 kaupparekisteriin. Osakepääoman alentamisella ei ollut vaikutusta yhtiön osakkeiden lukumäärään.

Yhtiön osakepääoman uusi määrä on 80.000 euroa.

24.6.2015: VALOE ON SAANUT FTTK:LTA TIEDOKSI HAKEMUKSEN VÄLIMIESMENETTELYN ALOITTAMISEKSI

Valoe Oyj on saanut FTTK Company Limitediltä (”FTTK”) tiedoksi hakemuksen välimiesmenettelyn aloittamiseksi. Välimiesmenettely koskee yhtiöiden välistä osakekauppaa, jossa 30% Cencorp Automation Oy:n osakkeista vaihtaa omistajaa ja siihen liittyvää riitakokonaisuutta. Hakemuksessa vaaditaan ensisijaisesti välimiesoikeutta vahvistamaan, että osakekauppa on saatettu loppuun, ja että osakkeiden hallinta on siirtynyt FTTK:lle kauppahinnan tultua kokonaan maksetuksi. Valoe kiistää vaateet perusteettomina ja katsoo, että em. osakekauppa ei tule voimaan ennen kuin kauppasopimuksen muut ehdot ovat täyttyneet. Valoe tulee vaatimaan FTTK:lta oikeudenkäyntikulujensa ja muiden mahdollisten vahinkojensa korvaamista täysimääräisenä.

11.8.2015: VALOEN HALLITUS PÄÄTTI OPTIO-OHJELMAN EHDOISTA

Valoe Oyj:n hallitus on päättänyt optio-ohjelman ehdoista, jonka mukaisia optio-oikeuksia annetaan Valoe-konsernin avainhenkilöille. Optio-oikeuksien antamiselle on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, koska optio-oikeudet on tarkoitettu osaksi konsernin avainhenkilöiden kannustus-, palkitsemis- ja sitouttamisjärjestelmää.

Optio-oikeuksia annetaan yhteensä enintään 130.000.000 kappaletta ja ne oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 130.000.000 yhtiön uutta osaketta. Optio-oikeuksien perusteella merkittävät osakkeet vastaavat yhteensä enintään 8,7 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista ja äänistä mahdollisen osakemerkinnän jälkeen ottaen huomioon käynnissä olevan vaihtovelkakirjalaina I/2015 lainaosuuksien oikeuttaman enintään 500.000.000 osakkeen ja äänen mahdolliset merkinnät. Optio-oikeudet annetaan vastikkeetta. Hallitus päättää vuosittain optio-oikeuksien jakamisesta konsernin avainhenkilöille. Optio-oikeuksista 50.000.000 merkitään tunnuksella 2015A, 40.000.000 merkitään tunnuksella 2015B ja 40.000.000 merkitään tunnuksella 2015C.

Osakkeen merkintähinta on:

- optio-oikeudella 2015A osakkeen vaihdolla painotettu 5 kuukauden keskikurssi NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä 1.3.—31.7.2015 laskettuna kolmen desimaalin tarkkuudella
- optio-oikeudella 2015B osakkeen vaihdolla painotettu 5 kuukauden keskikurssi NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä 1.3.—31.7.2016 laskettuna kolmen desimaalin tarkkuudella
- optio-oikeudella 2015C osakkeen vaihdolla painotettu 5 kuukauden keskikurssi NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä 1.3.—31.7.2017 laskettuna kolmen desimaalin tarkkuudella

Osakkeen merkintähinta on kuitenkin aina vähintään 0,01 euroa.

- Osakkeiden merkintäaika on:
- optio-oikeudella 2015A: 1.1.2017 – 31.12.2018
- optio-oikeudella 2015B: 1.1.2018 – 31.12.2019
- optio-oikeudella 2015C: 1.1.2019 – 31.12.2020.

Valoen hallitus päätti optio-ohjelmasta yhtiön ylimääräisen yhtiökokouksen 28.4.2015 antaman valtuutuksen nojalla.

30.9.2015: VALOE ON SOPINUT RAHOITUSSOPIMUKSISTA

Valoe on sopinut Danske Bankin kanssa, että sen käytössä oleva 0,95 miljoonan euron luotollisen tilin rahoitussopimusta jatketaan 31.3.2016 asti. Edelleen Valoe on sopinut Danske Bankin kanssa, että 0,65 miljoonan euron vientirahoituslimiitti maksetaan takaisin erissä 31.3.2016 mennessä.

Valoe on sopinut Savcor Group Oy:n n. 0,364 miljoonan euron vaihtovelkakirjalainan jatkamisesta 31.3.2016 asti.

Savcor Invest B.V:n noin 1,0 miljoonan euron lainan jatkamisesta on sovittu 31.3.2016 asti.

SCI Invest Oy:n noin 0,746 miljoonan euron vaihtovelkakirjalaina on muutettu Valoe I/2015 Vaihtovelkakirjalainan mukaisiksi lainaosuuksiksi.

9.10.2015: VALOEN VAIHTOVELKAKIRJALAINA I /2015 TULOS: VAIHTOVELKAKIRJALAINA MERKITTIIN KOKONAISUUDESSAAN. VALOEN OMAVARAISUUSASTE PÄÄOMALAINAT MUKAAN LUKIEN NOUSI ARVIOLTA NOIN 30 PROSENTTIIN

Valoe ilmoitti 29.5.2015 laskevansa liikkeelle vaihtovelkakirjalainan yhtiön pääomarakenteen vahvistamiseksi.

Valoen vaihtovelkakirjalaina I/2015:ta merkittiin sen enimmäismäärä eli yhteensä 7,7 miljoonaa euroa. Merkinnöistä noin 5,0 miljoonaa euroa maksettiin kuittaamalla merkintähinta merkitsijöiden saatavia vastaan. Huomioiden vaihtovelkakirjalainan merkintäajan alkamisen jälkeen Valoelle annetut lyhytaikaiset lainat, jotka muutettiin vaihtovelkakirjalainaksi, yhtiöön tehtiin uusia käteissijoituksia vaihtovelkakirjalainan merkintäaikana noin 2,7 miljoonaa euroa.

Valoen omavaraisuusaste, pääomalainat mukaan lukien, nousi vaihtovelkakirjalainan tultua kokonaan merkityksi arviolta noin 30 prosenttiin.

Valoen hallitus hyväksyi 9.10.2015 kaikki tehdyt vaihtovelkakirjalainamerkinnät.

Vaihtovelkakirjalainan mukainen yksi 0,01 euron lainaosuus oikeuttaa velkakirjan haltijan merkitsemään yhden uuden osakkeen. Lainaosuuksien perusteella tehtävien osakemerkintöjen seurauksena Valoe antaa enintään 770.000.000 uutta osaketta. Laina-aika ja vaihto-oikeus päättyy 1.8.2018

14.12.2015: VALOEN MARKKINAOHJEISTUS VUODELLE 2016

Valoe Oyj (”Valoe” tai ”Yhtiö”) lopetti 21.8.2012 markkinaohjeistuksen antamisen toistaiseksi kokonaan, koska Yhtiön rakennemuutos elektroniikkateollisuuden automaatiotoimittajasta pelkästään puhtaaseen energiaan keskittyneeksi teknologiayhtiöksi alkoi.

Rakennemuutos saatiin valmiiksi vuoden 2015 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Valoe on nyt alkuvaiheen teknologiayhtiö, joka on keskittynyt erityisesti aurinkosähköön liittyviin ratkaisuihin.

Yhtiö on vuodesta 2012 julkistanut osavuosikatsaustensa yhteydessä sitomattomia Yhtiön toimitusjohtajan pitkän aikavälin tavoitteita, jotka eivät ole olleet markkinaohjeistus. Yhtiö on nyt päättänyt luopua Yhtiön toimitusjohtajan pitkän aikavälin tavoitteiden ja niiden seurannan julkistamisesta ja siirtyä markkinakäytännön mukaisten markkinaohjeistusten antamiseen.

Yhtiön hallitus on kokouksessaan 14.12.2015 arvioinut Valoen tulevaisuuden näkymiä vuodelle 2016 ja erityisesti valmistuspartnerisopimusneuvotteluiden etenemistä ja päättänyt, että Yhtiö antaa markkinaohjeistuksen vuodelle 2016 seuraavasti:

Valoe arvioi Valoe-konsernin liikevaihdon olevan vuonna 2016 noin 11 – 13 miljoonaa euroa (Q3/2015: 0,5 miljoonaa euroa) ja käyttökatteen noin 1,5 – 2,0 miljoonaa euroa (Q3/2015 -0,8 miljoonaa euroa). Tilikauden 2016 arvioidaan olevan voitollinen (Q3/2015: -2,0 miljoonaa euroa). Kaikki vertailukauden luvut koskevat jatkuvia liiketoimintoja.

Valoe arvioi, että Valoe-konsernin vuoden 2015 jatkuvien liiketoimintojen liikevaihto tulee olemaan noin 0,7 miljoonaa euroa ja tulos tappiollinen.

Edelleen Yhtiön hallitus haluaa korostaa Yhtiöön liittyviä riskejä, erityisesti rahoituksen riittävyyttä. Vaihtovelkakirjalainalla I/2015 onnistuttiin vakauttamaan lyhyen aikavälin rahoitusta merkittävästi. Myös tuotantoteknologiatoimituksia koskevat neuvottelut ovat edistyneet hyvin. Tästä huolimatta Valoen rahoitustilanne jatkuu edelleen tiukkana. Yhtiön kahdentoista kuukauden rahoituksen riittävyyteen liittyy erittäin merkittäviä riskejä. Valoen johdon tämän hetkisen käsityksen mukaan Yhtiö tarvitsee edelleen rahoitusta siihen asti kunnes Yhtiön liiketoiminnan kassavirta on kääntynyt positiiviseksi tai pitkän aikavälin rahoitusratkaisu suunnitellulla osakeannilla on varmistunut. Yhtiön käyttöpääomavaje on merkittävä siihen asti kunnes ensimmäinen aurinkosähkömoduulien tuotantoteknologian toimitus tuottaa positiivista kassavirtaa.

Mikäli Yhtiö ei onnistu turvaamaan riittävää rahoitusta, voi Yhtiön toiminnan jatkuvuus olla vaarassa. Mikäli uusien tilausten saamisessa tapahtuisi viivästyksiä tai markkinatilanne muuttuisi heikommaksi Yhtiön arvioimasta, voi tilausten muuttuminen liikevaihdoksi hidastua ja näin vaikuttaa merkittävästi aikatauluun, jossa kassavirta ennen investointeja kääntyisi positiiviseksi. Tällöin Yhtiön rahoitustilanne tiukentuisi entisestään.

28.12.2015: VALOE SYVENTÄÄ OSAAMISTAAN TAUSTAVIRTAJOHDINKENNOISSA YHDESSÄ YHTEISTYÖKUMPPANIENSA KANSSA - TEKES JATKORAHOITTAA VALOETA NOIN 4 MILJOONAN EURON LAINALLA

Uusiutuvaan energiaan, erityisesti aurinkosähköön liittyviä sovellutuksia valmistava Valoe Oyj (”Valoe” tai ”Yhtiö”) ja Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus (”Tekes”) ovat sopineet Valoen jatkorahoituksesta. Tekes rahoittaa Valoen aurinkosähköpaneelien jatkokehitystä sekä taustavirtajohdinkennojen kehitystä n. 4 miljoonan euron korkotukilainalla. Lainan määrä voi olla enintään 70% projektin kokonaiskustannuksista, joiden on arvioitu olevan noin 5,8 miljoonaa euroa. Laina on nostettavissa vuosien 2016 ja 2019 välisenä aikana. Laina-aika on 7 vuotta.

Valoen kehittyminen aurinkosähköliiketoiminnassa on perustunut Valoen osaamiseen automaatiossa, laserin käytössä ja sen kokemukseen joustavista virtapiireistä. Lasertekniikka on avainasemassa myös taustavirtajohdinkennojen valmistuksessa. Valoella on lisäksi syvällistä osaamista fysikaalisessa metallurgiassa, joka on yksi avainosaamisalueista PV-(photovoltaic)aurinkokennojen kehittämisessä. Yhdessä strategisten yhteistyökumppaniensa kanssa Valoe suunnittelee laajentavansa tarjontaansa tulevaisuudessa taustavirtajohdinkennoihin.

”Tekesin päätös rahoittaa Valoen uuden sukupolven taustavirtajohteeseen perustuvaa aurinkosähköteknologiaa on merkittävä. Valoe on tehnyt tiivistä yhteistyötä Tekesin kanssa jo usean vuoden ajan kehittäessään uuden sukupolven aurinkosähköpaneeleja. Tekesin päätös lisätä rahoitustaan vahvistaa merkittävästi Valoen mahdollisuuksia luoda kehittämänsä teknologian ympärille oma ekosysteeminsä. Uskon, että lähiaikoina näemme eri tahoilta uusia avauksia, jotka tukevat Valoen käsitystä taustavirtajohdinpaneeleiden markkinaosuuden nopeasta kasvusta lähivuosien aikana”, toteaa Valoen toimitusjohtaja Iikka Savisalo.

Tekesin kanssa sovittu lainajärjestely vaikuttaa Valoen rahoitusasemaan positiivisesti. Edelleen Yhtiön hallitus haluaa kuitenkin korostaa Yhtiöön liittyviä riskejä, erityisesti rahoituksen riittävyyttä. Vaihtovelkakirjalainalla I/2015 sekä nyt myönnetyllä Tekesin lainalla Valoe on onnistunut vakauttamaan lyhyen ja pitkän aikavälin rahoitusta merkittävästi. Myös Yhtiön tuotantoteknologiatoimituksia koskevat neuvottelut ovat edistyneet hyvin. Näistä tapahtumista huolimatta Valoen rahoitustilanne jatkuu edelleen tiukkana. Yhtiön kahdentoista kuukauden rahoituksen riittävyyteen liittyy merkittäviä riskejä. Valoen johdon tämän hetkisen käsityksen mukaan Yhtiö tarvitsee edelleen rahoitusta siihen asti kunnes Yhtiön liiketoiminnan kassavirta on kääntynyt positiiviseksi tai pitkän aikavälin rahoitusratkaisu suunnitellulla osakeannilla on varmistunut. Yhtiön käyttöpääomavaje on merkittävä siihen asti kunnes ensimmäinen aurinkosähkömoduulien tuotantoteknologian toimitus tuottaa positiivista kassavirtaa. Mikäli Yhtiö ei onnistu turvaamaan riittävää rahoitusta, voi Yhtiön toiminnan jatkuvuus olla vaarassa. Mikäli uusien tilausten saamisessa tapahtuisi viivästyksiä tai markkinatilanne muuttuisi heikommaksi Yhtiön arvioimasta, voi tilausten muuttuminen liikevaihdoksi hidastua ja näin vaikuttaa merkittävästi aikatauluun, jossa kassavirta ennen investointeja kääntyisi positiiviseksi. Tällöin Yhtiön rahoitustilanne tiukentuisi entisestään.

TILIKAUDEN 2015 JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Tilikauden jälkeisiä merkittäviä tapahtumia on käsitelty tässä vuosikatsauksessa kohdissa: Taloudellinen tulos, Rahoitus ja Osakkeet ja omistajat. Tilikauden päättymisen jälkeen tapahtuneet merkittävät tapahtumat ovat liitetiedoissa sivulla 57.

RISKIENHALLINTA, RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Vastuu kirjanpidosta ja varainhoidon valvonnasta kuuluu Valoen hallitukselle. Hallitus vastaa sisäisestä valvonnasta ja toimitusjohtaja huolehtii valvonnan käytännön järjestämisestä ja valvonnan toimivuuden seurannasta. Liiketoiminnan ohjaus ja valvonta tapahtuvat koko konsernin kattavan raportointi- ja ennustejärjestelmän avulla.

Riskienhallinnan avulla pyritään varmistamaan, että liiketoimintaan vaikuttavat olennaiset riskit tunnistetaan, ja että niitä seurataan tarkoituksenmukaisesti. Yhtiön liiketoiminta- ja rahoitusriskejä hallinnoidaan keskitetysti konsernin talousosastolla ja riskeistä raportoidaan tarvittaessa konsernin hallitukselle.

Yhtiön ja sen liiketoiminnan pienen koon vuoksi Valoella ei ole sisäisen tarkastuksen organisaatiota eikä tarkastusvaliokuntaa.

Valoen tavoitteena on saavuttaa vahva asema teknologiatoimittajana sellaisille aurinkopaneelien valmistajille, jotka valmistavat paikallisesti eri markkina-alueilla Valoen automaatio-osaamista ja lasertekniikkaa hyväksi käyttäen Valoen teknologiaan perustuvia, korkealaatuisia aurinkosähköpaneeleita. Näiden tavoitteiden saavuttamiseen liittyy kuitenkin riskejä. Vaikka yhtiön strategia ja tavoitteet perustuvat markkinatuntemukseen ja teknisiin selvityksiin, riskit ovat merkittävät, eikä ole varmuutta saavuttaako Valoe asetetut tavoitteet kokonaan tai osittain. Valoen tulevaisuuden näkymät tulevat olemaan jatkossa merkittävästi riippuvaisia yhtiön kyvystä saavuttaa tavoiteltu markkina-asema globaaleilla aurinkosähköpaneelien markkinoilla sekä yhtiön rahoituksesta.

Vaihtovelkakirjalainalla I/2015 onnistuttiin vakauttamaan lyhyen aikavälin rahoitusta merkittävästi. Helmikuussa 2016 Etiopiasta saatu paneelitehtaan tilaus, arvoltaan 15,8 miljoonaa euroa, josta 9,5 miljoonaa euroa maksetaan rahana kääntää yhtiön johdon käsityksen mukaan toteutuessaan yhtiön liiketoiminnan kassavirran positiiviseksi vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä. Valoe tarvitsee kuitenkin Etiopia-tilauksen ennakkomaksulle tavanomaisen, vientikauppaan liittyvän vakuusjärjestelyn ja toimitusaikaista rahoitusta noin 2,0 - 4,0 miljoonaa euroa toimittajiltaan ja rahoituslaitoksilta. Ennenkuin em. rahoitus ja vakuusjärjestely ovat järjestyneet Valoen rahoitustilanne jatkuu tiukkana ja siihen asti myös yhtiön kahdentoista kuukauden rahoituksen riittävyyteen liittyy erittäin merkittäviä riskejä. Mikäli yhtiö ei onnistu turvaamaan riittävää Etiopian kauppaan liittyvää toimitusaikaista rahoitusta, voi yhtiön toiminnan jatkuvuus olla vaarassa. Mikäli Etiopian tilauksen em. rahoitus ja vakuusjärjestely viivästyisi tai markkinatilanne muuttuisi heikommaksi yhtiön arvioimasta, voi tilausten muuttuminen liikevaihdoksi hidastua jo lyhyelläkin aikavälillä ja näin vaikuttaa merkittävästi aikatauluun, jossa kassavirta ennen investointeja kääntyisi positiiviseksi. Tällöin yhtiön rahoitustilanne tiukentuisi entisestään.

Vikram Solarin kanssa allekirjoitettuun sitomattomaan aiesopimuksen toteutumiseen liittyy normaaleja liiketoiminnallisia riskejä. Sitomattoman aiesopimuksen mukaisten järjestelyjen toteutuminen riippuu lisäksi useiden ehtojen täyttymisestä, erityisesti Valoen rahoituksesta.

Kiinalaisen aurinkosähköpaneelivalmistajan kanssa allekirjoitettuun sitomattomaan aiesopimukseen toteutumiseen liittyy merkittäviä riskejä. Osapuolten väliset neuvottelut toimituksista ovat vielä selvitysvaiheessa eikä sopimuksen toteutumisesta siten ole vielä varmuutta. Sopimuksen toteutuminen riippuu lisäksi Valoen rahoituksesta.

Etiopian paneelitehdastilaukseen liittyy normaaleja kansainvälisen laitekaupan liiketoiminta-, rahoitus- ja maariskejä.

Tämän toimintakertomuksen tietyt lausunnot ja erityisesti yhtiön antama markkinaohjeistus sekä Valoen strategiassa mainitut sitomattomat arviot kohdistuvat tulevaisuuteen ja perustuvat johdon tämän hetkisiin näkemyksiin. Luonteensa vuoksi ne sisältävät riskejä ja epävarmuutta ja ovat alttiita yleisen taloudellisen tai toimialan tilanteen muutoksille.

TULEVAISUUDENNÄKYMÄT

Valoe arvioi Valoe-konsernin liikevaihdon olevan vuonna 2016 noin 11 - 13 miljoonaa euroa (2015: 0,7 miljoonaa euroa) ja käyttökatteen noin 1,5 - 2,0 miljoonaa euroa (2015 – 2,8 miljoonaa euroa). Tilikauden 2016 arvioidaan olevan voitollinen (2015: -4,7 miljoonaa euroa). Kaikki vertailukauden luvut koskevat jatkuvia liiketoimintoja.

HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄ

Valoe soveltaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n hyväksymää Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia, joka tuli voimaan 1.10.2010. Koodin suosituksen 51 mukainen Valoen selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2015 julkistetaan vuonna 2016 viikolla 17 erillisenä raporttina.

EHDOTUS OSINGONJAOSTA

Yhtiön hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2015 ei jaeta osinkoa.

TUNNUSLUVUT

1 000 EUR	2015 12kk	2014 12kk	2013 12kk
Jatkuvat toiminnot			
Liikevaihto	699	841	3 315
Liiketulos	-3 540	-10 885	-3 144
% liikevaihdosta	-506,4 %	-1294,2 %	-94,8 %
Tulos ennen veroja	-4 731	-11 689	-4 932
% liikevaihdosta	-676,8 %	-1389,8 %	-148,8 %
Oman pääoman tuotto-%	n/a	n/a	n/a
Sijoitetun pääoman tuotto-%	n/a	n/a	-129,4
Omavaraisuusaste %	-235,7	-130,9	-6,9
Nettovelkaantumisaste %	neg.	neg.	neg.
Koroton vieras pääoma	7 493	6 693	9 594
Korollinen vieras pääoma	10 354	8 928	10 017
Bruttoinvestoinnit	395	377	3 045
% liikevaihdosta	56,5 %	44,9 %	91,9 %
Tutkimus- ja kehitysmenot	1 078	1 109	903
% liikevaihdosta	154,2 %	131,8 %	27,2 %
Tilauskanta, milj. eur	0,05	0,3	3,7
Henkilöstö, keskimäärin	22	74	155
Henkilöstö, kauden lopussa	20	26	149
Osakekohtaiset tunnusluvut			
Tulos / osake (laimentamaton)	-0,006	-0,015	-0,011
Tulos / osake (laimennettu)	-0,006	-0,015	-0,011
Tulos / osake (laimentamaton) - Jatkuvat toiminnot	-0,005	-0,014	-0,008
Tulos / osake (laimennettu) - Jatkuvat toiminnot	-0,005	-0,014	-0,008
Oma pääoma / osake, eur	-0,015	-0,011	-0,004
Osinko / osake, eur	0,00	0,00	0,00
Osinko / tulos, %	0,00	0,00	0,00
Efektiivinen osinkotuotto, %	0,00	0,00	0,00
P/E luku (laimentamaton)	-3,4	-0,6	-3,6
P/E luku (laimennettu)	-3,4	-0,6	-3,7
Osakkeen kurssi kauden lopussa	0,019	0,009	0,04
Osakekannan markkina-arvo, kauden lopussa, MEUR	16,4	7,8	13,8
Osakeantikorjattu osakkeiden vaihto	105 004 021	161 180 397	31 439 123
Osuus osakkeiden painotetusta keskiarvosta, %	12,2 %	19,7 %	9,2 %
Osakkeiden osakenantioikaistun lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	862 472 136	819 064 263	342 533 873
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa	862 472 136	862 472 136	346 161 270
Osakkeiden optio-oikeudella laimennettu, osake-antioikaistu lukumäärä keskimäärin tilikauden aikana	862 472 136	849 064 263	391 057 827

Oman pääoman tuottoa ja nettovelkaantumisastetta ei ole esitetty raportoitavilta vuosilta koska oma pääoma on negatiivinen.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERIAATTEET

Oman pääoman tuotto-% (ROE):

$$\frac{\text{Tilikauden tulos - verot x 100}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$$

Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI):

$$\frac{\text{Voitto/tappio + rahoituskulut x 100}}{\text{Oma pääääoma + korolliset rahoitusvelat (keskimäärin)}}$$

Omavaraisuusaste (%):

$$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä x 100}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$$

Nettovelkaantumisaste (%):

$$\frac{\text{Korollinen vieras pääoma - rahat, pankkisaamiset ja rahoitusomaisuusarvopaperit x 100}}{\text{Oma pääoma + määräysvallattomien omistajien osuus}}$$

Tulos/osake (EPS):

$$\frac{\text{Tilikauden tulos emo yrityksen omistajalle}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä}}$$

Oma pääoma/osake:

$$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$$

Osinko/osake:

$$\frac{\text{Tilikauden osingonjako}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$$

Osinko/tulos, %:

$$\frac{\text{Osinko per osake x 100}}{\text{Tulos per osake}}$$

Efektiivinen osinkotuotto (%):

$$\frac{\text{Osinko / osake x 100}}{\text{Tilikauden päätöskurssi}}$$

P/E luku:

$$\frac{\text{Tilikauden päätöskurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$$

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

1 000 EUR	Liite	1.1. - 31.12.2015		1.1. - 31.12.2014	
Jatkuvat toiminnot					
Liikevaihto	1	699	100 %	841	100 %
Myytyjen suoritteiden hankintameno		-937	-134 %	-8 398	-999 %
Bruttokate		**-237**	-34 %	**-7 557**	-899 %
Liiketoiminnan muut tuotot	3	150		23	
Tuotekehityskulut		-1 078		-1 109	
Myynnin ja markkinoinnin kulut		-686		-840	
Hallinnon kulut		-982		-1 146	
Liiketoiminnan muut kulut	4	-705		-256	
Liiketappio		**-3 540**	**-506 %**	**-10 885**	**-1294 %**
Rahoitustuotot	7	306		903	
Rahoituskulut	8	-1 497		-1 707	
Tulos ennen veroja jatkuvista toiminnoista		-4 731	-677 %	-11 689	-1390 %
Tuloverot	9	0		-4	
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista		**-4 731**	-677 %	**-11 693**	-1390 %
Lopetetut toiminnot	10				
Tulos verojen jälkeen lopetetuista toiminnoista		-91		-712	
Tilikauden tulos		**-4 822**	**-690 %**	**-12 405**	**-1475 %**
Tilikauden tuloksen jakautuminen					
Emoyrityksen omistajille		-4 822		-12 405	
Tulos/osake (laimentamaton), eur	11	-0,006		-0,015	
Tulos/osake (laimennettu), eur	11	-0,006		-0,015	
Jatkuvista toiminnoista					
Tulos/osake (laimentamaton), eur	11	-0,005		-0,014	
Tulos/osake (laimennettu), eur	11	-0,005		-0,014	
Tilikauden tulos		**-4 822**		**-12 405**	
Muut laajan tuloksen erät					
Muuntoerot		-468		-1 114	
Muut laajan tuloksen erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		-468		-1 114	
Tilikauden laaja tulos yhteensä		**-5 290**	**-757 %**	**-13 519**	**-1607 %**
Emoryityksen omistajille		-5 290		-13 519	

1 000 EUR	Liite	31.12.2015	31.12.2014
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12	64	44
Konserniliikearvo	13	441	441
Muut aineettomat hyödykkeet	13	3 737	4 092
Myytävissä olevat sijoitukset	14	9	9
Laskennalliset verosaamiset	15	0	0
Pitkäaikaiset varat yhteensä		**4 251**	**4 586**
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	16	254	67
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	17	799	2 013
Rahavarat	18	31	161
Lyhytaikaiset varat yhteensä		**1 084**	**2 240**
Myytävänä olevat omaisuuserät	10	0	733
Varat yhteensä		**5 336**	**7 560**
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	19	80	3 425
Muut rahastot	19	0	49 460
Muuntoero	19	-750	-281
Kertyneet voittovarat	19	-11 910	-62 500
		-12 579	-9 897
Määräysvallattomien omistajien osuus		9	8
Oma pääoma yhteensä		**-12 570**	**-9 889**
Pitkäaikaiset velat			
Pitkäaikaiset lainat	22	7 222	1 571
Laskennalliset verovelat	15	0	0
Pitkäaikaiset velat yhteensä		**7 222**	**1 571**
Lyhytaikaiset velat			
Lyhytaikaiset korolliset velat	22	3 131	7 357
Ostovelat ja muut velat	23	7 030	6 693
Lyhytaikaiset varaukset	21	0	0
Lyhytaikaiset velat yhteensä		**10 162**	**14 050**
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	10	522	1 828
Velat yhteensä		**17 906**	**17 449**
Oma pääoma ja velat yhteensä		**5 336**	**7 560**

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

1 000 EUR	1-12/2015	1-12/2014
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Tuloslaskelman voitto/tappio ennen veroja jatkuvista toiminnoista	-4 731	-11 689
Tuloslaskelman voitto/tappio ennen veroja lopetetuista toiminnosta	-91	-712
Tuloslaskelman voitto/tappio ennen veroja	-4 822	-12 401
Oikaistaan ei-rahamääräiset, selkeät erät tuloslaskelmasta		
Poistot ja arvonalentumiset	696	7 844
Myyntivoitot/-tappiot pysyvistä vastaavista	0	-298
Realisoitumattomat kurssivoitot (-) ja -tappiot (+)	-311	-256
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	684	87
Rahoitustuotot ja -kulut	1 502	1 060
Yhteensä rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	**-2 251**	**-3 963**
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-159	179
Myynti- ja muiden saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	1 076	289
Osto- ja muiden velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-1 358	-516
Varausten muutos	-86	-5
Käyttöpääoman muutos	**- 527**	**-53**
Rahoituserien ja verojen oikaisu maksuperusteiseksi		
Maksetut korot	-294	-308
Saadut korot	1	3
Maksetut verot	-3	304
Muut rahoituserät	-68	-17
Rahoituserät ja verot	**-364**	**-17**
LIIKETOIMINNAN NETTORAHAVIRTA	**-3 142**	**-4 034**
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-396	-1 084
Luovutustulot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	34	29
Myönnetyt lainat	-260	
Myönnetyt lainat osakkuusyhtiölle	0	-103
Lainasaamisten takaisinmaksut	363	
Tytäryritysten ja muiden liiketoimintayksiköiden hankinta	0	-1
Tytäryritysten ja muiden liiketoimintayksiköiden luovutus	640	3 048
INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA	**381**	**1 890**
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Osakeannista saadut maksut	0	2 400
Pitkäaikaisten lainojen nostot	3 381	256
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-8	-7
Lyhytaikaisten lainojen nostot	265	3 737
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-1 004	-3 878
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA	**2 634**	**2 509**
RAHAVAROJEN LISÄYS (+) TAI VÄHENNYS (-)	**-127**	**364**
Rahavarat tilikauden alussa	161	116
Muuntoero-oikaisu rahavaroihin	-3	-320
Rahavarat tilikauden lopussa	31	161
	-127	**364**

Oman pääoman muutoslaskelma 1.1. - 31.12.2015

1 000 EUR	Osake-pääoma	Muut rahastot	Muun-toero	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kerty-neet voitto-varat	Yhteensä	Määräysval-lattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
31.12.2014	**3 425**	**4 908**	**-281**	**44 552**	**-62 500**	**-9 897**	**8**	**-9 889**
Vaihtovelkakirjalainan oman pääoman komponentti					2 608	**2 608**		**2 608**
Siirto erien välillä				-520	520	**0**		**0**
Osakepääman alentaminen	-3 345	-4 908		-44 032	52 285	**0**		**0**
Muuntoero, laaja tulos			-468			**-468**	1	**-468**
Kauden voitto/tappio					-4 822	**-4 822**		**-4 822**
31.12.2015	**80**	**0**	**-750**	**0**	**-11 910**	**-12 579**	**9**	**-12 570**

Oman pääoman muutoslaskelma 1.1. - 31.12.2014

1 000 EUR	Osake-pääoma	Muut rahastot	Muun-toero	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kerty-neet voitto-varat	Yhteensä	Määräysval-lattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
31.12.2013	**3 425**	**4 908**	**833**	**39 661**	**-50 095**	**-1 269**	**0**	**-1 269**
Suunnattu osakeanti				204		204		**204**
Osakeanti				4 882		4 882		**4 882**
Osakeannin kulut				-194		-194		**-194**
Määräysvallattomien omistajien sijoitus						0	8	**8**
Muuntoero, laaja tulos			-1 114			-1 114		**-1 114**
Kauden voitto/tappio					-12 405	-12 405		**-12 405**
31.12.2014	**3 425**	**4 908**	**-281**	**44 552**	**-62 500**	**-9 897**	**8**	**-9 889**

Perustiedot yhtiöstä

Valoe tarjoaa asiakkailleen uusiutuvaan energiaan, erityisesti aurinkosähköön, liittyviä sovellutuksia. Valoe myy sen omaan teknologiaan pohjautuvaa automaattista aurinkosähkömodulien valmistustekniikkaa, modulien valmistuslinjoja, moduleita sekä modulien avainkomponetteja, mm. takavirtajohtimia.

Konsernin emoyritys on Valoe Oyj, joka on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Mikkeli. Yhtiön rekisteröity osoite on Insinöörinkatu 8, 50150 Mikkeli

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteesta www.valoe.com tai konsernin pääkonttorista osoitteesta Insinöörinkatu 8, 50150 Mikkeli.

Valoe Oyj:n hallitus on hyväksynyt tilinpäätöksen 29.4.2016. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus päättää tilinpäätöksen muuttamisesta.

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2015 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksissa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksyttyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta myytävissä olevia sijoituksia, jotka on arvostettu käypään arvoon. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina.

Toiminnan jatkuvuus –laadintaperiaatteen soveltuminen

Tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuus olettamalla. Valoen rahoitustilanne parani merkittävästi onnistuneen vaihtovelkakirjalainan I/2015 johdosta. Rahoitustilanne on kuitenkin edelleen tiukka. Helmikuussa 2016 saatu 15,8 miljoonan euron tilaus, josta 9,5 miljoonaa euroa maksetaan rahana, muuttaa yhtiön johdon käsityksen mukaan rahoitustilanteen selvästi vakaammaksi sillä edellytyksellä, että tavanomainen vientitoimituksiin liittyvä toimitusaikainen rahoitus ja pankkitakaus ennakkomaksulle saadaan järjestymään ja tilaus toimitetaan sovitusti.

Tilikauden 2015 päättymisen jälkeen Valoen rahoitustilanne on tiukentunut. Valoe tarvitsee Etiopia-tilauksen ennakkomaksulle tavanomaisen, vientikauppaan liittyvän vakuusjärjestelyn ja toimitusaikaista rahoitusta noin 2,0 - 4,0 miljoonaa euroa toimittajiltaan ja rahoituslaitoksilta.

Valoe on toimintakertomuksen julkaisemiseen mennessä saanut noin 1,3 miljoonan euron lainasitoumukset Etiopiasta saadun noin 15,8 miljoonan euron tilauksen toimitusaikaiseen rahoitukseen yhtiön lähipiiristä omistajilta ja vaihtovelkakirjalainan haltijoilta. Valoen käsityksen mukaan tämä rahoituserä mahdollistaa tilauksen toimituksen täysipainoisen jatkamisen ja antaa aikaa lisärahoituksen ja takausten hankinnalle. Neuvottelut lisärahoituksesta ja ennakkomaksun takauksesta ovat käynnissä, mutta ne ovat edelleen kesken.

Tilikauden päättymisen jälkeen, tilinpäätöksen julkaisuhetkellä, Valoe neuvottelee edelleen Danske Bankin kanssa siitä, että sen käytössä oleva 0,95 miljoonan euron luotollisen tilin rahoitussopimusta jatkettaisiin. Edelleen Valoe neuvottelee Danske Bankin kanssa siitä, missä aikataulussa 0,45 miljoonan euron vientirahoituslimiitti maksetaan takaisin. Valoe on sopinut Savcor Group Oy:n n. 0,364 miljoonan euron vaihtovelkakirjalainan jatkamisesta 31.3.2017 asti. Savcor Invest B.V:n 1,0 miljoonan euron lainasta korkoineen noin 0,876 miljoonan euron osuus muutettiin Valoe Vaihtovelkakirjalaina I/2015:ksi ja loppuosan noin 0,324 miljoonan euron jatkamisesta on sovittu 31.3.2017 asti. SCI Invest Oy:n noin 0,841 miljoonan euron vaihtovelkakirjalaina korkoineen on muutettu Valoe Vaihtovelkakirjalaina I/2015:n mukaisiksi lainaosuuksiksi.

Yhtiö uskoo liiketoiminnan kassavirran kääntyvän positiiviseksi loppuvuodesta 2016. Tämän edellytys kuitenkin on, että yhtiö saa neuvoteltua yllämainitun 2-4 miljoonan euron oikea aikaisen projektirahoituksen. Lisäksi yhtiön on saatava neuvoteltua Danske Bankin yhtiölle myöntämien rahoituslimiittien jatkosta.

1.1.2015 alkaen voimaanastuneilla standardien ja tulkintaohjeiden muutoksilla ei ole ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valintaan ja soveltamiseen liittyvä johdon harkinta

Konsernin johto tekee harkintaan perustuvia ratkaisuja tehdessään päätöksiä, jotka koskevat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valinnataa ja näiden soveltamista. Merkittävimmät osa-alueet, joissa johto on harkintaa tilinpäätöstä laatiessaan liittyvät toiminnan jatkuvuuden periaatteen noudattamisen arviointiin sekä konsernin liikearvon ja tuotekehitysmenojen arvostukseen. Vuonna 2014 johdon harkintaa käytettiin lisäksi liityen Pekingin tehtaan varojen arvostukseen sekä automaatioliiketoiminnan myyntiin.

Rahoitukseen ja yhtiön liiketoiminnan jatkuvuuteen liittyviä epävarmuustekijöitä on selostettu yllä tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa, minkä lisäksi on annettu perustelut jatkuvuuden periaatteen noudattamiselle. Yhtiö on kirjannut vuonna 2015 0,2 miljoonan euron arvonalentumistappion Pekingin tehtaaseen liittyvistä saamisista. Vuonna 2014 yhtiö kirjasi Pekingin tuotantokoneisiin, muuhun käyttöomaisuuteen ja vaihto-omaisuuteen liittyen yhteensä 6,2 miljoonan euron arvonalentumistappiot. Pekingin tehdas on suljettu, eikä Valoe-konsernilla ole enää taseessaan Pekingin tehtaaseen liittyviä tulevaisuuden odotuksia. Konsernitaseessa ovat kuitenkin Pekingin tytäryhtiön nettovelat kokonaisuudessaan, yhteensä noin 3,9 miljoonaa euroa. Valoe päättää 30.6.2016 mennessä, miten Pekingin yhtiö lopetetaan.

Automaationliiketoiminnan myynti FTTK:lle tuloutettiin kokonaisuudessaan vuonna 2014. Välimiesoikeus on 18.4.2016 antamassaan tuomiossa vahvistanut viimeisten 30 prosentin omistusosuuden Cencorp Automation Oy:n osakkeista siirtyneet Valoelta FTTK Company Limitedille 21.1.2015.

Arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen raportointikauden päättymispäivänä. Arvioiden taustalla ovat aiemmat kokemukset sekä tulevaisuutta koskevat, tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidetyt oletukset. Johdon arvioita joudutaan käyttämään erityisesti liikearvon arvonalennustestauksessa ja tuotekehitysaktivointien arvostuksessa (liitetieto 13.). Omaisuuserien arvonalentumistestauksissa laaditaan ennusteet omaisuuserän kerrytettävissä olevista rahamääristä. Liikearvon arvonalentumistestauksessa keskeisiä epävarmuustekijöitä ovat myyntiin ja myyntikatteeseen liittyvät tekijät. Yhtiö on suorittanut liikearvoihin sekä tuotekehitysmenoihin kohdistuvan arvonalentumistestauksen IFRS standardin mukaisesti.

Omaisuuserien arvonalentumistestauksissa laaditaan ennusteet omaisuuserän kerrytettävissä olevista rahamääristä. Liikearvon testauksissa käytetyistä arvioista ja niiden perusteista on esitetty lisätietoja konsernitilinpäätöksen liitetietojen kohdassa Poistot ja arvonalennukset sekä Aineettomat hyödykkeet / Liikearvo.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyritys Valoe Oyj ja kaikki sen tytäryhtiöt. Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Konsernilla on määräysvalta sijoituskohteessa, kun se olemalla osallisena sijoituskohteessa altistuu sijoituskohteen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä sijoituskohdetta koskevaa valtaansa. Tytäryhtiöistä on annettu tiedot lähipiiriliitetiedoissa 28. Konsernilla ei ole tytäryhtiöitä, joissa on merkittävä määräysvallattomien omistajien osuus.

Konsernin keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot, sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida, jos tappio johtuu arvonalentumisesta.

Ulkomaan rahan määräisten erien muuttaminen

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut määritellään siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta (”toimintavaluutta”). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän kursseja käyttäen. Ulkomaan rahan määräiset ei-monetaariset erät, jotka on arvostettu käypiin arvoihin, on muunnettu euroiksi käyttäen arvostuspäivän valuuttakursseja. Muutoin ei-monetaariset erät on arvostettu tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on merkitty tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja –tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle.

Ulkomaisten konserniyritysten tuloslaskelmien tuotto- ja kuluerät on muunnettu euroiksi kunkin tilikauden painotettua keskikurssia ja taseet tilinpäätöspäivän kursseja käyttäen. Kauden tuloksen muuntaminen eri kursseilla tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa muuntoeroa, joka kirjataan laajaan tuloslaskelmaan. Ulkomaisten tytäryritysten hankintamenon elimi-noinnista syntyvät muuntoerot merkitään tuloslaskelmaan silloin, kun nettosijoituksesta luovutaan kokonaan tai osittain.

Realisoitumattomat kurssitappiot ja –voitot kirjataan tulosvaikutteisesti. Jos kurssivoitot/-tappiot kohdistuvat samaan tase-erään, ne on netotettu ja kirjattu sitten tulosvaikutteisesti.

Muuntoerot, jotka ovat syntyneet ennen 1.1.2004, joka oli konsernin IFRS-standardeihin siirtymispäivä, on kirjattu IFRS 1 – standardin salliman helpotuksen mukaisesti kertyneisiin voittovaroihin IFRS-standardeihin siirtymisen yhteydessä, eikä niitä myöskään myöhemmin tytäryhtiön myynnin yhteydessä kirjata tuloslaskelmaan. Siirtymispäivästä lähtien konsernitilinpäätöstä laadittaessa syntyneet muuntoerot esitetään omassa pääomassa erillisenä eränä. Valoe-konsernissa tähän käytäntöön siirryttiin jälkikäteen vuonna 2008 ja tarvittavat korjaukset tehtiin edellisen vuoden vertailutietoihin.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon.

Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eri pituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Tällöin osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan ja uusimisen yhteydessä mahdollinen jäljellä oleva kirjanpitoarvo kirjataan pois taseesta. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset	25 vuotta
Vuokratilojen perusparannusmenot	5 vuotta
Koneet ja kalusto	3-7 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkastetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineellisen käyttöomaisuuden poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot –standardin mukaisesti.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja –tappiot sisältyvät joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset, esimerkiksi valtiolta saadut aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset, on kirjattu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen edellytykset. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Sellaiset avustukset, jotka on saatu syntyneiden menojen korvaukseksi, tuloutetaan tuloslaskelmaan samalla, kun avustuksen kohteeseen liittyvät menot käsitellään kuluksi. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa. Konserni on saanut aiemilla tilikausilla tuotekehitysavustuksia, joissa on kyse molemmista edellä selostetuista avustuksen kirjausmuodoista.

IAS 20:n mukaisesti hyöty, joka on saatu julkisen vallan markkinakorkoa alemmalla korolla myöntämästä lainasta, on käsitelty julkisena avustuksena. Laina on kirjattu ja arvostettu IAS 39:n mukaisesti. Markkinakorkoa pienemmällä korolla myönnetystä lainasta saatava hyöty on määritetty lainan IAS 39:n mukaisen kirjanpitoarvon ja saatujen maksujen erotuksena.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöt ovat kiinteistöjä, joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen vuokratuottoa tai omaisuuden arvonnousua. Sijoituskiinteistöt arvostetaan käypään arvoon. Käypä arvo määritetään säännöllisesti ulkopuolisen kiinteistöarvioijan tekemän arvion perusteella, ja se vastaa toimivien markkinoiden markkina-arvoa. Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutokset sisältyvät tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin. Konsernilla ei ollut sijoituskiinteistöjä tilikaudella 2015.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liiketoimintojen yhdistämisessä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Ennen vuotta 2004 tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisten liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty IFRS:n mukaisena oletushankintamenona.

Liikearvosta ja muista taloudelliselta vaikutusajaltaan rajattomista aineettomista hyödykkeistä ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla (liitetieto 13).

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi. Kehittämismenot, jotka aiheutuvat uusien tai kehittyneempien tuotteiden suunnittelusta, aktivoidaan taseen aineettomiksi hyödykkeiksi siitä lähtien, kun tuote on teknisesti toteutettavissa, se voidaan hyödyntää kaupallisesti ja tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä. Aktivoidut kehittämismenot sisältävät ne materiaali-, työ- ja testausmenot, jotka johtuvat välittömästi hyödykkeen saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Aiemmilla tilikausilla kuluksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoida enää myöhemmin.

Aineetonta hyödykettä poistetaan siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Käytössä olevat aktivoidut kehittämismenot käydään vuosittain läpi sen selvittämiseksi, onko viitteitä arvonalentumisesta. Aineeton hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Aktivoidut kehittämismenot arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen hankintamenoon kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyinä. Aktivoitujen kehittämis-menojen taloudellinen vaikutusaika on 3-10 vuotta, jonka kuluessa aktivoidut menot kirjataan tasapoistoina kuluiksi.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon siinä tapauksessa, että hankintameno on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi.

Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, on aktivoitu taseeseen hankintamenoon ja kirjataan tasapoistoina kuluiksi tulosvaikutteisesti niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Muiden aineettomien hyödykkeiden poistoajat ovat seuraavat:	
Patentit	10 vuotta
Ohjelmistolisenssit	5 vuotta

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään materiaalivaraston osalta painotetun keskihinnan menetelmällä ja keskeneräisten töiden osalta FIFO-menetelmällä (first in, first out). Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä systemaattisesti kohdistetusta osuudesta valmistuksen muuttuvista yleismenoista. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat menot.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralleottajana

Vuokrasopimukset jaetaan IAS 17 mukaisesti rahoitusleasing-sopimuksiin ja muihin vuokrasopimuksiin. Aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi IAS 17 (Vuokrasopimukset) –standardin mukaisesti. Rahoitusleasingsopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että tilikausittain jäljellä olevalle velalle muodostuu samansuuruinen korkoprosentti. Vuokravelvoitteet sisältyvät rahoitusvelkoihin. Konsernilla ei ole rahoitusleasingsopimuksella vuokrattuja hyödykkeitä tilikausilla 2014 ja 2015.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralleantajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muut vuokrasopimukset kirjataan kyseessä olevaan toimintoon vuokrakuluina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa. Saadut kannustimet on vähennetty maksetuista vuokrista hyödyn ajallisen jakautumisen perusteella.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvon alentuminen

Aineelliset ja aineettomat omaisuuserät

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo ja tuotekehityshankkeet. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappio perutaan, jos on tapahtunut muutos niissä olosuhteissa, joita on käytetty määritettäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää ja hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Työsuhde-etuudet

Eläkevelvoitteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuuspohjaisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Kaikki muut järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee. Konsernilla ei ole etuuspohjaisina pidettäviä eläkejärjestelyjä.

Osakeperusteiset maksut

Konsernilla ei ole vuonna 2015 voimassa olevia osakeperusteisia palkitsemisjärjestelmiä.

Muut työsuhde-etuudet

Työntekijät saavat pitkän palvelusajan johdosta palkkion tai palkallista vapaata. Pitkäaikaisesta työsuhde-etuudesta merkitään velaksi taseeseen järjestelystä johtuvan velvoitteen nykyarvo raportointikauden päättymispäivänä. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Jos osasta velvoitetta on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Varaukset arvostetaan velvoitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetken rahan aika-arvosta ja velvoitteeseen liittyvistä riskeistä.

Takuuvaraus kirjataan, kun takuuehdon sisältävä tuote on loppuhyväksytty. Takuuvarauksen suuruus perustuu kokemusperäiseen tietoon takuumenojen toteutumisesta.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut asiasta. Uudelleenjärjestelyä koskeva suunnitelma sisältää vähintään seuraavat tiedot: järjestelyä koskeva liiketoiminta, pääasialliset toimipaikat, joihin järjestely vaikuttaa, niiden henkilöiden toimipaikkojen sijainti, työtehtävät ja arvioitu lukumäärä, joille tullaan suorittamaan korvauksia työsuhteen päättymisestä, toteutuvat menot ja suunnitelman toimeenpanoaika. Konsernin jatkuvaan toimintaan liittyvistä menoista ei kirjata varausta.

Tappiollisista sopimuksista kirjataan varaus, kun velvoitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

Käytöstä poistamista ja alkuperäiseen tilaan palauttamista koskevista velvoitteista kirjataan varaus silloin, kun konsernilla on ympäristölainsäädännön ja konsernin ympäristövastuuperiaatteiden perusteella velvoite, joka liittyy tuotantolaitoksen käytöstä poistamiseen, ympäristövahingon korjaamiseen tai laitteiston paikasta toiseen siirtämiseen.

Tuloverot ja laskennalliset verot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verokulu kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien osalta, jolloin verovaikutus kirjataan myös vastaavasti osaksi omaa pääomaa. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, kun kyseessä on alun perin kirjanpitoon merkittävä omaisuuserä tai velka, ja kyseinen liiketoimi ei ole yritysten yhteenliittymä eikä tällaisen omaisuus- tai velkaerän kirjaaminen vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon liiketoimen toteutumisajankohtana. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin arvostuksista.

Tytäryrityksiin tehdyistä sijoituksista kirjataan laskennallinen vero, paitsi milloin konserni pystyy määräämään väliaikaisen eron purkatumisajankohdan eikä väliaikainen ero todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja.

Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Yhtiö ei ole kirjannut verotuksessa vähennyskelpoisista tappioistaan laskennallista verosaatavaa.

Tuloutusperiaatteet

Myydyt tavarat ja tuotetut palvelut

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Tällöin konsernilla ei ole enää tuotteeseen liittyvää valvonta- tai määräysvaltaa. Pääsääntöisesti tämä tarkoittaa sitä hetkeä, jolloin tavara on toimitettu asiakkaalle sovitun toimituslausekkeen mukaisesti. Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu. Liikevaihto sisältää tuotteiden ja palveluiden sekä raaka-aineiden ja tarvikkeiden myynnistä saadut tuotot oikaistuna välillisillä veroilla, alennuksilla ja valuuttamääräisen myynnin kurssieroilla.

Pitkän valmistumisajan vaativista suoritteista syntyvä tulo on kirjattu tuotoksi valmiusasteen perusteella. Pitkän valmistusajan vaativiksi suoritteiksi on katsottu hankkeet, joiden aloittamis- ja lopettamisajankohdat ajoittuvat eri tilikausille ja tulon kirjaaminen tuotoksi vaikuttaa olennaisesti liikevaihdon ja tuloksen muodostumiseen. Pitkäaikaishankkeiden valmiusaste on määritelty hankkeen toteutuneiden menojen suhteessa hankkeen arvioituihin kokonaismenoihin ja on riippuvainen ennustettavista lopullisista kokonaistuotoista ja -kuluista, sekä luotettavasta tavasta mitata projektin edistymistä. Tappio hankkeelta kirjataan heti, kun se on tiedossa ja arvioitavissa.

Korot ja osingot

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Myytävänä olevaksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovitettavien erien ryhmä) ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävinä olevaksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävän olevaksi luokittelun edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, kun johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta.

Luokitteluhetkestä lähtien myyätvänä olevat omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) arvostetaan kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka täyttää jonkin seuraavista edellytyksistä;

1. Se on merkittävä erillinen liiketoimintayksikkö tai maantieteellistä aluetta edustava yksikkö.
2. Se on osa koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista erillisestä keskeisestä liiketoiminta-alueesta tai maantieteellisestä toiminta-alueesta.
3. Se on tytäryritys, joka on hankittu yksinomaan tarkoituksena myydä se edelleen.

Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eränään konsernin laajassa tuloslaskelmassa. Myytävänä olevat omaisuuserät, luovutettavien erien ryhmät, myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät sekä luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat esitetään taseessa erillään muista eristä.

Valoella on ollut lopetettavaksi toiminnoksi luokiteltu FTTK:lle myyty elektroniikkateollisuuden automaatioliiketoiminta tilikausilla 2015 ja 2014.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen –standardin mukaisesti seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella, ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Konsernilla ei ole käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattuja rahoitusvaroja tilikausilla 2014 ja 2015.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä yritys pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintameno. Ne sisältyvät taseessa myyntisaamiset ja muut saamiset –ryhmään luonteensa mukaisesti lyhyt- ja pitkäaikaisiin varoihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti määrätty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitus pitää alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Myytävissä olevat rahoitusvarat voivat koostua osakkeista ja korollisista sijoituksista. Ne arvostetaan käypään arvoon, tai milloin käypä arvo ei ole määritettävissä luotettavasti, hankintahintaan. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset merkitään käyvän arvon rahastoon omaan pääomaan verovaikutus huomioon ottaen. Käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio.

Konsernilla ei ole johdannaissopimuksia tilikausilla 2014 ja 2015.

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien. Konsernitileihin liittyvät luottotilit sisältyvät lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin ja ne on esitetty netotettuina, sillä konsernilla on sopimukseen perustuva laillinen kuittausoikeus suorittaa tai muutoin eliminoida velkojalle suoritettava määrä kokonaan tai osaksi.

Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä jota ei arvosteta käypään arvoon tuloksen kautta. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviltä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin kaikki rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoon. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin, ja ne voivat olla korollisia tai korottomia. Pääomalainan ehtoisen vaihtovelkakirjalainan velkaosuuden käypä arvo on määritetty käyttämällä vastaavan velan markkinakorkoa lainan liikkeeseenlaskuhetkellä. Velkaosuus on kirjattu jaksotettuun hankintamenoon. Vaihtovelkakirjalainan laskennassa oman pääoman osuus on kirjattu omaan pääomaan.

Kaikkien rahoitusvarojen ja –velkojen käyvän arvon määrittämisperiaatteet on esitetty liitetiedossa 24.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Osakesijoitusten merkittävä ja pitkään jatkunut arvonalentuminen, jolloin käypä arvo alittaa hankintahinnan, on osoitus myytävissä olevan osakkeen arvonalentumisesta.

Konserni kirjaa myyntisaamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys, maksujen laiminlyönti tai maksusuorituksen viivästyminen yli 90 päivää ovat näyttöjä myyntisaamisen mahdollisesta arvonalentumisesta. Tuloslaskelmaan kirjattavan arvonalentumistappion suuruus määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä kaudella, ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, kirjattu tappio perutaan tulosvaikutteisesti.

Vieraan pääoman menot

Lisäksi konserni aktivoi tietyt ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot osana kyseisen omaisuuserän hankintamenoa silloin, kun on todennäköistä, että ne tuottavat vastaista taloudellista hyötyä, ja kun menot ovat luotettavasti määritettävissä. Aktivointi lopetetaaan, kun omaisuuserä on olennaisilta osin valmis sille aiottua käyttötarkoitusta tai myyntiä varten. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Oma pääoma

Konserni luokittelee liikkeeseen laskemansa instrumentit niiden luonteen perusteella joko omaksi pääomaksi tai vieraaksi pääomaksi (rahoitusvelaksi). Oman pääoman ehtoinen instrumentti on mikä tahansa sopimus, joka osoittaa oikeutta osuuteen yhteisön varoista sen kaikkien velkojen vähentämisen jälkeen. Menot, jotka liittyvät omien oman pääoman ehtoisten instrumenttien liikkeeseenlaskuun tai hankintaan, esitetään oman pääoman vähennyseränä. Jos yhtiö hankii takaisin omia oman pääoman ehtoisia instrumenttejaan, näiden instrumenttien hankintameno vähennetään omasta pääomasta.

Valoe laski liikkeeseen 29.5.2015 enintään 5 miljoonan euron suuruisen vaihtovelkakirjalainan, mutta korotti sen kokonaismäärän ylimerkinnän johdosta 7,7 miljoonaan euroon. Laina on kirjattu yhtiön oman pääoman ehtoiseen pitkäaikaiseen velkaan. Vaihtovelkakirjalainan mukainen yksi 0,01 euron lainaosuus oikeuttaa velkakirjan haltijan merkitsemään yhden uuden osakkeen. Lainaosuuksien perusteella tehtävien osakemerkintöjen seurauksena Valoe antaa enintään 770.000.000 uutta osaketta. Laina-aika ja vaihto-oikeus päättyy 1.8.2018. Vaihtovelkakirjalainan pääomalle maksetaan Vaihtovelkakirjalainan nostopäivästä lukien kahdeksan (8) prosentin vuotuinen korko. Korko lisätään lainapääomaan kerran vuodessa aina 30.7. Pääomitetulle korolle ei makseta korkoa. Korko maksetaan osakkeilla laina-ajan päätyttyä siten, että kukin 0,01 euron suuruinen kertynyt korko vaihdetaan yhteen (1) uuteen Yhtiön osakkeeseen. Viimeinen korkojakso päättyy 30.7.2018

Osingonjako

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamaa osingonjakoa ei vähennetä jakokelpoisesta pääomasta ennen yhtiökokouksen päätöstä.

Uudet IFRS-standardit ja tulkinnat

Valoe ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

Muutos IAS 1:een *Tilinpäätöksen esittäminen*: Disclosure Initiative* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksilla on tarkoitus rohkaista yhteisöjä käyttämään harkintaa tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja määritettäessä. Muutoksilla selvennetään esimerkiksi olennaisuuden käsitteen soveltamista ja harkinnan käyttöä tilinpäätöksen liitetietojen järjestyksen ja paikan määrittämisessä. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Valoen konsernitilinpäätökseen.

IFRS-standardien vuosittaiset parannukset (*Annual Improvements to IFRSs*), muutoskokoelma 2012–2014* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat neljää standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.

Uusi IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista** (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 15 luo kattavan viitekehyksen sen määrittämiseksi, voidaanko myyntituottoja tulouttaa, kuinka paljon ja milloin. IFRS 15 korvaa voimassaolevan tuloutusta koskevan ohjeistuksen, mm. IAS 18:n *Tuotot*, IAS 11:n *Pitkäaikaishankkeet* sekä IFRIC 13:n *Kanta-asiakasohjelmat*. IFRS 15:n mukaan yhteisön on kirjattava myyntituotot sellaisena rahamääränä, joka kuvastaa vastiketta, johon yhteisö odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavaroita tai palveluja vastaan. Konserni arvioi IFRS 15:n vaikutuksia.

Uusi IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit** (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Standardi korvaa nykyisen IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* -standardin. IFRS 9:ään sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta. Tämä kattaa myös uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpitokäsittelyn mallin, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. Standardin yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudistettu. IAS 39:n säännökset rahoitusinstrumenttien taseeseen kirjaamisesta ja taseesta pois kirjaamisesta on säilytetty. Konserni selvittää vielä standardin vaikutuksia.

Muilla uusilla tai muutetuilla standardeille ja tulkinnoilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Lukujen esittäminen

Seuraavissa liitetiedoissa luvut on esitetty tuhansina euroina, ellei toisin ole mainittu.

1. Segmentti-informaatio

Konsernilla on ollut 1.1.2013 alkaen Cleantech -liiketoimintastrategiansa mukaisesti kolme liiketoimintasegmenttiä; Laser- ja automaatiosovellukset (LAS), Laser- ja automaatiosovellusten elinkaaren hallinta (LCM) ja Puhtaan energian sovellukset (CCE). Yhtiö ilmoitti 17.9.2014 siirtäneensä elektroniikkateollisuuden automaatioliiketoimintansa perustamalleen täysin omistamalleen tytäryhtiölle Cencorp Automation Oy:lle. Edelleen, FTTK Company Limited on ostanut aiemmin allekirjoitetun sopimuksen mukaisesti 70 prosenttia Cencorp Automation Oy:n osakkeista. Edelleen FTTK käytti 17.12.2014 oikeutensa lunastaa loput 30 prosenttia Cencorp Automation Oy:n osakkeista ja osapuolet allekirjoittivat osto-option käyttöä koskevan sopimuksen. Kaupan toteuduttua elektroniikkateollisuuden automaatioliiketoimintaa (eli LAS ja LCM liiketoimintasegmentit) ei ole yhdistelty, vaan se sisältyy lopetetuihin toimintoihin Q3/2014 alkaen ja segmentti-informaatio esitetään jaettuna jatkuviin ja lopetettuihin toimintoihin. Segmentti-informaatio esitetään tuloslaskelman osalta liikevoittoon asti. Rahoituskuluja ja tase-eriä ei jaeta segmenteille. Vuoden 2015 alusta lähtien yhtiöllä on yksi segmentti Puhtaan energian sovellukset, jonka toiminta käsittää erityisesti aurinkosähköön liittyvien sovelluksien kehittämisen ja myynnin. Konsernin esittämä uusi segmentti-informaatio perustuu johdon sisäiseen raportointiin ja yhtiön organisaatiorakenteeseen.

Lopetettuja toimintoja koskeva informaatio on annettu liitetietojen kohdassa 10. Lopetetut liiketoiminnot.

Konsernilla ei ole yhteisiä toimintoja, joita ei olisi voitu kohdentaa segmenteille. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtui käypään markkinahintaan.

Konsernin jatkuvien toimintojen tuotoista yhdeltä asiakkaalta kertyi yli 10% konsernin jatkuvien toimintojen liikevaihdosta, yhteensä 156 tuhatta euroa.

Liiketoimintasegmentit 2015	**Puhtaan energian sovellukset (= Jatkuvat)**	**Lopetetut toiminnot**	**Eliminoinnit**	**Yhteensä**
Liikevaihto	699	113	0	812
Käyttökate	-2 844	-91	0	-2 935
Liiketappio	-3 540	-91	0	-3 631
Varat	5 336	0	0	5 336
Velat	17 384	522	0	17 906
Investoinnit	395	0	0	395
Poistot	696	0	0	696
Arvonalentumiset	0	0	0	0

Liiketoimintasegmentit 2014	**Puhtaan energian sovellukset (= Jatkuvat)**	**Lopetetut toiminnot**	**Eliminoinnit**	**Yhteensä**
Liikevaihto	841	5 665	0	6 506
Käyttökate	-3 342	-411	0	-3 753
Liiketappio	-10 885	-712	0	-11 597
Varat	6 827	733	0	7 560
Velat	15 621	1 828	0	17 449
Investoinnit	377	173	0	550
Poistot	1 318	301	0	1 619
Arvonalentumiset	6 225	0	0	6 225

Maantieteelliset tiedot

Maantieteellisinä tietoina raportoidaan Suomi, Muu Eurooppa, Amerikka, Aasia ja Afrikka. Maantieteellinen tieto määräytyy liikevaihdon osalta asiakkaan sijainnin mukaan ja varat varojen sijainnin mukaan.

Jatkuvat toiminnot	Suomi	Muu Eurooppa	Amerikka	Aasia	Afrikka	Konserni
2015						
Ulkoinen liikevaihto	656	26	17	0	0	**699**
Pitkäaikaiset varat	4 200	0	0	0	51	**4 251**
2014						
Ulkoinen liikevaihto	66	430	11	333	0	**841**
Pitkäaikaiset varat	4 586	0	0	0	0	**4 586**

Liikevaihdon jakautuminen	**2015**	**2014**
Jatkuvat toiminnot		
Tuotot palveluista	111	67
Tuotot tavaroiden myynnistä	588	774
Yhteensä	**699**	**841**

2. Valmiusasteen perusteella tuloutettavat pitkän valmistusajan vaativat hankkeet

	2015	**2014**
Kumulatiivinen liikevaihto	31	2 151
Tilikaudelle tuloutetut	31	1 281
Tuotoiksi kirjaamaton määrä	34	199
Saadut ennakkomaksut	0	64
Osatuloutussaamiset	31	208

Ylläolevat valmiusasteen perusteella tuloutettavat pitkän valmistusajan vaativat hankkeet liittyvät tilivuonna 2015 jatkuviin toimintoihin ja vertailuvuonna 2014 lopetettuihin toimintoihin.

3. Liiketoiminnan muut tuotot

	2015	**2014**
Jatkuvat toiminnot		
Aineellisten ja aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	1	3
Saadut avustukset	30	0
Käytettyjen tuotteiden myynti	36	0
Muut tuottoerät	83	20
Yhteensä	**150**	**23**

4. Liiketoiminnan muut kulut

	2015	**2014**
Jatkuvat toiminnot		
Luotto tappio	0	112
Maahantuonnin muuttunut verotuskäsittely Kiinassa	682	0
Muut kuluerät	24	144
Yhteensä	**705**	**256**

Tilintarkastajien palkkiot

KHT-yhteisö KPMG Oy Ab	**2015**	**2014**
Tilintarkastuspalkkiot	30	0
Veroneuvonta	2	0
Muut palvelut	0	0
Yhteensä	**33**	**0**

KHT-yhteisö Ernst & Young Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	57	136
Muut palvelut	0	14
Yhteensä	**57**	**150**

Ernst & Young Oy:n tilivuodella 2015 raportoidut palkkiot liittyvät vertailuvuoden 2014 tilintarkastukseen.

Muut tilintarkastusyhteisöt		
Tilintarkastuspalkkiot	0	4
Yhteensä	**0**	**4**

Muista erittelyistä poiketen tilintarkastajien palkkiot on tässä ilmoitettu kokonaan, ei vain jatkuvien toimintojen osalta.

Vuokrakulut jatkuvat toiminnot	**2015**	**2014**
Vuokrakulut	228	939

5. Työsuhde-etuudet

	2015	**2014**
Palkat	1 595	3 273
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	210	455
Muut henkilösivukulut	35	226
Yhteensä	**1 840**	**3 955**

Yllä olevat työsuhde-etuudet sisältävät sekä jatkuvat että lopetetut toiminnot, koska jako niiden välillä näin eriteltynä ei ole luotettavasti saatavilla.

Työsuhde-etuudet yhteensä	**2015**	**2 014**
Jatkuvat toiminnot	1 829	1 882

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedoissa 28. Lähipiiritapahtumat.

Jatkuvien toimintojen henkilökunta toiminnoittain oli	**2015**	**2014**
Tilikauden aikana keskimäärin		
Hankinta ja valmistus	7	23
Tuotekehitys	6	6
Myynti ja markkinointi	3	6
Hallinto	6	8
Yhteensä	**22**	**44**
Kauden lopussa		
Hankinta ja valmistus	8	6
Tuotekehitys	5	7
Myynti ja markkinointi	3	4
Hallinto	4	9
Yhteensä	**20**	**26**

Lopetettujen toimintojen henkilökunta toiminnoittain oli		
Tilikauden aikana keskimäärin	**2015**	**2014**
Hankinta ja valmistus	0	18
Tuotekehitys	0	8
Myynti ja markkinointi	0	3
Hallinto	0	1
Yhteensä	**0**	**30**

Kauden lopussa	2015	2014
Yhteensä	**0**	**0**

6. Poistot ja arvonalentumiset

Poistot hyödykeryhmittäin jatkuvat toiminnot	2015	2014
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	646	640
Patentit	10	0
Aineettomat oikeidet	10	26
Muut pitkävaikutteiset menot	22	10
Yhteensä	**688**	**676**

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	2015	2014
Koneet ja kalusto	8	635
Muut aineelliset hyödykkeet	0	7
Yhteensä	**8**	**642**

Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin jatkuvat toiminnot	2015	2014
Vaihto-omaisuus	0	939
Aineettomat oikeidet	0	251
Muut pitkävaikutteiset menot	0	119
Koneet ja kalusto	0	4 781
Muut aineelliset hyödykkeet	0	134
Yhteensä	**0**	**6 225**

Tuloslaskelman erät on jaettu jatkuviin ja lopetettuihin toimintoihin liikevoittoon asti. Rahoitustuottoja ja -kuluja tai tuloveroja ei ole jaettu, vaan niissä esitetään koko konsernin luvut.

7. Rahoitustuotot

	2015	2014
Korkotuotot	1	3
Valuuttakurssivoitot	304	900
Yhteensä	**306**	**903**

Liiketuloksen yläpuolella oleviin eriin sisältyy valuuttakurssitappioita 7 tuhatta euroa (valuuttakurssivoittoja 4 tuhatta euroa vuonna 2014).

8. Rahoituskulut

	2015	2014
Korkokulut	1 274	915
Valuuttakurssitappiot	-13	164
Muut rahoituskulut	77	628
Saamisten arvonalentumiset	158	0
Yhteensä	**1 497**	**1 707**

9. Tuloverot

	2015	2014
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	0	1
Edellisten tilikausien verot	0	2
Laskennalliset verot	0	1
Yhteensä	**0**	**4**

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla laskettujen verojen täsmäytyslaskelma:

	2015	2014
Tulos ennen veroja	-4 822	-12 401
Verot laskettuna kotimaan verokannalla 20 % (2014: 20%)	-964	-2 480
Tytäryritysten poikkeavat verokannat	-33	614
Verovapaat tuotot / vähennyskelvottomat menot	2	3 164
Laskennallisen veron muutos	0	1
Verotuksessa vahvistettava tappio, josta ei ole kirjattu laskennallista verosaatavaa	996	-1 298
Muut	0	1
Edellisten tilikausien verot	0	2
Verot tuloslaskelmassa	**0**	**4**

10. Lopetetut toiminnot

Yhtiö ilmoitti 17.9.2014 siirtäneensä elektroniikkateollisuuden automaatioliiketoimintansa perustamalleen täysin omistamalleen tytäryhtiölle Cencorp Automation Oy:lle. Edelleen, FTTK Company Limited on ostanut aiemmin allekirjoitetun sopimuksen mukaisesti 70 prosenttia Cencorp Automation Oy:n osakkeista. Edelleen FTTK käytti 17.12.2014 oikeutensa lunastaa loput 30 prosenttia Cencorp Automation Oy:n osakkeista ja osapuolet allekirjoittivat osto-option käyttöä koskevan sopimuksen. Cencorp raportoi Q3/2014 alkaen elektroniikkateollisuuden automaatioliiketoimintaan liittyvät taloudelliset tunnusluvut lopetettujen toimintojen yhteydessä.

Vuonna 2015 lopetetut toiminnot sisältävät Valoe Oyj:lle FTTK-kaupassa jääneiden muutaman automaatioliiketoiminnan projektin sekä itse liiketoimintakaupan loppuun saattamisen.

Elektroniikkateollisuuden automaatioliiketoiminnan tulos- ja tasetiedot:

1 000 EUR	**1-12/2015**	**1-12/2014**
Liikevaihto	113	5 666
Kulut	-204	-6 824
Liiketoiminnan muut tuotot	0	171
Liiketulos lopetuista liiketoiminnoista	-91	-987
Myyntivoitto lopetetuista liiketoiminnoista	0	276
Varat		
Koneet ja kalusto	0	0
Aineettomat hyödykkeet	0	0
Vaihto-omaisuus	0	28
Myyntisaamiset ja muut saatavat	0	705
Rahavarat	0	0
Myytävänä olevat omaisuuserät	0	733
Velat		
Ostovelat ja muut velat	463	1 683
Varaukset	59	145
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	522	1 828
Myytävänä olevat nettovarat	**-522**	**-1 095**

Elektroniikkateollisuuden automaatioliiketoiminnan nettorahavirta:

1 000 EUR	**1-12/2015**	**1-12/2014**
Liiketoiminnan rahavirta	-536	-1 858
Investointien rahavirta	96	2 701
(sisältää myyntituoton lopetetuista toiminnoista 2014)		
Tulos/osake (laimentamaton) lopetetuista liiketoiminnoista	-0,0001	-0,001
Tulos/osake (laimennettu) lopetetuista liiketoiminnoista	-0,0001	-0,001

11. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva kauden voitto kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

	1-12/2015	1-12/2014
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tappio(1 000 eur)		
jatkuvista toiminnoista	-4 731	-11 693
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tappio (1 000 eur)		
lopetetuista toiminnoista	-91	-712
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tappio (1 000 eur)	**-4 822**	**-12 405**
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000)	862 472	819 064
Laimentamaton osakekohtainen tulos (EUR/osake)	-0,006	-0,015
Laimentamaton osakekohtainen tulos (EUR/osake) jatkuvat toiminnot	-0,005	-0,014

Potentiaalisten kantaosakkeiden laimennusvaikutusta ei ole IAS 33:41 mukaisesti otettu huomioon, koska se vähentäisi osakekohtaista tappiota.

12. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

2015	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	15 712	472	0	16 183
Valuuttakurssiero	1 154	32	0	1 186
Lisäykset	11	0	51	62
Vähennykset ja siirrot erien välillä	94	0	0	94
Hankintameno 31.12.2015	16 971	503	51	17 525
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2015	-15 668	-472	0	-16 140
Valuuttakurssiero	-1 154	-32	0	-1 186
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot - jatkuvat toiminnot	-128	0	0	-128
Tilikauden poisto	-8	0	0	-8
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2015	-16 958	-503	0	-17 461
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	44	0	0	44
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	**13**	**0**	**51**	**64**

2014	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2014	14 279	426	490	15 194
Valuuttakurssiero	1 653	46	53	1 752
Lisäykset	2	0	0	2
Vähennykset ja siirrot erien välillä	362	0	-543	-180
Vähennykset lopetetut toiminnot	-584	0	0	-584
Hankintameno 31.12.2014	15 712	472	0	16 183
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2014	-9 302	-287	0	-9 590
Valuuttakurssiero	-1 590	-43	0	-1 633
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot - jatkuvat toiminnot	174	0	0	174
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot - lopetetut toiminnot	526			526
Tilikauden poisto	-694	-7	0	-701
Arvonalennukset	-4 781	-134	0	-4 915
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2014	-15 668	-472	0	-16 140
Kirjanpitoarvo 1.1.2014	4 976	138	490	5 604
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	**44**	**0**	**0**	**44**

Rahoitusleasingsopimukset

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ei sisältynyt vuosina 2015 tai 2014 rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta.

13. Aineettomat hyödykkeet

2015	Konserniliikearvo	Kehittämis-menot	Patentit	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	743	4 690	94	1 387	6 914
Valuuttakurssiero	0	0	0	66	66
Lisäykset	0	312	21	0	332
Vähennykset	0	-199	0	-149	-348
Hankintameno 31.12.2015	743	4 803	114	1 304	6 964
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	-302	-817	-11	-1 250	-2 380
Valuuttakurssiero	0	0	0	-66	-66
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot - jatkuvat toiminnot	0	199	0	149	348
Tilikauden poisto	0	-646	-10	-32	-688
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	-302	-1 264	-22	-1 199	-2 787
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	441	3 873	82	137	4 533
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	**441**	**3 539**	**93**	**105**	**4 178**

2014	Konserniliikearvo	Kehittämis-menot	Patentit	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2014	4 426	5 539	163	1 679	11 806
Valuuttakurssiero	0	157	0	100	257
Lisäykset	0	636	17	5	657
Vähennykset	-3 683	-482	0	-85	-4 250
Vähennykset lopetetut toiminnot		-1 159	-86	-312	-1 556
Hankintameno 31.12.2014	743	4 690	94	1 387	6 914
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014	-1 889	-826	-40	-1 003	-3 757
Valuuttakurssiero	0	-19	0	-91	-110
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot - jatkuvat toiminnot	1 587	352	0	80	2 018
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot -lopetetut toiminnot		467	43	247	756
Tilikauden poisto	0	-790	-15	-113	-918
Arvonalentumiset	0	0	0	-370	-370
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014	-302	-817	-11	-1 250	-2 380
Kirjanpitoarvo 1.1.2014	2 538	4 712	123	676	8 050
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	**441**	**3 873**	**82**	**137**	**4 533**

Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo

Valoe konsernin muihin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyy aktivoituja tuotekehitysmenoja 3,5 miljoonaa euroa, joista 1,7 miljoonaa euroa liittyy tuotekehitysprojekteihin, joista poistot aloitetaan vuonna 2016. Aktivoitujen kehitysmenojen taloudellinen vaikutusaika on 10 vuotta, jonka kuluessa aktivoidut menot kirjataan tasapoistoina kuluiksi. Konserni on tilikaudella tarkistanut Pekingistä Mikkelin tehtaalle siirretyn aurinkosähkömoduuleihin liittyvän CBS-komponenttituotannon tuotekehitysmenojen aktivointiaikaa 10 vuodeksi, mikä vastaa tuotteiden taloudellista vaikutusaikaa.

Liiketoimintojen yhdistämisessä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Ennen vuotta 2004 tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisten liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty IFRS:n mukaisena oletushankintamenona.

Liikearvosta ja keskeneräisistä tuotekehitysmenoista ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla.

Konsernissa oleva liikearvo on tilikauden lopussa 0,44 miljoonaa euroa, kaudella siihen ei ole kirjattu lisäyksiä tai vähennyksiä. 30.11.2010 hankitun Face (Telecom) –liiketoiminnan hankinnassa oli kyse saman määräysvallan alaisten yhteisöjen yhdistämisestä, joiden yhdistelyssä Valoe soveltaa kirjanpitoarvoja. Luovutetun vastikkeen ja hankinnan kohteen hankintahetken varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen erotus kirjattiin voittovaroihin. Järjestelystä ei kirjattu liikearvoa.

Testauksessa on testattu vain yhtä kassavirtaa tuottavaa liiketoiminta-aluetta siihen kohdistuvan liikearvon ja muiden aineettomien hyödykkeiden osalta. Testattu liiketoiminta-alue on Puhtaan energian sovellukset eli jatkuvat liiketoiminnot. Konserniliikearvoa on konsernissa 0,4 miljoonaa euroa ja muita aineettomia hyödykkeitä 3,7 miljoonaa euroa ja ne kohdistuvat testauksessa kokonaan jatkuviin toimintoihin eli Puhtaan energian sovelluksiin .

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappio perutaan, jos on tapahtunut muutos niissä

olosuhteissa, joita on käytetty määritettäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää ja hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Arvonalentumistestauksessa kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty käyttöarvoon perustuen ja vertailussa on otettu huomioon konsernin tase 31.12.2015. Rahavirtaennusteet pohjautuvat hallituksen hyväksymiin ennusteisiin, jotka kattavat kolmen vuoden ajanjakson. Käytetty diskonttauskorko on 16,6 % verojen jälkeen (16,6 % vuonna 2014).

Liikevaihdon lähtökohtana on 12,7 miljoonaa euroa, jonka oletetaan kasvavan suunnittelujaksolla 36 miljoonan euron tasolle, jonka jälkeen terminaalikasvu on viisi. Suunnittelujakso on 4 vuotta ja vuoden 2016 liikevaihto perustuu budjettiin. Suunnittelujakson myyntikate vastaa vuoden 2016 budjetoitua myyntikatetta kaikkien osa-alueiden kohdalla. Myyntikatteen odotetaan nousevan vuoden 2015 toteumasta ennustetun liikevaihdon kasvaessa. Kiinteät kustannukset on arvioitu vuoden 2015 kustannustason ja tiedossa olevien muutosten mukaisesti. Konsernilla olevien merkittävien vähennyskelpoisten verotappioiden takia verovaikutusta ei ole huomioitu suunnittelujaksolla eikä sen jälkeen. Liiketoimintaan sitoutuvan käyttöpääoman määräksi on arvioitu 20 % liikevaihdon kasvusta. Investoinnit on suhteutettu suunnittelujakson liikevaihtoa vastaaviksi.

Testauksessa on käytetty myös herkkyysanalyysejä. Suunnittelujakson jälkeen laskettavalla ns. terminal valuella on erittäin suuri merkitys testauksessa, sillä liiketoiminnan kehittämiseen osoitetut merkittävät resurssit alkavat vasta tuottaa tulosta. Mikäli yhtiö epäonnistuisi liiketoimintasuunnitelmansa toteuttamisessa, saattaisi se johtaa liikearvojen ja muiden aineettomien hyödykkeiden alaskirjaukseen.

14. Myytävissä olevat rahoitusvarat

	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Myytävissä olevat rahoitusvarat 31.12.2015			9

Myytävissä olevat rahoitusvarat muodostuvat osakkeista, joiden hankintamenon on katsottu vastaavan käypää arvoa. Tilikaudella ei ole ollut myytävissä oleviin rahavaroihin kohdistuvia tapahtumia.

15. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Emoyhtiön verotuksessa vahvistetut tappiot ovat yhteensä 31,7 miljoonaa euroa, joista seuraavan kolmen vuoden aikana erääntyy 11,0 miljoonaa euroa. Toiminnan muuttumisen takia ulkomailla syntyneitä tappioita ei tässä ilmoiteta, sillä niiden hyödyntäminen on epätodennäköistä. Vahvistetuista tappioista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska niiden hyödyntäminen ei ole varmaa.

16. Vaihto-omaisuus

	2015	2014
Aineet ja tarvikkeet	247	65
Valmiit tuotteet	7	1
Vaihto-omaisuus lopetetut toiminnot	0	28
Yhteensä	**254**	**95**

Vaihto-omaisuudesta ei kirjattu arvonalennusta vuonna 2015 (939 tuhatta euroa vuonna 2014, jolla Savcor Face Beijingin vaihto-omaisuus kirjattiin kokonaan alas jatkuvissa toiminnoissa).

17. Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset

	2015	2014
Myyntisaamiset	142	257
Osatuloutussaamiset	31	208
Siirtosaamiset	51	661
Muut saamiset	574	887
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**799**	**2 013**
Myyntisaamiset	0	705
Muut saamiset	0	0
Lopetetut toiminnot yhteensä	**0**	**705**

Myyntisaamisten ikäjakauma ja arvonalentumistappioiksi kirjatut erät	**2015**	**2014**
Erääntymättömät	5	253
Erääntyneet 0-30 päivää	16	113
Erääntyneet 30-60 päivää	3	254
Erääntyneet 61-90 päivää	3	77
Erääntyneet yli 90 päivää	116	266
Yhteensä	**142**	**962**

Vuonna 2015 muut saamiset sisältävät 0,5 miljoonaa euroa Kiinaan liittyviä eriä, joiden käyttöön liittyy rajoituksia. Nämä erät koostuvat vuokranantajalle annetusta vakuudesta ja oikeudelle velkojen vakuudeksi pantatusta pankkitilistä.

18. Rahavarat

	2015	**2014**
Käteinen raha ja pankkitilit - Jatkuvat toiminnot	31	161
Yhteensä	**31**	**161**

Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat muodostuvat käteisestä rahasta ja pankkitileistä.

19. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

	Osakkeiden lukumäärä (1000)	**Osakepääoma**	**Ylikurssirahasto**	**Vararahasto**	**Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto**
31.12.2010	**314 394**	**3 425**	**4 695**	**213**	**35 104**
Osakeanti	27 767	0	0	0	3 332
31.12.2011	**342 161**	**3 425**	**4 695**	**213**	**38 436**
Vaihtovelkakirjalainan optio-oikeudet	0	0	0	0	347
31.12.2012	**342 161**	**3 425**	**4 695**	**213**	**38 783**
Vaihtovelkakirjalainan optio-oikeudet	0	0	0	0	432
Suunnattu osakeanti	4 000	0	0	0	480
Osakeannin vähennykset	0	0	0	0	-34
31.12.2013	**346 161**	**3 425**	**4 695**	**213**	**39 661**
Osakeanti	508 151	0	0	0	4 912
Suunnattu osakeanti	8 160	0	0	0	204
Osakeannin vähennykset	0	0	0	0	-194
Optioiden arvo VVK-lainan kuittauksesta	0	0	0	0	-30
31.12.2014	**862 472**	**3 425**	**4 695**	**213**	**44 552**
Osakepääoman alentaminen tappioiden kattamiseksi	0	-3 345	-4 695	-213	-44 032
Siirto kert. voittovaroihin	0	0	0	0	-520
31.12.2015	**862 472**	**80**	**0**	**0**	**0**

Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

Ylikurssirahasto

Ylikurssirahastoon on kirjattu vanhan osakeyhtiölain 12 luvun 3 §:n (29.9.1978/734) mukaiset erät. Valoe Oyj:n yhtiökokous päätti 28.5.2015 alentaa ylikurssirahastoa sen koko määrällä kertyneiden tappioiden kattamiseksi.

Vararahasto

Vararahastosta säädettiin vanhan osakeyhtiölain 12 luvun 3§:ssä. Vararahasto on sidottua omaa pääomaa. Valoe Oyj:n yhtiökokous päätti 28.5.2015 alentaa vararahastoa sen koko määrällä kertyneiden tappioiden kattamiseksi.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan. Tilikauden aikana Valoe Oyj:n yhtiökokous päätti 28.5. alentaa sijoittun vapaan oman pääoman rahastoa sen koko määrällä kertyneiden tappioiden kattamiseksi. Lisäksi esittämistapaa vaihtovelkakirjalainojen oman pääoman komponentin osalta tarkennettiin siten, että se siirrettiin sijoitetun oman pääoman rahastosta kertyneisiin voittovaroihin. Näin sijoitetun oman pääoman rahasto nollautui myös konsernissa.

20. Osakeperusteiset maksut ja vaihtovelkakirjalainat

Tilikauden aikana konsernilla on ollut käytössä vaihtovelkakirjalaina I/2012:een (sekä nimellisarvo että tasearvo 31.12.2015 0,4 miljoonaa euroa, sillä SCI Invest vaihtoi katsauskauden aikana koko pääoman 0,7 miljoonaa euroa ja koron vaihtovelkakirjalaina I/2015 mukaisiksi lainaosuuksiksi) ja vaihtovelkakirjalaina I/2013:een (sekä nimellisarvo että tasearvo 31.12.2015 0 miljoonaa euroa, sillä Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Etera ja Oyj Ingman Finance Ab vaihtoivat katsauskauden aikana Vaihtovelkakirjalaina I/2013:n koko pääoman ja koron vaihtovelkakirjalaina I/2015 mukaisiksi lainaosuuksiksi) liittyvät optio-ohjelmat.

Vaihtovelkakirjalaina I/2013:een liittyvät optiot raukesivat 2.6.2015. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Etera ja Oyj Ingman Finance Ab vaihtoivat katsauskauden aikana Vaihtovelkakirjalaina I/2013:n koko pääoman ja koron vaihtovelkakirjalaina I/2015 mukaisiksi lainaosuuksiksi.

Yhtiön hallitus päätti katsauskauden aikana optiojärjestelmästä. Optio-oikeuksia annetaan yhteensä enintään 130.000.000 kappaletta ja ne oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 130.000.000 yhtiön uutta osaketta. Optio-oikeudet annetaan vastikkeetta. Hallitus päättää vuosittain optio-oikeuksien jakamisesta konsernin avainhenkilöille. Optio-oikeuksista 50.000.000 merkitään tunnuksella 2015A, 40.000.000 merkitään tunnuksella 2015B ja 40.000.000 merkitään tunnuksella 2015C.

Valoen pääomarakenteen vahvistamiseksi yhtiö päätti toukokuun 2015 lopussa laskea liikkeelle enintään 5.000.000 euron suuruisen vaihtovelkakirjalainan. Vaihtovelkakirjalainan kokonaismäärää korotettiin ylimerkinnän johdosta 7.700.000 euroon. Vaihtovelkairjalaina merkittiin kokonaisuudessaan ja yhtiön hallitus hyväksyi kaikki tehdyt merkinnät 9.10.2015. Vaihtovelkakirjalainan mukainen yksi 0,01 euron lainaosuus oikeuttaa velkakirjan haltijan merkitsemään yhden uuden osakkeen. Lainaosuuksien perusteella tehtävien osakemerkintöjen seurauksena Valoe antaa enintään 770.000.000 uutta osaketta. Laina-aika ja vaihto-oikeus päättyy 1.8.2018.

Ulkona olevat optiot		**2015**		**2014**	
	Optio-ohjelma	**Toteutushinta painotettuna keskiarvona euroa/osake**	**Optioiden määrät (1 000 kpl)**	**Toteutushinta painotettuna keskiarvona euroa/osake**	**Optioiden määrät (1 000 kpl)**
Tilikauden alussa	VVK I/2010		0	0,16*	8 931
	VVK I/2012		0	0,07	21 429
	VVK I/2013	0,07	30 000	0,07	30 000
Myönnetyt uudet optiot			-		-
Rauenneet optiot	VVK I/2010			0,16*	8 931
Rauenneet optiot	VVK I/2012			0,07	21 429
Rauenneet optiot	VVK I/2013	0,07	30 000	0,07	0
Tilikauden lopussa	VVK I/2013		0	0,07	30 000
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa	VVK I/2013		0	0,07	30 000

Tilikaudella ja edellisellä tilikaudella ei ole toteutettu yhtään optiota.

Kauden lopussa ulkona olevien optioiden toteutushinnan vaihteluväli ja jäljellä olevan voimassaoloajan painotettu keskiarvo.

	Toteutushinta	**Voimassaoloaika vuosina**	**Osakkeiden määrä**
2015	-	-	0
2014	0,07	0,4	30 000

21. Varaukset

	2015	2014
Varaukset tilikauden alussa	145	150
Varausten lisäykset	15	101
Käytetyt varaukset	-39	-14
Varausten peruutukset	-63	-92
Varaukset tilikauden lopussa	**59**	**145**
Pitkäaikaiset varaukset	0	0
Lyhytaikaiset varaukset	59	145
Yhteensä	**59**	**145**

Tilikauden lopussa 31.12.2015 sekä 31.12.2014 kaikki varaukset liittyvät lopetettuihin toimintoihin.

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden ostamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Arvioiduista takuukuluista tehdään varaus. Yritys antaa tietyille tuotteilleen keskimäärin yhden vuoden takuun. Takuun aikana tuotteissa havaitut viat korjataan yrityksen kustannuksella tai asiakkaalle annetaan vastaava uusi tuote. 31.12.2015 takuuvarauksia oli 59 tuhatta euroa (110 tuhatta euroa 31.12.2014). Takuuvaraus perustuu aikaisempien vuosien kokemukseen viallisista tai lisäasennuksia vaativista tuotteista. Takuuvaraus kirjataan projektin loppuhyväksynnän yhteydessä takuuajan alkaessa ja se puretaan takuuajan päättyessä.

22. Rahoitusvelat

	Tasearvot	Tasearvot
Pitkäaikaiset jaksotettuun hankintamenoon arvostetut rahoitusvelat	**2015**	**2014**
Tuotekehityslaina	1 886	1 563
VVK 1/2015	5 336	0
Yhteensä	**7 222**	**1 571**
Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoon arvostetut rahoitusvelat		
Lainat rahoituslaitoksilta	1 398	2 269
VVK 1/2012	364	1 159
VVK 1/2013	0	2 015
Muut lainat	1 370	1 915
Yhteensä	**3 131**	**7 357**

Pitkäaikaiset rahoitusvelat sisältävät 7,7 miljoonan euron pääomaehtoisen vaihtovelkakirjalainan. Velkaosuus (tasearvo 31.12.2015: 5,3 miljoonaa) on kirjattu jaksotettuun hankintamenoon ja oman pääoman osuus (2,6 miljoonaa) on kirjattu omaan pääomaan. Oman pääoman osuus on arvostettu käypään arvoon vaihtovelkakirjalainan liikkeeseenlaskuhetkellä. Laskelmassa sovelletut keskeiset olettamat olivat; osakkeen arvo 0,015 euroa, option toteutushinta 0,01 euroa, riskitön korko: 3 vuoden swap korko per 30.6.2015 (0,32%) ja merkintäaika sekä option päättymispäivä perustuen laina-/optioehtoihin.

Lyhytaikaiset rahoitusvelat sisältävät 0,4 miljoonan euron pääomaehtoisen vaihtovelkakirjalainan. Vaihtovelkakirjalaina oli alunperin 1,5 miljoonaa euroa, mutta 24.1.2014 päättyneessä osakeannistta Savcor Group Oy ja SCI Invest Oy merkitsivät Valoe Oyj:n osakkeita 0,4 miljoonalla eurolla. Edelleen 0,7 miljoonaa euroa konvertoitiin uudeksi pitkäaikaiseksi oman pääoman ehtoiseksi vaihtovelkakirjalainaksi 2015. Velkaosuus (tasearvo 31.12.2015: 0,4 miljoonaa) on kirjattu jaksotettuun hankintamenoon ja oman pääoman osuus (0,3 miljoonaa) on kirjattu omaan pääomaan. Oman pääoman osuus on arvostettu käypään arvoon Black-Scholes -mallilla vaihtovelkakirjalainan liikkeeseenlaskuhetkellä. Laskelmassa sovelletut keskeiset olettamat olivat; osakkeen arvo 0,07 euroa, option toteutushinta 0,07 euroa, riskitön korko: Suomen valtion 10v. obligaation tuotto per 30.11.2012 (1,63%), volatiliteetti: Valittujen vertailuyhtiöiden (42%) ja merkintäaika sekä option päättymispäivä perustuen laina-/optioehtoihin.

Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus -Tekes rahoittaa Valoen (ent. Cencorp) liiketoiminta- ja tuotantomallia liittyen kustannustehokkaiden aurinkosähkömodulien suunnitteluun, valmistukseen sekä modulien komponenttien kehitykseen n. 3 miljoonaan euron lainalla. Laina voi olla kuitenkin enintään 50 % projektin kokonaiskustannuksista, joiden on arvioitu olevan 6 miljoonaa euroa. Laina on nostettavissa alkuperäisestä aikataulusta poiketen vuosien 2013 - 2016 aikana, sillä projektin kestoaikaa jatkettiin. Laina-aika on 10 vuotta. Lainaa on nostettu nimellisarvoltaan 2,7 miljoonaa euroa 31.12.2015 mennessä. Tuotekehityslainan korko on 1 %. Konsernissa lainasta on IAS 39:n mukaisesti vähennetty investoinnin avustusosuus ja lisätty jaksotettua 8 %:n korkokulua.

Korollisten velkojen maturiteettijakauma:

31.12.2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020 ja myöhemmin**
Tuotekehityslaina	52	27	621	615	1 512
Muut lainat	2 551	1 149	0	0	0
Korolliset velat yhteensä	**2 602**	**1 176**	**621**	**615**	**1 512**

31.12.2014	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019 ja myöhemmin**
Tuotekehityslaina	44	23	23	617	1 741
Muut lainat	8 736	8	0	0	0
Korolliset velat yhteensä	**8 780**	**31**	**23**	**617**	**1 741**

23. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset korottomat velat

	2015	**2014**
Ostovelat	2 747	2 924
Siirtovelat	1 548	1 501
Saadut ennakot pitkäaikaishankkeista	0	64
Verovelat	0	3
Muut velat	2 736	2 201
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**7 030**	**6 693**
Ostovelat	329	1 541
Siirtovelat	80	50
Muut velat	54	91
Lopetetut toiminnot yhteensä	**463**	**1 683**

Ylläolevista veloista, eli sekä jatkuvien että lopettujen toimintojen ostoveloista (yhteensä 3,1 miljoonaa euroa) oli tilinpäätöshetkellä erääntynyt 3,0 miljoonaa euroa ja muista lyhytaikaisista veloista, siirtoveloista sekä veroveloista (yhteensä 4,4 miljoonaa euroa) oli tilinpäätöshetkellä erääntynyt 2,9 miljoonaa euroa. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät muodostuvat henkilöstökuluista sekä korko- ja kulujaksotuksista.

24. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

Rahoitusvarojen kirjanpitoarvo ja käypä arvo ovat samat vuosina 2015 ja 2014.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat 3:n kategorialuokkaan kuuluvia sijoituksia.

Myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo oletetaan vastaavan kirjanpitoarvoa niiden lyhyen maturiteetin johdosta.

Rahoitusvelkojen kirjanpitoarvo ja käypä arvo ovat samat vuosina 2015 ja 2014.

Pitkäaikaisten lainojen käypä arvo oletetaan vastaavan kirjanpitoarvoa, koska lainat on arvostettu käypään arvoon alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä. Yleisessä korkotasossa ei ole tapahtunut merkittävää muutosta lainojen nostohetken jälkeen.

Muista lyhytaikaisista lainoista oli tilinpäätöshetkellä erääntynyt laina 0,5 miljoonaa euroa Savcor Group Limitedille/The Savcor Creditor's Trust:lle sekä 0,4 miljoonan euron vientilimiitti Danske Bankille.

Käypien arvojen hierarkiataso on 2.

Korollisten velkojen keskikorot	**2015**	**2014**
Lainat rahoituslaitoksilta	6,34 %	5,24 %

Lyhytaikaisten velkojen käypä arvo odotetaan vastaavan kirjanpitoarvoa niiden lyhyen maturiteetin johdosta.

25. Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa

	2015	**2014**
Poistot	696	1 619
Arvonalentumiset	0	6 225
Kurssierot	-311	-256
Käyttöomaisuuden siirto asiakasprojektille	0	129
Muut erät	-2	-41
Yhteensä	**383**	**7 676**

Liiketoimet, joihin ei liity maksua, sisältävät sekä jatkuvat että lopetetut toiminnot.

26. Vuokrasopimukset

	2015	**2014**
Ei-purettavissa olevat muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:		
Jatkuvat toiminnot		
Yhden vuoden kuluessa	61	58
Lopetetut toiminnot		
Yhden vuoden kuluessa	0	0
2-5 vuoden kuluessa	0	0
Yli viiden vuoden kuluessa	0	0

27. Muut vastuusitoumukset

Omasta puolesta annetut vakuudet	**2015**	**2014**
Lainat rahoituslaitoksilta	950	948
Kiinnitetyt panttivelkakirjat	12 691	12 691
Vientilimiitti	448	1 307
Myyntisaamiset	0	91
Muista lyhytaikaisista veloista annetut vakuudet		
Talletukset	509	477

28. Lähipiiritapahtumat

Valoe noudattaa osakeyhtiölain ja kansainvälisen tilinpäätösstandardin (IAS 24) velvoitteita lähipiiriliiketoimien seurannassa. Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyhtiö Valoe Oyj ja konsernin tytäryhtiöt. Konsernin lähipiiriin luetaan johdon avainhenkilöina hallituksen ja johtoryhmän jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja sekä henkilöt, joilla on Valoe-konsernissa huomattava vaikutusvalta sekä kyseisten henkilöiden perheenjäsenet. Myös lähipiiriin kuuluvien henkilöiden määräys- tai vaikutusvallassa tai yhteisessä määräys- tai vaikutusvallassa olevat yhteisöt kuuluvat lähipiiriin. Konsernin lähipiiriin luetaan myös yhtiöt, joilla on huomattava määräysvalta Valoe-konsernissa.

Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet ovat seuraavat:

Yhtiö	Toimiala	Kotipaikka	Konsernin omistusosuus
Emoyritys Valoe Oyj	Puhtaan energian sovellusten kehitys,valmistus ja myynti	Mikkeli, Suomi	100,0 %
PMJ Testline Oy	Teollisuuslaitteiden myynti	Lohja, Suomi	100,0 %
Cencorp AB	Automaatio- ja tuontantolaiteiden myynti	Sollentuna, Ruotsi	100,0 %
Savcor Pacific Ltd	Omistus ja välityskauppa	Hong Kong	100,0 %
Savcor Face (Beijing) Technologies Co., Ltd.	Elektroniikkakomponenttien tuotanto ja myynti	Peking, Kiina	100,0 %
LSCorp Clean Energy PLC	Puhtaan energian sovellusten kehitys,valmistus ja myynti	Addis Abeba, Etiopia	93,75 %
Valo Clean Energy USA Inc	Puhtaan energian sovellusten kehitys ja myynti	Canton MI, USA	100,0 %

Konserni on myynyt ja ostanut tavaroita ja palveluita yhtiöiltä, joissa määräysvallan antava osake-enemmistö ja/tai päätösvalta on konsernin lähipiiriin kuuluvilla henkilöillä. Lähipiirin kanssa toteutuneet tavaroiden ja palveluiden myynnit perustuvat markkinahintaan. Lisäksi yhtiö on Q3 ja Q4/2014 aikana myynyt ja ostanut tavaroita ja palveluita osakkuusyhtiöltään Cencorp Automation Oy:ltä, jonka kanssa tavaroiden ja palveluiden myynnit ja ostot perustuvat sopimuksen mukaisesti kustannuksiin. Cencorp Automation Oy:tä ei katsota lähipiiriyhtiöksi enää 2015.

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

Jatkuvat toiminnot		
Tavaroiden ja palvelujen myynnit	**2015**	**2014**
Savcor -yhtiöt - taloushallinnon ja tuotannon palveluja	92	67
Cencorp Automation Oy - taloushallinnon palveluja	0	19
Savcor Face Ltd - aurinkopaneleita / suunnittelupalveluja	36	20
Muut	0	0
Yhteensä	**128**	**106**
Tavaroiden ja palveluiden ostot		
Savcor -yhtiöt - taloushallinon sekä laki- ja IT-palveluja	227	196
Savcor Face Ltd - markkinointipalveluja	51	36
SCI-Finance Oy - markkinointi- ja hallintopalveluja	98	14
Muut - lakipalveluja	30	0
Yhteensä	**405**	**246**
Korkotuotot		
Savcor -yhtiöt	1	3
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Savcor -yhtiöt	162	213
SCI Invest Oy	57	60
Muut	58	0
Yhteensä	**277**	**273**

Lähipiiriyhtiöille veloista maksettu korko on velan luonteesta riippuen vaihdellut välillä 7 - 15 %.

Lopetetut toiminnot		
Tavaroiden ja palvelujen myynnit		
Cencorp Automation Oy - taloushallinnon palveluja	0	87

Tavaroiden ja palveluiden ostot	**2015**	**2014**
Savcor -yhtiöt - taloushallinon sekä laki- ja IT-palveluja	7	194
Savcor Face Ltd - markkinointi- ja hallintopalveluja	0	46
Cencorp Automation Oy - tuotannon palveluja	0	395
SCI-Finance Oy - hallintopalveluja	9	30
Muut - lakipalveluja	1	0
Yhteensä	**18**	**665**

Pitkäaikaiset vaihdettava pääomalainat lähipiiriltä	1 882	0
Korkovelat lähipiirille	156	416
Lyhytaikaiset muut velat lähipiirille	705	1 769
Lyhytaikainen vaihdettava pääomalaina lähipiiriltä	364	1 159
Ostovelat ja muut korottomat velat lähipiirille	197	1 363

Myyntisaamiset lähipiiriltä	25	369
Muut saamiset lähipiiriltä	0	2

Vuoden 2015 alusta australialainen Savcor Group Limited ei enää ole osa Savcor -konsernia, joten velat Savcor Group Limitedille/The Savcor Creditors' Trust:lle tai sen tytäryhtiöille eivät enää sisälly lähipiiritapahtumiin.
Savcor -yhtiöt ovat Valoen toimitusjohtaja Iikka Savisalon ja hallituksen puheenjohtaja Hannu Savisalon vaikutusvaltaan kuuluvia.

SCI Invest Oy on Valoen toimitusjohtaja Iikka Savisalon määräysvaltaan kuuluva yhtiö.

Savcor Face Ltd on toimitusjohtaja Iikka Savisalon ja hallituksen puheenjohtaja Hannu Savisalon määräysvaltaan kuuluva yhtiö.

SCI-Finance Oy on Valoen hallituksen puheenjohtaja Hannu Savisalon määräysvaltaan kuuluva yhtiö.

Johdon työsuhde-etuudet	**2015**	**2014**
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	764	805

Palkat ja palkkiot	**2015**	**2014**
Toimitusjohtajan ja hänen sijaistensa palkat	231	181
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet:		
Rautiainen Ismo	0	0
Karttunen Marjukka	17	40
Kiuru Sauli	13	20
Parpola Ville	23	0
Savisalo Hannu	40	40
Savisalo Iikka	0	0
Yhteensä	**92**	**100**

Johdon ja hallituksen palkkojen ja palkkioiden esittämistapa on muutettu maksuperusteisesta suoriteperusteiseksi, myös vertailuvuoden 2014 osalta.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Toimitusjohtajan eläke määräytyy Työntekijän Eläkelain mukaan.

Yhtiön johdolle ei myönnetty tilikauden 1.1. - 31.12.2015 aikana osakeoptioita. Yhtiöllä ei ollut voimassaolevia osakeoptioita 31.12.2015.

29. Rahoitusriskien hallinta

Rahoitukselliset riskit

Valoe altistuu normaalissa liiketoiminnassaan rahoitusriskeille eli korkoriskeille, luottoriskeille, valuuttariskeille ja varainhankintariskeille. Konsernin riskienhallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen ja taseasemaan. Konsernin riskienhallinnan yleiset periaatteet hyväksyy hallitus, ja niiden käytännön toteutuksesta vastaa konsernin keskitetty talousosasto yhdessä liiketoimintaryhmien kanssa. Konsernin talousosasto tunnistaa, arvioi ja hankkii tarvittavat instrumentit riskeiltä suojautumiseen läheisessä yhteistyössä operatiivisten yksiköiden kanssa. Suojaustransaktiot toteutetaan konsernin johdon hyväksymän riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Konserni ei ole suojannut valuuttariskiään eikä korkoriskiään.

Valoen tavoitteena on saavuttaa vahva asema teknologiatoimittajana sellaisille aurinkopaneelien valmistajille, jotka valmistavat paikallisesti eri markkina-alueilla Valoen automaatio-osaamista ja lasertekniikkaa hyväksi käyttäen Valoen teknologiaan perustuvia, korkealaatuisia aurinkosähköpaneeleita. Näiden tavoitteiden saavuttamiseen liittyy kuitenkin riskejä. Vaikka yhtiön strategia ja tavoitteet perustuvat markkinatuntemukseen ja teknisiin selvityksiin, riskit ovat merkittävät, eikä ole varmuutta saavuttaako Valoe asetetut tavoitteet kokonaan tai osittain. Valoen tulevaisuuden näkymät tulevat olemaan jatkossa merkittävästi riippuvaisia yhtiön kyvystä saavuttaa tavoiteltu markkina-asema globaaleilla aurinkosähköpaneelien markkinoilla sekä yhtiön rahoituksesta.

Maksuvalmiusriski

Tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuus olettamalla. Valoen rahoitustilanne parani merkittävästi onnistuneen vaihtovelkakirjalainan I/2015 johdosta. Rahoitustilanne on kuitenkin edelleen tiukka. Helmikuussa 2016 saatu 15,8 miljoonan euron tilaus, josta 9,5 miljoonaa euroa maksetaan rahana, muuttaa yhtiön johdon käsityksen mukaan rahoitustilanteen selvästi vakaammaksi sillä edellytyksellä, että tavanomainen vientitoimituksiin liittyvä toimitusaikainen rahoitus ja pankkitakaus ennakkomaksulle saadaan järjestymään ja tilaus toimitetaan sovitusti.

Tilikauden 2015 päättymisen jälkeen Valoen rahoitustilanne on tiukentunut. Valoe tarvitsee Etiopia-tilauksen ennakkomaksulle tavanomaisen, vientikauppaan liittyvän vakuusjärjestelyn ja toimitusaikaista rahoitusta noin 2,0 - 4,0 miljoonaa euroa toimittajiltaan ja rahoituslaitoksilta.

Valoe on toimintakertomuksen julkaisemiseen mennessä saanut noin 1,3 miljoonan euron lainasitoumukset Etiopiasta saadun noin 15,8 miljoonan euron tilauksen toimitusaikaiseen rahoitukseen yhtiön lähipiiristä omistajilta ja vaihtovelkakirjalainan haltijoilta. Valoen käsityksen mukaan tämä rahoituserä mahdollistaa tilauksen toimituksen täysipainoisen jatkamisen ja antaa aikaa lisärahoituksen ja takausten hankinnalle. Neuvottelut lisärahoituksesta ja ennakkomaksun takauksesta ovat käynnissä, mutta ne ovat edelleen kesken.

Valoe on 31.3.2016 sopinut Savcor Group Oy:n noin 0,36 miljoonan euron vaihtovelkakirjalainan ja Savcor Invest B.V:n noin 0,32 miljoonan euron lainan jatkamisesta 31.3.2017 asti.

Valoe neuvottelee Danske Bankin kanssa, että sen käytössä olevaa 0,95 miljoonan euron luotollisen tilin rahoitussopimusta jatkettaisiin 31.3.2017 asti. Edelleen Valoe neuvottelee Danske Bankin kanssa maksuaikataulun pidentämisestä liittyen 31.3.2016 erääntyneen 0,45 miljoonan euron vientirahoituslimiitin takaisinmaksuun. Yhtiö tiedottaa neuvottelu- tuloksesta erikseen neuvotteluiden päätyttyä.

Savcor Communications Pty. Ltd on 5.4.2016 ilmoittanut Valoelle sopineensa australialaisen EMEFCY Group Ltd:n (ent. Savcor Group Ltd.) kanssa saatavien siirrosta. Valoen noin 0,8 miljoonan euron laina korkoineen EMEFCY Groupilta on siirtynyt Savcor Communicationsille 5.4.2016. Valoen ja Savcor Communications välinen laina erääntyy 31.12.2016 elleivät osapuolet sitä ennen muuta sovi. Lainan korko on 10,75%. Lainalle ei ole asetettu vakuuksia. Valoe on aloittanut neuvottelut Savcor Comminications Ltd:n kanssa uusista lainaehdoista ja pyrkii pääsemään sellaiseeen neuvottelutulokseen, jossa laina muutettaisiin omanpääomanehtoiseksi.

Valoe käy parhaillaan Kiinan tehtaaseensa liittyvien velkojien sekä Savisalon perheen lähipiiriyhtiön kanssa neuvotteluja, joiden onnistuessa Valoe vapautuisi kokonaan tai ainakin suurimmalta osin Kiinan tehtaan toimintoihin liittyvistä veloista ja vastuista, mikä parantaisi Valoe-konsernin tulosta ja tasetta. Valoe-konsernin tilinpäätös tulisi oleellisilta osiltaan muodostumaan Valoe Oyj:n (emoyhtiö) tilinpäätöksestä.

Yhtiön johdon tämän hetkisen käsityksen mukaan toimituksen aikainen rahoitus tai tarvittavat takaukset saadaan järjestymään toimituksen edellyttämässä aikataulussa. Jos yhtiö saa toimitusaikaisen rahoituksen järjestettyä, Etiopian tilaus johtaa yhtiön liiketoiminnan kassavirran kääntymiseen positiiviseksi vuoden 2017 ensimmäisen neljänneksen aikana, eikä muuta välirahoitusta yhtiön johdon käsityksen mukaan enää tarvittaisi.

Etiopian paneelitehdastilaukseen liittyy normaaleja kansainvälisen laitekaupan liiketoiminta-, rahoitus- ja maariskejä.

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää liiketoimintojen johdon kanssa, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Konsernin rahoituspolitiikassa määritellään maksuvalmiusvarannon optimikoko. Otettujen lainojen maturiteetti ja lyhennykset pyritään mitoittamaan niin, että ne optimoivat maksuvalmiutta. Rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan riittävillä luottolimiiteillä.

Valoe Oyj:llä on tilinpäätöshetkellä 31.12.2015 vuonna 2012 otettuun vaihtovelkakirjalainaan maksamattomia korkoja 0,1 miljoonaa euroa. Lainan korkoa voidaan maksaa vuosittain vain siltä osin kuin Valoe Oyj:n vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen määrä maksuhetkellä ylittää viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän. Korkoa lasketaan 2012 ja 2015 otetuille vaihtovelkakirjalainoille 8%. Vuonna 2015 otetulle vaihtovelkakirjalainoille kertynyt korko lisätään lainapääomaan kerran vuodessa aina 30.7. ja maksetaan osakkeilla laina-ajan päättyessä siten, että kukin 0,01 euron suuruinen kertynyt korko vaihdetaan yhteen uuteen osakkeeseen. Pääomitetulle korolle ei makseta korkoa. Yhtiöllä ei ollut vapaata omaa pääomaa tilikauden lopussa.

Valoe -konsernin emoyhtiön oman pääman riittävyyteen liittyy riskejä, mikäli yhtiön taloudellinen kehitys tai suunnitellut rahoitusjärjestelyt eivät toteudu yhtiön johdon ennakoimalla tavalla.

Valuuttariskit

Konserni toimii kansainvälisesti ja on siten altistunut eri valuuttapositioista aiheutuville transaktioriskeille ja riskeille, jotka syntyvät, kun eri valuutoissa olevat investoinnit muunnetaan emoyhtiön toimintavaluuttaan. Konsernin kannalta merkittävimmät valuutat ovat USD ja CNY. Valuuttakurssiriskit syntyvät ostoista ja myynneistä muulla kuin konsernin toimintavaluutalla, valuuttamääräisistä myyntisaamisista ja ostoveloista ja nettoinvestoinneista ulkomaisiin tytäryrityksiin.

Valoella on tytäryhtiöissään hyvin vähän ulkomaisia investointeja Kiinan Pekingin tehtaan varojen alaskirjauksen jälkeen eli altistuminen riskeille, jotka syntyvät, kun sen valuuttamääräiset investoinnit ulkomaisiin tytäryhtiöihin muunnetaan Valoe-konsernin emoyhtiön raportointivaluutaksi, euroksi, on hyvin pieni. Yhtiö ei ole suojannut ulkomaisiin konserniyhtiöihin tehtyjä nettovelkoja eikä valuuttapositiotaan.

Korkoriski

Konsernin tulot sekä operatiiviset kassavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista. Konserni altistui tilikauden aikana käyvän arvon korkoriskille (kiinteäkorkoiset velat) ja rahavirran korkoriskille (vaihtuvakorkoiset velat) lähinnä velkojen korkojen osalta. Riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti vähintään 10 % luottokannasta tulee olla kiinteäkorkoista ja lainasalkun keskimääräisen duraation tulee olla välillä 3 - 6 vuotta. Korollisesta vieraasta pääomasta kiinteäkorkoisia lainoja on 89,6%.

Luottoriski

Yrityksen liiketoimintaan liittyy normaaleja ulkomaankauppaan liittyviä luottoriskejä, joita yritys pyrkii hallitsemaan ennakkomaksuin sekä asiakkaiden maksukäyttäytymistä ja luottotietoja seuraamalla.

Pääoman hallinta

Yhtiön pääoman hallinnan tavoitteena on varmistaa yhtiön toiminnan jatkuvuus sekä osakkeenomistajien saama arvon nousu. Pääomarakennetta hallitaan päätöksillä, jotka koskevat osakeanteja, oman pääomanehtoisten instrumenttien hyödyntämistä sekä osingonjakoa. Pääomarakenteen tunnuslukuja ovat omavaraisuusaste ja nettovelkaantumisaste.

Rahoitusriskeille altistuminen

	2015	**2014**
Lyhytaikaisen koron vaihtelu +/-2% vaikuttaisi	+/-18	+/-26
Konsernilla on käytössään 1,4 milj. euron rahoituslimiitit, jotka koostuvat		
Shekkitililimiitti	0,95 milj. eur	0,95 milj. eur
Vientiluottolimiitti	0,45 milj. eur	1,5 milj. eur
Pankkitakauslimiitti	0 milj. eur	0,75 milj. eur

Yhtiö neuvottelee Danske Bankin kanssa maksuaikataulun pidentämisestä liittyen 31.3.2016 erääntyneen 0,45 miljoonan euron vientirahoituslimiitin takaisinmaksuun.

Valuuttariskeille altistuminen

Vuonna 2015 konsernin pienehkö valuuttariski muodostui CNY ja USD määräisistä rahoitusvaroista ja –veloista. Seuraava herkkyysanalyysi perustuu olemassaoleviin valuuttamääräisiin rahoitusvaroihin ja –velkoihin 31.12.2015.

Valuuttamääräiset rahoitusvarat	**2015**	**2014**
USD	25	226
CNY	0	46

Valuuttamääräiset rahoitusvelat	**2015**	**2014**
USD	179	256
CNY	1 032	967
Netto	**-1 186**	**-951**

Tulosvaikutus	**2015**	**2014**
EUR/USD +/-10%	+/-14	+/-5
EUR/CNY +/-10%	+/-103	+/-69

Materiaalihallintariski

Merkittävimmät materiaaleihin kohdistuvat riskit ovat kuparin ja piin hintaan ja saatavuuteen liittyvät riskit sekä yleinen komponentteihin liittyvä hintariski. Materiaalien hinnankorotukset pyritään siirtämään myyntihintoihin sekä parantamaan hintakilpailukykyä tuotteita kehittämällä.

30. Raportointikauden päättymispäivän jälkeiset tapahtumat

VALOE SAI ETIOPIASTA NOIN 15,8 MILJOONAN EURON TILAUKSEN AURINKOSÄHKÖPANEELITEHTAASTA

Valoe ilmoitti 10.2.2016 seuraavaa: Valoe tiedotti 29.6.2015 saaneensa päätökseen kaupalliset neuvottelut ensimmäisestä valmistuspartnerisopimuksesta ulkomaisen asiakkaan kanssa, mutta paneelitehtaan kauppa oli ehdollinen ja edellytti paikallista rahoitusta, joka on nyt varmistunut. Hankkeen päärahoittaja on Etiopian Kehityspankki (The Development Bank of Ethiopia).

Valmistuspartnerisopimukseen liittyvä aurinkosähkopaneelitehdasta koskeva tilaus on arvoltaan noin 15,8 miljoonaa euroa. Tehdas toimitetaan Etiopiaan vuoden 2016 aikana. Kauppahinnasta noin 9,5 miljoonaa euroa maksetaan Valoelle rahana ja loput asiakasyhtiön osakkeina siten, että Valoe tulee omistamaan 30% etiopialaisesta valmistuspartneristaan. Tilaaja varmistaa toimituksen maksun vakavaraisessa eurooppalaisessa pankissa avattavalla peruuttamattomalla rembursilla.

Valoe tarvitsee ennakkomaksulle tavanomaisen, vientikauppaan liittyvän vakuusjärjestelyn ja toimitusaikaista rahoitusta noin 2,0 - 4,0 miljoonaa euroa toimittajiltaan ja rahoituslaitoksilta.

Etiopian tilaus on ensimmäinen Valoen pitkän aikavälin strategian mukainen kauppa. Kaupan neuvotteluprosessin aikana Valoen käsitys aiempien strategisten päätöstensä oikeellisuudesta on vahvistunut. Valoen tekniikka on uutta ja edistyksellistä. Valoe on pystynyt toimittamallaan materiaalilla vakuuttamaan ostajat ja näiden rahoittajat edistyksellisestä tekniikastaan sekä Valoen teknisistä ja kaupallisista kyvyistä tukea valmistuspartneritehtaitaan jatkossakin.

Paneelitehdastilaukseen liittyy normaaleja kansainvälisen laitekaupan liiketoiminta-, rahoitus- ja maariskejä.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

VALOE SIIRTÄÄ 2015 VUOSIKERTOMUKSENSA JULKISTAMISTA

Valoe ilmoitti 15.3.2016 julkaisevansa vuoden 2015 vuosikertomuksensa, joka sisältää tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä viimeistään 30.4.2016. Aiemman ilmoituksen mukaan vuosikertomus oli tarkoitus julkaista 16.3.2016. Syynä aikataulumuutokselle on se, että yhtiön tilinpäätös ei ole vielä valmistunut.

VALOE ON SOPINUT RAHOITUSSOPIMUKSISTA SAVCOR–YHTIÖIDEN KANSSA. NEUVOTTELUT DANSKE BANKIN KANSSA JATKUVAT

Valoe ilmoitti 31.3.2016, että on sopinut Savcor Group Oy:n n. 0,36 miljoonan euron vaihtovelkakirjalainan ja Savcor Invest B.V:n noin 0,32 miljoonan euron lainan jatkamisesta 31.3.2017 asti.

Valoe neuvottelee Danske Bankin kanssa, että sen käytössä olevaa 0,95 miljoonan euron luotollisen tilin rahoitussopimusta jatkettaisiin 31.3.2017 asti. Edelleen Valoe neuvottelee Danske Bankin kanssa maksuaikataulun pidentämisestä liittyen 31.3.2016 erääntyvään 0,45 miljoonan euron vientirahoituslimiitin takaisinmaksuun. Yhtiö tiedottaa neuvottelutuloksesta erikseen neuvotteluiden päätyttyä.

VALOE ON VASTAANOTTANUT SAVCOR COMMUNICATIONSILTA ILMOITUKSEN SAATAVIEN SIIRROSTA

Valoe ilmoitti 5.4.2016, että Savcor Communications Pty. Ltd on ilmoittanut Valoelle sopineensa australialaisen EMEFCY Group Ltd:n (ent. Savcor Group Ltd.) kanssa saatavien siirrosta. Valoen noin 0,8 miljoonan euron laina korkoineen EMEFCY Groupilta on siirtynyt Savcor Communicationsille 5.4.2016.

Valoen ja Savcor Communications välinen laina erääntyy 31.12.2016 elleivät osapuolet sitä ennen muuta sovi. Lainan korko on 10,75%. Lainalle ei ole asetettu vakuuksia.

VALOE ON SAANUT TIEDOKSI VÄLIMIESOIKEUDEN PÄÄTÖKSEN CENCORP AUTOMATIONIN OSAKKEITA KOSKEVASSA ASIASSA

Valoe ilmoitti 18.4.2016, että välimiesoikeus on tänään antamassaan tuomiossa vahvistanut 30 prosentin omistusosuuden Cencorp Automation Oy:n osakkeista siirtyneen Valoelta FTTK Company Limitedille 21.1.2015.

VALOE SIIRTÄÄ VARSINAISEN YHTIÖKOKOUKSEN PIDETTÄVÄKSI MYÖHEMMIN ILMOITETTAVANA AJANKOHTANA

Valoeilmoitti 19.4.2016, että yhtiön hallitus on päättänyt siirtää aiemmin ilmoitetusta poiketen varsinaisen yhtiökokouksen pidettäväksi myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana. Aiemmin ilmoitetun mukaisesti varsinainen yhtiökokous olisi ollut tarkoitus pitää 11.5.2016. Syynä siirtoon on se, että yhtiön tilinpäätös tilikaudelta 2015 ei ole vielä valmistunut. Valoe julkaisee vuoden 2015 vuosikertomuksensa, joka sisältää tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä viimeistään 30.4.2016.

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

EUR	Liite	1.1. - 31.12.2015		1.1. - 31.12.2014	
Liikevaihto	1-3	811 860,00	100 %	5 489 099,47	100 %
Hankinnan ja valmistuksen kulut		-2 684 413,52	-331 %	-6 402 495,61	-117 %
Bruttokate		**-1 872 553,52**	**-231 %**	**-913 396,14**	**-17 %**
Myynnin ja markkinoinnin kulut		-675 931,89		-1 348 324,32	
Hallinnon kulut		-1 038 252,68		-1 417 954,06	
Liiketoiminnan muut tuotot	4	149 535,79		2 145 303,31	
Liiketoiminnan muut kulut	10	-24 685,26		-942 580,20	
Liikevoitto (-tappio)		**-3 461 877,56**	**-426 %**	**-2 476 951,41**	**-45 %**
Rahoitustuotot	12	1 515,76		267 535,82	
Rahoituskulut	12	-937 098,18		-10 895 399,46	
Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä		**-4 397 469,98**	**-542 %**	**-13 104 815,05**	**-239 %**
Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		**-4 397 469,98**		**-13 104 815,05**	
Tilinpäätössiirrot	13	0,00		22 542,76	
Tuloverot	14	0,00		0,00	
Tilikauden voitto (tappio)		**-4 397 469,98**	**-542 %**	**-13 082 272,29**	**-238 %**

EMOYHTIÖN TASE

EUR	Liite	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	15	9 904 994,72	10 780 974,91
Aineelliset hyödykkeet	16	13 363,91	43 561,33
Sijoitukset	17	132 981,99	132 981,11
		10 051 340,62	**10 957 517,35**
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	18	254 032,88	94 903,69
Pitkäaikaiset saamiset		0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	19	215 953,39	2 025 029,36
Rahat ja pankkisaamiset		1 737,52	6 267,75
		471 723,79	**2 126 200,80**
VASTAAVAA YHTEENSÄ		**10 523 064,41**	**13 083 718,15**
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Osakepääoma	20	80 000,00	3 425 059,10
Ylikurssirahasto	20	0,00	4 695 570,81
Vararahasto	20	0,00	211 384,16
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	20	0,00	44 031 988,69
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	20	-2 100 331,52	-41 302 061,99
Tilikauden voitto (tappio)	20	-4 397 469,98	-13 082 272,29
		-6 417 801,50	**-2 020 331,52**
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Poistoero		0,00	0,00
Pakolliset varaukset			
Muut pakolliset varaukset	21	58 690,50	144 502,30
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	22	10 373 000,00	2 309 453,79
Lyhytaikainen vieraspääoma	23	6 509 175,41	12 650 093,58
		16 882 175,41	**14 959 547,37**
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		**10 523 064,41**	**13 083 718,15**

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA (FAS)

1 000 EUR		1-12/2015	1-12/2014
Liiketoiminnan rahavirta			
Tuloslaskelman voitto/tappio ennen veroja		-4 397	-13 082
Oikaistaan ei-rahamääräiset, selkeät erät tuloslaskelmasta			
Poistot ja arvonalentumiset	+	1 364	813
Myyntivoitot/-tappiot pysyvistä vastaavista	/-	0	-22
Realisoitumattomat kurssivoitot (-) ja -tappiot (+)	/-	3	15
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	+/-	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	+	932	10 604
Muut oikaisut	/-	0	-1 269
Yhteensä rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta		-2 098	-2 941
Käyttöpääoman muutos			
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)		-159	179
Varausten muutos		-86	-5
Lyhytaikaisten myynti- ja muiden saamisten lisäys (-) / vähennys (+)		1 066	1 340
Lyhytaikaisten osto- ja muiden velkojen lisäys (+) / vähennys (-)		-1 434	-1 163
Käyttöpääoman muutos		-612	350
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		-2 710	-2 591
Rahoituserien ja verojen oikaisu maksuperusteiseksi			
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-	-364	-596
Saadut korot ja osingot	+	1	966
Maksetut verot	-	0	0
Rahoituserät ja verot		-362	370
LIIKETOIMINNAN NETTORAHAVIRTA		**-3 072**	**-2 222**
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-	-493	-8 290
Luovutustulot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	+	34	29
Myönnetyt lainat	-	-272	-311
Lainasaamisten takaisinmaksut	+	375	4 947
Tytäryritysten ja muiden liiketoimintayksiköiden hankinta	-	0	-120
Tytäryritysten ja muiden liiketoimintayksiköiden luovutus	+	640	3 060
INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA		**284**	**-685**
Rahoituksen rahavirta			
Osakeannista saadut maksut	+	0	2 595
Pitkäaikaisten lainojen nostot	+	3 530	462
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-	-8	-7
Lyhytaikaisten lainojen nostot	+	267	3 737
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-	-1 004	-3 878
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA		**2 784**	**2 909**
RAHAVAROJEN LISÄYS (+) TAI VÄHENNYS (-)		**-5**	**2**
Rahavarat tilikauden alussa		6	4
Rahavarat tilikauden lopussa		2	6
		-5	**2**

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laadinta-, arvostus- ja jaksotusperiaatteet

Valoe Oyj:n tilinpäätös on laadittu voimassa olevan Suomen kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Konsernitilinpäätös on laadittu noudattaen IFRS-laadintaperiaatteita ja emoyhtiön tilinpäätös on laadittu noudattaen näitä standardeja aina, kun se on ollut mahdollista.

Vertailukelpoisuus

Tilikaudella 2014 Valoe Oyj myi automaatioliiketoimintansa. Puhtaan energian liiketoiminta oli vielä tilikaudella 2015 aloitusvaiheessa, eikä tuonut merkittävää liikevaihtoa. Tämän vuoksi tilikaudet eivät ole täysin vertailukelpoiset.

Arvioiden käyttö tilinpäätöksissä

Kun tilinpäätöstä laaditaan hyvän kirjanpitotavan mukaisesti, yhtiön johto joutuu tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat raportoitujen varojen ja velkojen tilinpäätöspäivän määriin sekä raportoitujen tilikauden tuottojen ja kulujen määriin. Arvioissa ja oletuksissa on noudatettu varovaisuuden periaatetta. Lopulliset lukemat voivat poiketa näistä arvioista.

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen alkuperäiseen hankintamenoonsa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu alkuperäisistä hankintamenoista arvioidun taloudellisen vaikutusajan mukaisin tasapoistoin. Uudesta käyttöomaisuudesta poistot on laskettu käyttöönottokuukaudelta alkaen. Poistot on tehty toimintokohtaisesti.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Aineettomat oikeudet	5-10 vuotta
Kehittämismenot	3-10 vuotta
Liikearvo	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5-10 vuotta
Koneet ja kalusto	3-7 vuotta

Käyttöomaisuuden myynnistä syntyneet voitot ja tappiot esitetään tuloslaskelmassa.

Kunnossapito ja korjaukset

Kunnossapito- ja korjausmenot kirjataan tilikauden kuluksi. Merkittävät perusparannusmenot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon ja poistetaan hyödykkeen jäljellä olevana taloudellisena pitoaikana.

Muut pitkävaikutteiset menot ja liikearvo

Vuonna 2010 fuusioaktiivaa syntyi Savcor Alfa Oy:n sulautumisessa 31.12.2010. Fuusioaktiiva esitetään liikearvossa, joka poistettiin loppuun vuonna 2015.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot on pääsääntöisesti kirjattu vuosikuluksi niiden syntymisvuonna. Kolmen tai useamman vuoden ajan tuloa kerryttävät tuotekehitysmenot on aktivoitu taseeseen kehittämismenoina ja poistetaan 3-10 vuoden aikana.

Aikaisempina vuosina kehittämismenojen enimmäispoistoaikana pidettiin 5 vuotta. Pekingistä Mikkelin tehtaalle siirretyn aurinkosähkömoduuleihin liittyvän CBS-komponenttituotannon kehittämismenojen poistoaika on nyt kuitenkin arvioitu olevan 10 vuotta, sillä teknologia on luonteeltaan kestävää ja siitä sovelletut tuotteet tuovat tuloa jopa 20 vuotta.

Aktivoidut kehittämismenot sisältävät 1,7 miljoonaa euroa tuotekehitysmenoja, joista poistot aloitetaan arviolta vuoden 2016 aikana. Nykyisten taseeseen aktivoitujen kehittämismenojen poistojen arvioidaan loppuvan tilikauden 2024 aikana.

Muut aineettomat hyödykkeet

Patenttien, tavaramerkin ja lisenssien hankintamenot aktivoidaan ja poistetaan tasapoistoina taloudellisena pitoaikana, pääsääntöisesti 10 vuoden aikana. Ohjelmistolisenssien hankintamenot sisältyvät aineettomiin oikeuksiin ja poistetaan 5 vuoden aikana.

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Tytäryhtiön Cencorp AB Ruotsissa lopettaminen on aloitettu ja Bolagsverket on rekisteröinyt lopettamistoimenpiteiden aloittamisen joulukuussa 2015.

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Vaihto-omaisuus esitetään painotetun keskihinnan periaatteen mukaisesti hankintamenon tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivän Suomen Pankin noteeraamaan keskikurssiin.

Tuloutusperiaatteet

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista vähennetään myynnin välilliset verot, alennukset ja myyntiin liittyvät kurssierot. Tuotot tavaroiden ja palveluiden myynnistä tuloutetaan kun ne on toimitettu/suoritettu.

Pitkän valmistusajan vaativista suoritteista syntyvä tulo on kirjattu tuotoksi valmiusasteen perusteella. Pitkän valmistusajan vaativiksi suoritteiksi on katsottu hankkeet, joiden aloittamis- ja lopettamisajankohdat ajoittuvat eri raportointikausille ja tulon kirjaaminen tuotoksi vaikuttaa olennaisesti liikevaihdon ja tuloksen muodostumiseen. PItkäaikaishankkeiden valmiusaste on määritetty hankkeen toteutuneiden menojen suhteessa hankkeen arvioituihin kokonaismenoihin ja on riippuvainen ennustettavista lopullisista kokonaistuotoista ja -kuluista, sekä luotettavasta tavasta mitata projektin edistymistä. Tappio hankkeelta kirjataan heti kun se on tiedossa ja arvioitavissa.

Varaukset

Varaus kirjataan taseeseen, kun yritykselle syntyy oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, joka todennäköisesti edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen, ja jonka määrä on arvioitavissa luotettavasti. Varauksena kirjataan määrä, joka vastaa yhtiön johdon parasta arviota menoista, jota syntyneen velvoitteen täyttäminen edellyttää tilinpäätöspäivänä. Varaukset voivat liittyä esimerkiksi liiketoimintojen uudelleenjärjestelyihin, tappiollisiin sopimuksiin, oikeudenkäynteihin tai veroriskeihin.

Takuuvaraus kirjataan, kun takuuehdon sisältävä tuote on loppuhyväksytty. Takuuvarauksen suuruus perustuu kokemusperäiseen tietoon takuumenojen toteutumisesta.

Tappiollisista sopimuksista kirjataan varaus, kun velvoitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

Seuraavissa liitetiedoissa luvut on esitetty tuhansina euroina, ellei toisin ole mainittu.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

1. Liikevaihdon jakautuminen markkina-alueittain

	2015	2014
Eurooppa	731	3 842
Amerikka	42	1 010
Aasia ja Australia	39	638
Yhteensä	**812**	**5 489**

2. Liikevaihdon jakautuminen toimialoittain

Laser - ja automaatiosovellukset (LAS)	113	3 656
Laser - ja automaatiosovellusten elinkaaren hallinta (LCM)	0	1 473
Puhtaan energian sovellukset (CCE)	699	360
Yhteensä	**812**	**5 489**

3. Valmiusasteen perusteella tuloutettavat pitkän valmistusajan vaativat hankkeet

Valmiusasteen mukaan tuotoksi kirjatun liikevaihdon osuus koko tilikauden liikevaihdosta	3,9 %	39,2 %
Valmiusasteen mukaan tuloutettujen mutta asiakkaille luovuttamatta olevien pitkäaikaishankkeiden osalta tuotoiksi tilikaudella kirjattu määrä	31	1 281
Valmiusasteen mukaan tuloutettujen mutta asiakkaille luovuttamatta olevien pitkäaikaishankkeiden osalta tuotoiksi aikaisempina tilikausina kirjattu määrä	0	870
Pitkäaikaishankkeiden tuotoiksi kirjaamatta oleva määrä valmiusasteen mukaan tuloutettavista hankkeista	34	199

4. Liiketoiminnan muut tuotot

EU:lta saadut avustukset	0	30
Muilta saadut avustukset	30	23
Liiketoiminnan myynti	0	2 006
Käytettyjen tuotteiden myynti	36	0
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	1	23
Muut tuotot	83	63
Yhteensä	**150**	**2 145**

5. Materiaalit ja palvelut

	2015	2014
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	612	2 616
Varaston muutos	-187	669
	425	**3 285**
Ulkopuoliset palvelut	220	832
Yhteensä	**645**	**4 117**

6. Henkilöstön lukumäärä

Tilikauden aikana keskimäärin	**2015**	**2014**
Hankinta ja valmistus	7	17
Tuotekehitys	5	12
Markkinointi	3	6
Hallinto	5	6
Yhteensä	**20**	**42**

Kauden lopussa	**2015**	**2014**
Hankinta ja valmistus	8	6
Tuotekehitys	4	6
Markkinointi	3	3
Hallinto	4	5
Yhteensä	**19**	**20**

7. Henkilöstökulut

	2015	**2014**
Palkat ja palkkiot	1 261	2 556
Eläkekulut	207	393
Muut henkilösivukulut	22	117
Taseeseen aktivoidut palkat	-197	-330
Taseeseen aktivoidut sivukulut	-96	-165
Yhteensä	**1 197**	**2 572**

8. Johdon palkat ja palkkiot

	2015	**2014**
Toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	231	181
Hallituksen jäsenet	92	100
Yhteensä	**323**	**281**

Johdon ja hallituksen palkkojen ja palkkioiden esittämistapa on muutettu maksuperusteisesta suoriteparusteiseksi, myös vertailuvuoden 2014 osalta.

9. Poistot ja arvonalentumiset

	2015	**2014**
Hankinnan ja valmistuksen poistot	0	44
Kehittämismenojen poistot	1 260	558
Myynnin ja markkinoinnin poistot	0	3
Hallinnon poistot	104	208
Yhteensä	**1 364**	**813**

10. Liiketoiminnan kulut

	2015	**2014**
Muut liiketoiminnan kulut	11	4
Tytäryhtiöiden puolesta maksetut kulut	14	145
Myyntisaamisten alaskirjaus liiketoimintakaupan yhteydessä	0	32
Luottotappiot	0	112
Vuokratakaus tytäryhtiön puolesta	0	650
Yhteensä	**25**	**943**

11. Tilintarkastajan palkkiot

KPMG Oy	**2015**	**2014**
Tilintarkastuspalkkiot	29	0
Veroneuvonta	2	0
Yhteensä	**32**	**0**

Ernst & Young Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	56	136
Muut palvelut	1	14
Yhteensä	**57**	**150**

Ernst & Young Oy:n tilivuodella 2015 raportoidut palkkiot liittyvät vertailuvuoden 2014 tilintarkastukseen.

12. Rahoitustuotot ja -kulut

	2015	2014
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	0	4
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	0	186
Muilta	2	77
Yhteensä	**2**	**263**
Rahoitustuotot yhteensä	**2**	**268**
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	0	7 871
Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista	0	1 755
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	0	212
Muille	937	1 055
Yhteensä	**937**	**1 268**
Rahoituskulut yhteensä	**937**	**10 895**
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	**-936**	**-10 628**

13. Tilinpäätössiirrot

Poistoeron lisäys/vähennys	0	23

14. Tuloverot

	0	**0**

TASEEN LIITETIEDOT

15. Aineettomat hyödykkeet

1 000 EUR	Kehittämis-menot	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkävaik. menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	10 761	241	891	108	12 002
Lisäykset	460	21	0	0	481
Vähennykset	0	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.2015	**11 221**	**261**	**891**	**108**	**12 482**
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	-297	-107	-794	-23	-1 221
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden poisto	-1 217	-21	-98	-22	-1 356
Arvonalennukset	0	0	0	0	0
Kertyneet poistot 31.12.2015	**-1 514**	**-128**	**-891**	**-44**	**-2 577**
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	10 464	133	98	86	10 781
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	**9 707**	**134**	**0**	**64**	**9 905**

Mikäli yhtiö epäonnistuisi liiketoimintasuunnitelmansa toteuttamisessa, saattaisi se johtaa aineettomien hyödykkeiden alaskirjaukseen.

16. Aineelliset hyödykkeet

1 000 EUR	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	0	0	180	0	180
Lisäykset	0	0	11	0	11
Vähennykset	0	0	-55	0	-55
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.2015	**0**	**0**	**136**	**0**	**136**
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	0	0	-136	0	-136
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	0	21	0	21
Tilikauden poisto	0	0	-8	0	-8
Arvonalennukset	0	0	0	0	0
Kertyneet poistot 31.12.2015	**0**	**0**	**-123**	**0**	**-123**
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	0	0	44	0	44
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	**0**	**0**	**13**	**0**	**13**

17. Sijoitukset

Osuudet saman konsernin yrityksissä	**Kotipaikka**	**Emoyhtiön omistusosuus**	**Konsernin omistusosuus**
PMJ testline Oy	Lohja, Suomi	100,0 %	
Cencorp AB	Sollentuna, Ruotsi	100,0 %	
LSCorp Clean Energy Private Limited Co.	Addis Ababa, Ethiopia	93,75 %	
Savcor Pacific Ltd	Hong Kong	100,0 %	
Savcor Face (Beijing) Technologies Co., Ltd.	Peking, Kiina		100,0 %
Valo Clean Energy USA Inc.	Canton MI, USA	100,0 %	
Kaikki konserniyhtiöt on yhdistelty emoyhtiön konsernitilinpäätökseen.			
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		**2 015**	**2 014**
PMJ testline Oy, sijoitus vapaan oman pääoman rahastoon		1	1
Muut osakkeet ja osuudet			
Kiinteistö Oy Musko II, viikko-osake		3	3
Helsinki Halli Oy B-osakkeet 2 kpl		6	6
Yhteensä		**9**	**9**

Kiinteistö Oy Musko II osakkeiden hankintamenon on katsottu vastaavan käypää arvoa.
Helsinki Halli Oy B-osakkeisiin on tehty arvonalentumiskirjaus käypään arvoon vuonna 2012.

18. Vaihto-omaisuus

	2 015	**2 014**
Aineet ja tarvikkeet	247	65
Keskeneräiset tuotteet	0	28
Valmiit tuotteet/tavarat	7	1
Yhteensä	**254**	**95**

19. Lyhytaikaiset saamiset

Saamiset saman konsernin yrityksiltä	**2 015**	**2 014**
Muut saamiset	11	1
Yhteensä	**11**	**1**
Saamiset muilta		
Myyntisaamiset	57	752
Lainasaamiset	0	103
Muut saamiset	65	301
Siirtosaamiset	83	869
Yhteensä	**205**	**2 024**
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	**216**	**2 025**

Siirtosaamisten olennaiset erät	**2015**	**2014**
Osamaksusaamiset	11	0
Henkilösivukulujen jaksotus	0	3
Liiketoimintakaupan saatava	0	640
Osatuloutussaamiset	31	208
Liikekumppanuustuen jaksotus	40	16
Yhteensä	**83**	**867**

20. Oma pääoma

	2 015	**2 014**
Osakepääoma 1.1.	3 425	3 425
Osakepääoman alentaminen tappioiden kattamiseksi	-3 345	
Osakepääoma 31.12.	**80**	**3 425**
Ylikurssirahasto 1.1.	4 696	4 696
Ylikurssirahasto käytetty tappioiden kattamiseen	-4 696	
Ylikurssirahasto 31.12.	**0**	**4 696**
Vararahasto 1.1.	211	211
Vararahasto käytetty tappioiden kattamiseen	-211	
Vararahasto 31.12.	**0**	**211**
Sidottu oma pääoma yhteensä	**80**	**8 332**
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	44 032	44 032
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto käytetty tappioiden kattamiseen	-44 032	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	**0**	**44 032**
Kertyneet voittovarat 1.1.	-54 384	-41 302
Tappioita katettu rahastoilla	52 284	
Tilikauden tulos	-4 397	-13 082
Kertyneet voittovarat 31.12.	**-6 498**	**-54 384**
Vapaa oma pääoma yhteensä	**-6 498**	**-10 352**
Oma pääoma yhteensä	**-6 418**	**-2 020**
Pääomalainat	8 064	3 210
Oma pääoma ja pääomalainat yhteensä	**1 646**	**1 189**

Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta 31.12.2015	**2015**	**2014**
Kertyneet voittovarat 31.12.	- 6 497,80	- 54 384,33
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	-	44 031,99
Yhteensä	**- 6 497,80**	**- 10 352,35**

21. Pakolliset varaukset

	2015	**2014**
Kuluvaraukset	0	34
Takuuvaraukset	59	110
Yhteensä	**59**	**145**

22. Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat muille, jotka erääntyvät 1-5 vuoden kuluttua	**2 015**	**2 014**
Oman pääoman ehtoiset vaihtovelkakirjalainat	7 700	0
Lainat rahoituslaitoksilta	1 604	602
Yhteensä	**9 304**	**602**

Velat muille, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua	**2 015**	**2 014**
Lainat rahoituslaitoksilta	1 069	1 708
Yhteensä	**1 069**	**1 708**
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	**10 373**	**2 309**

23. Lyhytaikainen vieras pääoma

Velat saman konsernin yrityksille	**2 015**	**2 014**
Oman pääoman ehtoiset vaihtovelkakirjalainat	0	364
Lainat saman konsernin yrityksiltä	2	1 773
Ostovelat	17	106
Siirtovelat	0	411
Yhteensä	**19**	**2 654**
Velat muille		
Oman pääoman ehtoiset vaihtovelkakirjalainat	364	2 846
Lainat rahoituslaitoksilta	1 398	2 269
Ostovelat	1 303	2 716
Muut velat	1 603	293
Siirtovelat	1 823	1 872
Yhteensä	**6 490**	**9 996**
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	**6 509**	**12 650**

Siirtovelkojen olennaiset erät		
EU:lta saadut avustukset tuotekehitysprojekteihin	67	60
Korkojaksotukset	661	822
Henkilöstökulujen jaksotus	274	440
Vuokratakaus tytäryhtiön puolesta	650	650
Provisiovaraukset	44	48
Hallituspalkkiojaksotus	13	106
Osatuloutusvelat	0	64
Muut siirtovelat	114	93
Yhteensä	**1 823**	**2 283**

24. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä	**2 015**	**2 014**
Lainat rahoituslaitoksilta	950	948
Annetut yrityskiinnitykset	12 691	12 691
Käytetty vientilimiitti	448	1 307
Myyntisaamiset vakuutena	0	91
Annetut yrityskiinnitykset	12 691	12 691
Vuokravastuut		
Seuraavana vuonna erääntyvät	61	58
Myöhemmin erääntyvät	0	0
Muut vastuusitoumukset		
Ennakkomaksujen takaus	0	518

25. Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiirin kuuluville henkilöille ei ole myönnetty lainoja eikä heidän puolestaan ole annettu takauksia tai muita vakuuksia.

Valoen toimitusjohtaja Iikka Savisalo, hallituksen puheenjohtaja Hannu Savisalo ja hänen puolisonsa Ulla Savisalo sekä heidän määräysvallassaan olevat Savcor Technologies Oy, SCI Invest Oy ja Savcor Invest BV merkitsivät uusia vaihtovelkakirjalainoja yhteensä 2,52 miljoonalla eurolla. Osa merkinnöistä tehtiin konvertoimalla aiempia vvk- tai muita lainoja.

26. Konserniin kuuluvaa kirjanpitovelvollista koskevat liitetiedot

Valoe Oyj on Valoe-konsernin emoyhtiö.

Osoite josta konsernitilinpäätös saatavissa: Insinöörinkatu 8, 50150 Mikkeli

Mikkelissä 29. päivänä huhtikuuta 2016

Hannu Savisalo
hallituksen puheenjohtaja

Ville Parpola
hallituksen varapuheenjohtaja

Iikka Savisalo
hallituksen jäsen
toimitusjohtaja

Tilintarkastajien tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 29. päivänä huhtikuuta 2016

KPMG Oy

KHT-Yhteisö

Petri Kettunen
KHT

LUETTELO KIRJAPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

Tasekirja		sidottuna
Tase-erittelyt		sidottuna
Päivä- ja pääkirja		atk-tallenteina
Tuloslaskelma		atk-tulosteina
Tase		atk-tulosteina
Reskontraerittelyt		atk-tulosteina
Ostoreskontran maksut	tositelaji 000 000	atk-tulosteina
Myyntilaskujen suoritukset	tositelaji 100 000	atk-tallenteina
Tilisiirrot	tositelaji 200 000	atk-tulosteina
Pankkitositteet	tositelaji 400 000	atk-tulosteina
Osatuloutustositteet	tositelaji 320 000	atk-tulosteina
Jaksotustositteet	tositelaji 330 000	atk-tulosteina
Palkkakirjanpito	tositelaji 500 000	atk-tulosteina
Käyttöomaisuuden poistotositteet	tositelaji 600 000	atk-tulosteina
Varastotapahtumat	tositelaji 700 000	atk-tallenteina
Tuntikirjaukset	tositelaji 750 000	atk-tallenteina
Muistiotositteet	tositelaji 800 000	atk-tulosteina
Myyntilaskut		paperitositteina
Ostolaskut		paperitositteina

KPMG Oy Ab
PL 1037
00101 HELSINKI

Käyntiosoite:
Töölönlahdenkatu 3 A
00100 HELSINKI
Puhelin 020 760 3000
Faksi 020 760 3399
www.kpmg.fi

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Valoe Oyj:n yhtiökokoukselle

Meidät on valittu tilintarkastamaan Valoe Oyj:n kirjanpito, tilinpäätös, toimintakertomus ja hallinto tilikaudelta 1.1.–31.12.2015. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Emme kuitenkaan ole pystyneet hankkimaan tilintarkastuslausunnon perustaksi tarpeellista määrää tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä jäljempänä kappaleessa ”Perustelut lausunnon antamatta jättämiselle konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksen konsernitilinpäätöksen tiedoista” kuvatusta seikasta johtuen.

Lausunto emoyhtiön tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksen emoyhtiön tiedoista

Lausuntonamme esitämme, että Valoe Oyj:n (emoyhtiön) tilinpäätös ja toimintakertomus siltä osin kun se koskee emoyhtiön tietoja, antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja emoyhtiön tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Perustelut lausunnon antamatta jättämiselle konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksen konsernitilinpäätöksen tiedoista

Hallituksen toimintakertomuksen kohdassa ”Taloudellinen kehitys” on selostettu Pekingin tytäryhtiön tilannetta ja mahdollisia vaikutuksia konsernin taloudelliseen asemaan. Pekingin tytäryhtiön liiketapahtumista ei ole pidetty kirjanpitoa tilikaudelta 2015 toimintakertomuksessa mainituista syistä johtuen. Tämän vuoksi emme ole pystyneet varmentumaan Kiinan tytäryhtiön saamisten, pankkitilin tai velkojen oikeellisuudesta.

Lausunnon antamatta jättäminen konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksen konsernitilinpäätöksen tiedoista

Lausunnon antamatta jättämisen perusteluissa kuvattujen seikkojen merkittävyydestä johtuen emme ole pystyneet hankkimaan tilintarkastuslausunnon perustaksi tarpeellista määrää tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Näin ollen emme anna lausuntoa konsernitilinpäätöksestä emmekä toimintakertomuksesta siltä osin kuin toimintakertomus koskee konsernitilinpäätöstä.

Huomautus

Hallituksen osavuosikatsaukseen 1.1.–30.6.2015 sisältyy Valoen esittämään korvausvaateeseen perustuva 0,7 miljoonan euron tuloutus. Edelleen toimintakertomuksen kohdassa ”Taloudellinen kehitys” on esitetty korvausvaateen ja sen perusteena olleiden kustannusten kirjanpidollista käsittelyä tilikaudella 2015.

Osavuosikatsaukseen 1.1.–30.6.2015 sisältyvä korvausvaatimukseen perustuva 0,7 miljoonan euron tuloutus ei käsityksemme mukaan ole IFRS:n mukainen. Lisäksi toimintakertomuksessa esitetty vuoden 2015 viimeisellä neljänneksellä kirjattu Pekingin tytäryhtiön verokäsittelystä johtuva 0,7 miljoonan euron kulu olisi asiakokonaisuus huomioiden pitänyt sisältyä osavuosikatsaukseen 1.1.–30.6.2015.

Arvopaperimarkkinalain 7 luvun 8 §:n 2 momenttiin viitaten huomautamme, että osavuosikatsausta ajalta 1.1.–30.6.2015 ei käsityksemme mukaan ole laadittu sitä koskevien säännösten mukaisesti.

Tietyn seikan painottamista koskeva lisätieto

Haluamme kiinnittää huomiota toimintakertomuksen Riskienhallinta, Riskit ja Epävarmuustekijät- sekä liitetieto 29 Rahoitusriskien hallinta -kappaleisiin. Kuten edellä mainituista kohdista ilmenee, yhtiön rahoitustilanne on erittäin kireä. Yhtiön rahoitus- ja vakuusjärjestelyt ovat keskeneräiset ja 12 kuukauden rahoituksen riittävyyteen ja toiminnan jatkuvuuteen liittyy merkittäviä riskejä.

Tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuus olettamalla. Tilinpäätöksen omaisuuserien kirjanpitoarvoja voidaan joutua muuttamaan, jos toiminnan jatkuvuuden edellytyksiä ei pystytä turvaamaan.

Helsingissä 29. huhtikuuta 2016

KPMG OY AB

Petri Kettunen
KHT

HALLINNOINTI

Valoe Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden hallinto perustuu lakiin, yhtiöjärjestykseen ja vuonna 2010 voimaan tulleeseen Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodiin. Yhtiö noudattaa myös Finanssivalvonnan standardeja ja NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sääntöjä.

Selvitys Valoen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) on laadittu arvopaperimarkkinayhdistys ry:n hyväksymän Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 54 ja AML 2 luvun 6§:n 3 momentin mukaisesti. Hallinnointikoodi on julkisesti saatavilla arvopaperimarkkinayhdistys ry:n internet-sivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi. Selvitys Valoen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetaan toimintakertomuksesta erillisenä kertomuksena. Hallitus on käsitellyt selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä kokouksessaan huhtikuussa 2016.

Valoe noudattaa listayhtiöiden hallinnointikoodia seuraavin poikkeamin:

- Suositus 9 – Valoen hallituksen kokoonpano poikkeaa hallinnointikoodin mukaisesta vaatimuksesta, että hallituksen jäseninä on oltava molempia sukupuolia. Valoen vuoden 2015 varsinainen yhtiökokous ei valinnut naisia yhtiön hallituksen jäseniksi.

- Suositus 14 - Valoen hallituksen kokoonpano poikkeaa hallinnointikoodin riippumattomuussuosituksesta, jonka mukaan hallituksen jäsenten enemmistön on oltava yhtiöstä riippumattomia ja kahden tähän enemmistöön kuuluvista on oltava riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Vuonna 2015 Valoen hallituksen kolmesta jäsenestä yksi oli riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Perustelu tälle poikkeamalle on, että merkittävän osan Valoen osakkeista omistavat Savisalojen perheen hallinnoimat Savcor-yhtiöt. Näin ollen Valoen yhtiökokous on nähnyt tarkoituksenmukaiseksi hallituksen jäseniä valitessaan, että hallituksen kokoonpanossa on vahva omistajaedustus.

- Suositus 24 - Yhtiön hallitus ei ole perustanut erillistä tarkastusvaliokuntaa, koska yhtiön liiketoiminnan laajuus ei edellytä taloudellista raportointia ja valvontaa koskevien asioiden valmistelua koko hallitusta pienemmässä kokoonpanossa. Hallitus hoitaa tarkastusvaliokunnan tehtävät.

KONSERNIRAKENNE

Valoen pääkonttori on Mikkelissä. Valoe-konsernin hallinnosta ja toiminnasta vastaavat yhtiökokouksenvalitsema hallitus ja toimitusjohtaja.

YHTIÖKOKOUS

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain hallituksen määräämänä päivänä kesäkuun loppuun mennessä. Ylimääräinen yhtiökokous pidetään, jos hallitus katsoo sen tarpeelliseksi tai se muuten lain mukaan on pidettävä. Yhtiökokous pidetään yhtiön kotipaikassa Mikkelissä tai hallituksen niin päättäessä Helsingissä.

Kutsu yhtiökokoukseen on julkaistava pörssitiedotteella ja yhtiön internet-sivuilla aikaisintaan kolme kuukautta ennen yhtiökokouksen täsmäytyspäivää ja viimeistään kolme viikkoa ennen yhtiökokousta, kuitenkin aina vähintään yhdeksän päivää ennen yhtiökokouksen täsmäytyspäivää. Hallitus voi myös päättää kokouskutsun julkaisemisesta valtakunnallisessa päivälehdessä.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa on esitettävä:

- tilinpäätös
- tilintarkastuskertomus

Varsinaisessa yhtiökokouksessa on päätettävä:

- tilinpäätöksen vahvistamisesta
- toimenpiteistä, joihin vahvistetun taseen mukainen voitto antaa aihetta
- vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle
- hallituksen jäsenten lukumäärästä
- hallituksen jäsenten palkkioista ja matkakustannusten korvausperusteista

Varsinaisessa yhtiökokouksessa on valittava:

- hallituksen jäsenet ja tarvittaessa heille varajäsenet
- tilintarkastaja ja hänelle tarvittaessa varamies

HALLITUS

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitukseen kuuluu vähintään kolme ja enintään kuusi jäsentä. Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet vuodeksi kerrallaan. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan. Valoe-konsernin emoyhtiön hallitus päättää tytäryhtiöiden hallitusten kokoonpanoista.

HALLITUKSEN PÄÄASIALLISET TEHTÄVÄT

Hallituksen tehtävänä on osakeyhtiölain mukaan huolehtia yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus vastaa siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitus ohjaa ja valvoo yhtiön toimivaa johtoa, nimittää ja erottaa toimitusjohtajan, hyväksyy yhtiön strategiset tavoitteet, budjetin, investointien kokonaismäärän ja niiden jakautumisen sekä käytettävät palkkiojärjestelmät, päättää laajakantoisista sopimuksista ja riskienhallinnan periaatteista sekä varmistaa johtamisjärjestelmän toiminnan, vahvistaa yhtiön vision ja toiminnassa noudatettavat arvot sekä organisaatiomallin, hyväksyy ja julkistaa osavuosikatsaukset, muut pörssitiedotteet, vuosikertomuksen ja tilinpäätöksen sekä määrittelee yhtiön osinkopolitiikan ja kutsuu koolle yhtiökokouksen. Hallituksen tehtävänä on edistää yhtiön ja kaikkien osakkeenomistajien etua.

Hallitus kokoontui 43 kertaa vuonna 2015. Hallituksen jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 99,3 prosenttia. Kunkin hallituksen jäsenen osallistumisprosentit on esitetty alla kohdassa hallituksen kokoonpano.

HALLITUKSEN VALIOKUNNAT

Hallitus päätti vuonna 2008 lakkauttaa nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan, koska yhtiön liiketoiminnan laajuus ei edellytä nimitys- ja palkitsemisasioiden valmistelua koko hallitusta pienemmässä kokoonpanossa. Samaa toimintatapaa jatkettiin vuonna 2015.

Yhtiön hallitus ei ole perustanut erillistä tarkastusvaliokuntaa, koska yhtiön liiketoiminnan laajuus ei edellytä taloudellista raportointia ja valvontaa koskevien asioiden valmistelua koko hallitusta pienemmässä kokoonpanossa. Hallitus hoitaa tarkastusvaliokunnan tehtävät.

HALLITUKSEN KOKOONPANO

Vuoden 2015 varsinaisessa yhtiökokouksessa hallitukseen valittiin kolme jäsentä.

Hannu Savisalo

- hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2009
- s.1946, DI, teollisuusneuvos
- Savcor Group Oy:n hallituksen puheenjohtaja ja Savcor Holding Groupin hallituksen puheenjohtaja
- 328.451.387 Valoe Oyj:n osaketta 31.12.2015 Savcor Group Oy:n kautta,
- 39.374.994 Valoe Oyj:n osaketta Savcor Invest BV:een kautta ja vaihtovelkakirjalaina I/2012:een liittyviä optioita 5.194.481 kappaletta Savcor Group Oy:n kautta.
- Läsnäoloprosentti hallituksen kokouksissa vuonna 2015: 97,7 %.

Iikka Savisalo

- hallituksen jäsen vuodesta 2009
- s.1972, BBA (Accounting)
- Valoe Oyj:n toimitusjohtaja
- 328.451.387 Valoe Oyj:n osaketta 31.12.2015 Savcor Group Oy:n kautta, 39.374.994 Valoe Oyj:n osaketta Savcor Invest BV:een kautta, 6.870.645 Valoe Oyj:n osaketta SCI Invest Oy:n kautta ja vaihtovelkakirjalaina I/2012:een liittyviä optioita 5.194.481 kappaletta Savcor Group Oy:n kautta.
- Läsnäoloprosentti hallituksen kokouksissa vuonna 2015: 100%

Ville Parpola

- hallituksen riippumaton jäsen vuodesta 2015
- s. 1972, OTM
- hallituksen puheenjohtaja Tonfisk Design Oy:ssä, Oy Marville Ab:ssa, Idem Finland Oy:ssä ja Lumonator Oy:ssä.
- Parpola toimii yrittäjänä ja lakimiehenä omassa lakiasiaintoimistossaan. Hänellä on pitkä kokemus Valoe Oyj:stä. Hän on toiminut lakiasiainjohtajana Valoen edeltäjissä PMJ automec Oyj:ssä ja Cencorp Oyj:ssä vuosina 1999 – 2010.
- Parpola omistaa 2.498.759 Valoe Oyj:n osaketta.
- Läsnäoloprosentti hallituksen kokouksissa vuonna 2015: 100%

HALLITUKSEN RIIPPUMATTOMUUSARVIOINTI

Hallitus arvioi jäsentensä riippumattomuuden yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

Vuonna 2015 tehdyn riippumattomuusarvioinnin perusteella Valoen hallituksen kokoonpano poikkeaa hallinnointikoodin riippumattomuussuosituksesta.

- Yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista riippumaton hallituksen jäsen oli Ville Parpola.
- Iikka Savisalo ja Hannu Savisalo käyttävät määräysvaltaa Savcor Group Oy:ssä ja toimivat Savcor Group Oy:n ja sen konserni-yhtiöiden hallintoelimissä sekä muissa Savcor–yhtiöissä.

Perustelu tälle poikkeamalle on, että merkittävän osan Valoen osakkeista omistavat Savisalojen perheen hallinnoimat Savcor-yhtiöt ja näin ollen Valoen yhtiökokous on nähnyt tarkoituksenmukaiseksi hallituksen jäseniä valitessaan, että hallituksen kokoonpanossa on vahva omistajaedustus.

TOIMITUSJOHTAJA

Toimitusjohtajan tehtävänä osakeyhtiölain mukaan on hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtajan on annettava hallitukselle ja sen jäsenille tiedot, jotka ovat tarpeen hallituksen tehtävien hoitamiseksi. Toimiin, jotka yhtiön toiminnan laajuuden ja laadun huomioon ottaen ovat epätavallisia tai laajakantoisia, toimitusjohtaja saa ryhtyä vain, mikäli hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta yhtiön toiminnalle olennaista haittaa. Viimeksi mainitussa tapauksessa on hallitukselle niin pian kuin mahdollista annettava toimenpiteestä tieto. Toimitusjohtaja vastaa operatiivisesta toiminnasta, budjetin toteutumisesta, Valoe-konsernin tuloksesta ja suorien alaistensa toiminnasta.

JOHTORYHMÄ

Konsernin johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa yhtiön operatiivisessa johtamisessa, valmistelee hallituksen ja toimitusjohtajan käsiteltäviä asioita sekä suunnittelee ja valvoo liiketoimintayksiköiden toimintaa. Konsernin johtoryhmä kokoontuu tarvittaessa, vähintään kuitenkin kaksi kertaa kuukaudessa. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii toimitusjohtaja.

JOHTORYHMÄN KOKOONPANO

Iikka Savisalo

- toimitusjohtaja vuodesta 2012
- hallituksen jäsen vuodesta 2009
- s.1972, BBA (Accounting)
- 328.451.387 Valoe Oyj:n osaketta 31.12.2015 Savcor Group Oy:n kautta, 39.374.994 Valoe Oyj:n osaketta Savcor Invest BV:een kautta, 6.870.645 Valoe Oyj:n osaketta SCI Invest Oy:n kautta ja vaihtovelkakirjalaina I/2012:een liittyviä optioita 5.194.481 kappaletta Savcor Group Oy:n kautta.

Sami Lindfors

- Cleantech -liiketoimintojen johtaja, johtoryhmän jäsen vuodesta 2010
- s. 1975, MBA
- Sami Lindfors aloitti työskentelyn Savcor -konsernissa 1996. Vuonna 2001 hän siirtyi Kiinaan Guangzhouhun Kiinan liiketoimintojen johtajaksi, ja vuodesta 2004 lähtien hän toimi Savcor Facen Kiinan liiketoimintojen johtajana. Vuonna 2013 hänet nimitettiin Valoen Cleantech –toimintojen johtajaksi
  421.760 Valoe Oyj:n osaketta.

Henrikki Pantsar

- tuotekehitysjohtaja, johtoryhmän jäsen vuodesta 2010
- tuotekehitysjohtaja, johtoryhmän jäsen vuodesta 2010
- s. 1974, tekniikan tohtori
- Henrikki Pantsarilla on pitkä kokemus teollisten laserprosessien kehittämisestä ja tuotanto- ja tutkimuslaitteisiin liittyvästä laitesuunnittelusta sekä laserteknologian soveltamisesta uuden energiateollisuuden tarpeisiin. Viimeksi hän on toiminut Fraunhofer USA Inc:n laserteknologiakeskuksen palveluksessa.
- 1.184.200 Valoe Oyj:n osaketta.

Seija Kurki

- talousjohtaja, johtoryhmän jäsen vuodesta 2012
- s. 1963, BBA (Accounting)
- Seija Kurki on työskennellyt vuodesta 1984 alkaen johtotehtävissä Savcor Group Oy:n taloushallinnossa
- 300.000 Valoe Oyj:n osaketta.

PALKITSEMINEN

Yhtiökokous päättää hallituksen ja tilintarkastuksen palkkiot. Hallitus päättää ja hyväksyy toimitusjohtajan toimisuhteen ehdoista kirjallisessa sopimuksessa. Ylimmän johdon palkitsemisperiaatteista päättää yhtiön hallitus. Hallitus hyväksyy vuosittain yhtiön henkilöstön mahdollisen kannustinjärjestelmän.

Hallitus on päättänyt olla perustamatta erillisiä valiokuntia, koska yhtiön toiminnan laajuus ja hallituksen koko eivät edellytä asioiden valmistelua koko hallitusta pienemmässä kokoonpanossa. Näin ollen hallituksen palkitsemisen valmistelua ei ole osoitettu nimitysvaliokunnan tehtäväksi eikä toimitusjohtajan ja muun johdon palkitsemisen valmistelua ole osoitettu palkitsemisvaliokunnan tehtäväksi.

HALLITUKSEN PALKKIOT

Kevään 2015 yhtiökokous päätti, että hallituksen puheenjohtajalle sekä varapuheenjohtajalle maksetaan molemmille palkkiona 40 000 euroa vuodessa ja hallituksen jäsenille maksetaan 30 000 euroa vuodessa. Lisäksi matkakulut korvataan Valoe Oyj:n matkustussäännön mukaisesti. Hallituksen jäsenillä ei ole luontaisetuja tai muita palkkion ulkopuolisia etuja.

TOIMITUSJOHTAJAN JA MUUN JOHTORYHMÄN PALKITSEMINEN

Yhtiön toimitusjohtajana toimii Iikka Savisalo. Toimitusjohtajasopimuksen irtisanomisaika on sekä yhtiön että Iikka Savisalon osalta kuusi kuukautta. Mikäli Iikka Savisalo irtisanoo toimitusjohtajasopimuksen yhtiöstä riippumattomasta syystä, yhtiö ei ole velvollinen suorittamaan Iikka Savisalolle muuta korvausta kuin irtisanomisajan palkan. Yhtiön purkaessa toimitusjohtajasopimuksen ei yhtiö ole velvollinen suorittamaan Iikka Savisalolle edellä tarkoitettua ero- tai muutakaan korvausta.

Johtoryhmän jäsenten palkitsemisperiaatteista päättää yhtiön hallitus. Palkitsemisjärjestelmä muodostuu kuukausipalkasta, optio-oikeuksista ja vuosibonuksesta.

Toimitusjohtaja Iikka Savisalolle maksettiin palkkana, palkkioina ja luontaisetuna yhteensä 230.516,80 euroa vuonna 2015. Vuonna 2015 muille johtoryhmän jäsenille maksettiin palkkana,palkkioina ja luontaisetuina yhteensä 490.150,32 euroa. Johtoryhmän jäsenille ei maksettu bonusjärjestelmän mukaisia palkkioita vuonna 2015.

HENKILÖSTÖN BONUS- JA OPTIOJÄRJESTELMÄT

Valoeilla on palkkaan perustuva bonusjärjestelmä johdolle ja muulle Suomen henkilöstölle. Hallitus päättää bonusjärjestelmän soveltamisesta vuosittain.

Vuoden 2016 bonusjärjestelmän perusteella maksettavat enimmäispalkkiot voivat vaihdella henkilön tehtävästä riippuen henkilöstön osalta 8-12 prosentin välillä henkilön säännöllisestä vuosipalkasta. Toimitusjohtajalle ja muulle johdolle bonusjärjestelmän perusteella maksettavat palkkiot voivat olla enimmillään 15 prosenttia henkilön säännöllisestä vuosipalkasta.

Bonusjärjestelmään sisältyvien palkkioiden maksaminen on sidottu sekä yhtiön liiketoiminnan että henkilön vastuualueen tavoitteiden toteutumiseen. Lisäksi käytetään prosesseihin, henkilökohtaisiin tavoitteisiin ja projekteihin liittyviä mittareita.

Yhtiön hallitus päätti katsauskauden aikana optiojärjestelmästä. Optio-oikeuksia annetaan yhteensä enintään 130.000.000 kappaletta ja ne oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 130.000.000 yhtiön uutta osaketta. Optio-oikeudet annetaan vastikkeetta. Hallitus päättää vuosittain optio-oikeuksien jakamisesta konsernin avainhenkilöille. Optio-oikeuksista 50.000.000 merkitään tunnuksella 2015A, 40.000.000 merkitään tunnuksella 2015B ja 40.000.000 merkitään tunnuksella 2015C.

SISÄPIIRILÄISET JA SISÄPIIRIHALLINTO

Valoeilla on käytössä sisäpiirisäännöt, jotka vastaavat NASDAQ OMX Helsinki Oy:n hyväksymää sisäpiiriohjetta. Sisäpiirisäännöt kieltävät sisäpiiriläisten, heidän holhottaviensa ja määräysvallassa olevien yhteisöiden kaupankäynnin yhtiön osakkeilla ja optioilla 14 vuorokauden ajan ennen tulosjulkistusta (ns. suljettu ikkuna).

Yhtiön sisäpiiriin kuuluvat lain mukaisesti hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, tilintarkastajat ja tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tilintarkastaja. Lisäksi pysyvään sisäpiiriin kuuluvat määrättyinä sisäpiiriläisinä johtoryhmän jäsenet sekä nimetyt henkilöt konsernin talous- ja muusta hallinnosta. Henkilöt, jotka osallistuvat yrityskauppoihin tai muihin yhtiön osakkeiden arvonmuodostukseen vaikuttaviin hankkeisiin, kuuluvat yhtiön hankekohtaiseen sisäpiiriin ja heitä koskee tilapäinen kaupankäyntikielto.

KUVAUS TALOUDELLISEEN RAPORTOINTIPROSESSIIN LIITTYVIEN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTELMIEN PÄÄPIIRTEISTÄ

Kuvaus valvontaympäristöstä

Valoen liikeidea

Valoen toimiala muodostuu uusiutuvaan energiaan, erityisesti aurinkosähköön, liittyvistä sovellutuksista. Valoe myy sen omaan teknologiaan pohjautuvaa automaattista aurinkosähköpaneelien valmistustekniikkaa, paneelien valmistuslinjoja, paneeleita sekä niiden avainkomponentteja.

Ympäristöpolitiikka

Yhtiö noudattaa voimassa olevaa ympäristölainsäädäntöä. Yhtiö pyrkii toiminnassaan ottamaan huomioon ympäristönäkökohdat johtamisjärjestelmissä ja päätöksenteossa.

Suunnittelu- ja seurantaprosessit

Konsernin toiminta suunnitellaan ja toiminnan tehokkuus varmistetaan vuosittain toteutettavassa strategiasuunnitteluprosessissa ja budjetointiprosessissa. Suunnitelmien toteumista ja toimintaympäristön kehitystä seurataan kuukausiraportoinnin, osavuosikatsausraportoinnin ja tilinpäätösraportoinnin yhteydessä. Riskianalyysi ja riskienhallinta ovat Valoekonsernissa osa vuosittain toteutettavaa strategista suunnitteluprosessia ja operatiivista toimintaa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena konsernissa on varmistaa, että toiminta on tehokasta ja tuloksellista, informaatio luotettavaa ja että säännöksiä ja toimintaperiaatteita noudatetaan.

Valvontatoiminnot

Organisaation ja toimenkuvien mukaisesti valtaa ja vastuuta delegoidaan budjettivastuullisille ja linja-organisaation vastuuhenkilöille. Toiminnan lakien ja säädösten mukaisuus varmistetaan sisäisen ohjeistuksen kautta. Konsernin sisäisen valvonnan tavoitteisiin kuuluvat toiminnalliset tavoitteet, taloudellinen raportointi ja toiminnan lakien ja sääntöjen mukaisuus.

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Hallitus

- sisäisen valvonnan toimintaperiaatteiden määrittely
- vastuu valvonnan toimivuuden seurannasta
- riskienhallintaperiaatteiden hyväksyminen
- tilintarkastajien raporttien käsittely
- kannustinjärjestelmän määrittäminen

Toimitusjohtaja

- valvoo sisäisen valvonnan osatekijöiden olemassaolon ja toimivuuden
- valvoo, että toiminta on asetettujen arvojen mukaista
- muokkaa toimintaperiaatteet ja -politiikat
- vastaa resurssien tarkoituksenmukaisesta ja tehokkaasta käytöstä
- valvontamekanismien (hyväksymisperiaatteet, täsmäytykset ja raportointi) määrittäminen
- määrittää riskienhallinnan toimintatavat ja riskienhallintakeinot

Talousjohtaja

- sisäinen laskenta: tulosten seuranta ja analysointi
- ulkoinen laskenta ja raportointi
- suunnitteluprosessien ylläpito ja kehittäminen
- likviditeetin varmistaminen

Tilintarkastaja

- lakisääteinen tilintarkastus
- laajennettu tarkastus hallituksen erillisestä toimeksiannosta
- raportointi hallitukselle

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Vastuu kirjanpidosta ja varainhoidon valvonnasta kuuluu Valoen hallitukselle. Hallitus vastaa sisäisestä valvonnasta, ja toimitusjohtaja huolehtii valvonnan käytännön järjestämisestä ja valvonnan toimivuuden seurannasta. Liiketoiminnan ohjaus ja valvonta tapahtuvat koko konsernin kattavan raportointi- ja ennustejärjestelmän avulla.

Yhtiön pienen koon ja liiketoiminnan laajuuden vuoksi Valoella ei ole sisäisen tarkastuksen organisaatiota eikä tarkastusvaliokuntaa. Hallitus pyrkii osaltaan myös riskienhallinta-, valvonta- ja hallintoprosessien tehokkuuden arviointiin ja jatkuvaan kehittämiseen myös tilintarkastusyhteisön osavuotiskatsausten yhteydessä tekemän tilikaudenaikaisen tarkastuksen ja siitä laadittujen valvontaraporttien avulla.

Riskienhallinnan avulla pyritään varmistamaan, että liiketoimintaan vaikuttavat olennaiset riskit tunnistetaan ja että niitä seurataan tarkoituksenmukaisesti. Yhtiön liiketoiminta- ja rahoitusriskejä hallinnoidaan keskitetysti konsernin talousosastolla, ja riskeistä raportoidaan tarvittaessa konsernin hallitukselle.

Raportointijärjestelmä

Valoe laatii konsernitilinpäätöksen ja osavuosikatsaukset kansainvälisten, EU:n hyväksymien IFRS-standardien mukaisesti. Toimintakertomus ja emoyhtiön tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain ja kirjanpitolautakunnan ohjeiden ja lausuntojen mukaisesti.

Raportointijärjestelmän mukaisesti toimitusjohtaja raportoi hallitukselle kuukausittain konsernin ja liiketoimintayksikköjen toiminnasta sekä tuloksesta ja poikkeamista budjettiin ja tarkennettuihin ennusteisiin nähden (kuukausiraportti), neljännesvuosittain osavuosikatsaukseen/vuositilinpäätökseen perustuvasta operatiivisesta tuloksesta ja muutoin välittömästi

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

olennaisista muutoksista toimintaympäristössä. Toimitusjohtaja raportoi säännöllisesti hallitukselle strategian ja PTS:n toteutumasta.

Konsernin raportoinnista vastaa talousjohtaja. Kotimaisten yhtiöiden kirjanpito ja konsernilaskenta suoritetaan Valoen omalla talousosastolla. Ulkomaisten tytäryhtiöiden kirjanpito ja raportointi hoidetaan paikallisissa ulkopuolisissa, riittävää asiantuntemusta omaavissa tilitoimistoissa tai muutoin ulkopuolisia asiantuntijoita hyödyntäen.

Raportoinnin oikeellisuus varmistetaan talousraportoinnin ohjeistuksella, henkilöstön ammattitaidon ylläpidolla, tietojärjestelmien luotettavuudella, normaaleilla valvontamekanismeilla ja laajennetun tarkastuksen avulla. Raporttien poikkeamat budjetista ja toimintasuunnitelmista ohjaavat analysoimaan tilannetta tarkemmin ja etsimään poikkeamien syyt.

Taloudellisen raportoinnin oikeellisuutta valvovat talousjohtaja ja tilintarkastus.

Viestintä ja tiedotus

Konsernin viestinnästä ja pörssitiedottamisesta vastaa hallitus yhdessä toimitusjohtajan kanssa. Yhtiön sisäisestä viestinnästä vastaa toimitusjohtaja.

Seuranta

Sisäisen valvonnan tehokkuutta arvioidaan säännöllisesti johtamis- ja ohjaustoimien yhteydessä ja erikseen tarkastusraporttien valmistuttua. Taloudellisen raportoinnin osalta vertailut toteuman ja tavoitteen välillä, erilaiset täsmäytykset ja toiminnallisten raporttien säännönmukaisuuden valvonta ovat jatkuvasti toteuttavia seurantatoimenpiteitä.

Suunnittelu- ja seurantakokoukset sisältyvät hallituksen vuosisuunnitelmaan. Tietojärjestelmät ovat pääpiirteissään vakiintuneita, ja ulkopuolinen asiantuntija arvioi niiden luotettavuutta säännöllisesti.

Tilintarkastus

Tilintarkastaja valitaan vuosittain varsinaisessa yhtiökokouksessa toimikaudeksi, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Yhtiön tilintarkastajana toimi vuoden 2015 varsinaiseen yhtiökokoukseen asti KHT-yhteisö Ernst & Young, päävastuullisena tilintarkastajanaan Mikko Rytilahti. Varsinaisessa yhtiökokouksessa 28.5.2015 yhtiön tilintarkastajaksi valittiin KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Petri Kettunen. Tilintarkastajien palkkiot vuonna 2015 olivat yhteensä 89.873,40 euroa.

YHTIÖTIEDOT

VALOE OYJ

Y-tunnus 0749606-1
Kotipaikka: Mikkeli, Suomi
Verkkosivu: www.valoe.com

YHTEYSTIEDOT

Insinöörinkatu 8
FI-50150 Mikkeli
Puhelin: +358 20 7747 788

HALLITUS

Hannu Savisalo (Puheenjohtaja)
Ville Parpola (Riippumaton jäsen)
Iikka Savisalo (Jäsen)

TOIMITUSJOHTAJA

Iikka Savisalo

LISTAUSPAIKKA

NASDAQ OMX Helsinki Oy
Kaupankäyntitunnus

TILINTARKASTAJA

KPMG Oy Ab
Töölönlahdenkatu 3 A
PL 1037
FI-00101 Helsinki
Puhelin: +358 20 760 3000